

Päätukihaun tuet 2019

Sisällysluettelo

Perustuki	3
Viherryttämistuki	7
Nuoren viljelijän tuki (EU)	21
Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus	26
Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset	37
Ei-tuotannollisten investointien korvaus	49
Luonnonhaittakorvaus	50
Luonnonmukaisen tuotannon korvaus	57
Peltokasvipalkkio	62
Kansalliset peltotuet	65
Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset	68
Muutokset Viljelijätukien hakuoppaassa 2019	69
Lukuohjeet ja tulostus	70
Julkaisun tiedot	71

Perustuki

UUTTA 2019:

- Sokerilisäosa sekä varannosta myönnettyjen tukioikeuksien varantokorotus poistuvat ja siirretään osaksi kaikkien tukioikeuksien tasaosien arvoa

Perustuki on EU:n kokonaan rahoittama tuotannosta irrotettu suora tuki. Tukea maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukihakemuksella haetaan perustukea eli aktiiviviljelijän hallinnassa olevien tukioikeuksien aktivoimista vastaavilla tukikelpoisilla hehtaareilla. Kaikki maatalousmaa on tukikelpoista perustuessa, mutta alat, joista maksetaan perustukea, määritellään erikseen.

Tukioikeuksia hallinnoidaan tukioikeusrekisterissä. Tukioikeuksiin liittyviä toimenpiteitä ovat tukioikeuksien siirrot, tukioikeuksien myöntäminen kansallisesta varannosta, tukioikeuksien varantoonvienti käyttämättömyyden perusteella sekä muut tukioikeuksien muokkaukset. Tukioikeuksiin liittyvistä ilmoituksista ja hakemuksista on erilliset ohjeet, jotka löytyvät Ruokaviraston internetsivuilta¹.

Perustuen hakeminen, tukitaso ja tuen maksaminen

Hae perustukea päätukihaun yhteydessä. Perustukea ja viherryttämistukea haetaan samalla rastilla. Perustukea hakiessasi sinun on ilmoitettava vuosittain maatilaasi koskevat tiedot, haettava tukihakemuksella perustukea

ja tukioikeuksien aktivoimista sekä ilmoitettava tiedot perus- ja kasvulohkoista. Ilmoita kaikki käytössäsi oleva maatalousmaa, vaikka et hakisikaan tukea kaikilta aloilta.

Suomessa on kaksi tukialuetta: AB-alue ja C-alue. Tukialuekartta löytyy Ruokaviraston internetsivuilta www.ruokavirasto.fi → Viljelijät → Tuet ja rahoitus → Viljelijätukien hakeminen → Tuki- ja kohdentamisaluekartta².

Sokerilisäosa sekä varannosta myönnettyjen tukioikeuksien varantokorotus poistuvat vuonna 2019. Ne siirretään osaksi kaikkien tukioikeuksien tasaosan arvoa. Tukioikeuden arvoa korotetaan myös perustuen tukikatton suurenemisen seurauksena. Tukioikeuksien arvot muuttuvat arvioiduista arvoista vielä jonkin verran vuodelle 2019, koska tukioikeuksien alueellinen suhde täsmäytetään varannosta myöntöjen jälkeen.

Suomessa on suorien tukien rajaksi säädetty 200 euroa. Tämä tarkoittaa, että jos haettava tai myönnettävä suorien tukien kokonaissumma jää alle 200 euron, tukea ei myönnetä. Jos perustukea ei myönnetä, tukioikeudet eivät aktivoidu. Jos tukioikeudet ovat kaksi vuotta peräkkäin aktivoimatta, ne viedään kansalliseen varantoon käyttämättömyyden perusteella.

3

¹<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet>

²<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/viljelijatukien-hakeminen/tukikartta/>

³https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki_taulukko1-e1550660027828.png

Taulukko 1: Arvio tukioikeuksien arvosta eri tukialueilla

Tukialue	2019
AB	124,26
C	108,25

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴

Tukikelpoinen ala

Perustuessa tukikelpoista alaa on kaikki **maatalousmaa** eli pellot, pysyvät kasvit sekä pysyvät nurmet. Perustuessa tukikelpoiset alat, joista maksetaan tukea, määritellään kasvukoodin kautta. Perustukea maksetaan kaikista maatalousmaan kasvulohkoista, joiden koko on vähintään 0,05 ha ja joilla on tukikelpoista kasvustoa tai muuta tukeen oikeuttavaa käyttömuotoa. Viljelijätukien hakuoppaan liitteessä B⁵ on lueteltu kaikki käytössä olevat kasvukoodit ja niiden esiintyminen joko **maatalousmaalla** tai **maatalousmaan ulkopuolella**. Perustukea maksetaan maatalousmaalla oleville aloille, pois lukien tilapäisesti viljelemätön ala, 20-v. erityistukisopimus pellolla, ja sellainen viljelytapa, jossa viljelykasvin juuret eivät ole yhteydessä maaperään. Tilapäisesti viljelemättömälle alalle ei makseta mitään tukia. Maatalousmaan ulkopuoliselle alalle ei makseta perustukea. Maatalousmaan ulkopuolista alaa ovat esimerkiksi kasvihuoneet, joissa kasvatettavien kasvien juuret eivät ota maahan tai siellä kasvatetaan pysyviä kasveja ja joulukuusiviljelmät.

Perustukea saadaksesi sinun tulee noudattaa

⁴https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki_taulukko1-e1550660027828.png

⁵<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/viljelijatukien-hakuopas-liite-b.pdf>

⁶<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat>

kaikella maatalousmaalla täydentäviä ehtoja. Tarkista nämä ehdot erillisestä täydentävien ehtojen päivitetystä oppaasta, joka julkaistaan osoitteessa www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat⁶ → Täydentävät ehdot.

Tukioikeuksien käyttö

Tukioikeuksia käytetään siten, että ensimmäisenä käytetään yksikköarvoltaan kallein tukioikeus. Kaikki tilasi hallinnassa olevat tukioikeudet järjestetään yksikköarvon mukaan järjestykseen kalleimmasta halvimpaan ja tukioikeuksia käytetään aina samassa järjestyksessä. Yksittäinen tukioikeus voi olla korkeintaan 1,00 ha kokoinen. Tukioikeudet tulevat käytetyiksi eli aktivoituiksi kun osastakin tukioikeutta myönnetään tukea.

Tukioikeuksien käyttöä seurataan em. tavalla siten, että vuosien 2018 ja 2019 tukioikeuksien käyttö muodostaa kaksi peräkkäistä vuotta.

Taulukko 2: Käyttöjärjestys

A. Tukialue	
B. Suurin yksikköarvo, €/ha	
a. Tukioikeuden hallinta	
1. Vuokratut tukioikeudet	
i. pienin tilatunnus	
ii. toiseksi pienin tilatunnus	
2. Omistetut tukioikeudet	
b. Tukioikeuden koko, ha	
1. 0,01 ha	
2. 0,02 ha	
3. jne.	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁷

Alat, joista ei myönnetä perustukea, saatavat jättää myös tukioikeuksia aktivoimatta. Tukioikeuksien aktivointia seurataan tilatasolla ja huomioiden tukioikeuksien kokonaismäärän käyttö kullakin tukialueella. Jos näitä aktivoimattomia tukioikeuksia on tilalla määrällisesti kaksi vuotta peräkkäin, viedään sen verran (ha) tukioikeuksia varantoon, jotka ovat jääneet aktivoimatta molempina vuosina.

Tukioikeuksien siirrot

Voit siirtää tukioikeuksia joko pysyvästi tai määräajaksi. Tukioikeuksien omistuksen siirrot ovat aina pysyviä ja tukioikeuksien hallinnan siirrot eli vuokraukset ovat aina määräajaisia. Tukioikeuksien omistuksen siirron yhteydessä on osapuolten otettava lomakkeella kantaa myös siihen, mitä tapahtuu tukioikeuksien hallinnalle. Hallinta voi siirtyä tukioikeuksien vastaanottajalle, se voi jäädä luovuttajalle tai se voi jäädä myös kolmannelle osapuolelle, jos esimerkiksi vuokrattu tukioikeuksia myydään.

Ilmoita tukioikeuksien siirrosta lomakkeella 103B ja liitteellä 103A. Lomake 103B täyttöohjeineen löytyy Ruokaviraston internetsivuilta www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet⁸ → 103B. Liitteen 103A saat joko Vipu-palvelusta tai kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta. Jokaisesta siirrosta tehdään oma ilmoitus. Palauta ilmoitus tukioikeuksia luovuttavan tilan kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 17.6.2019. Jos kyseessä on koko tilan hallinnan siirron yhteydessä siirrettävät kaikki tilan tukioikeudet, voit ilmoittaa siitä viimeistään 20.9.2019. Katso

⁷https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Perustuki_taulukko2-1-e1550660052957.png

⁸<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet>

⁹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/article-39358>

tarkemmat koko tilan hallinnan siirtoa koskevat vaatimukset liitteestä A. Varsinaisen siirron pitää kuitenkin tapahtua viimeistään 31.8.2019.

Tukioikeuksien vastaanottajan on oltava aktiivilijelijä. Sinut katsotaan viljelijätukihaussa aktiivilijelijäksi, jos harjoitat maataloustoimintaa vuonna 2019. Kun tukioikeuksien omistusta siirretään, omistus voidaan siirtää luonnolliselle henkilölle, luonnollisten henkilöiden ryhmälle, oikeushenkilölle tai oikeushenkilöiden ryhmälle, kun ko. vastaanottaja täyttää aktiivilijelijän määritelmän. Aktiivilijelijän määritelmä on tarkemmin kerrottu Tuenhakijan perusoppaan luvussa 4⁹.

Kun tukioikeuksia siirretään perinnön, ennakoperinnön tai suorien tukien laissa määriteltyjen sukupolvenvaihdosten perusteella, tukioikeuksien omistuksen vastaanottajan ei tarvitse täyttää aktiivilijelijän määritelmää.

Kansallinen varanto ja varantoperusteet

Voit hakea tukioikeuksia kansallisesta varannosta tietyissä tapauksissa. Varantohaku järjestetään vuosittain ja sen viimeinen hakupäivä on 17.6.2019. Perusteet ovat: nuori viljelijä, uusi viljelijä, tilusjärjestelyt, LUEL- ja LUTU-viljelemättömyyssiouxen päättyminen, ympäristötuen 20-vuotisen erityisympäristötukisopimuksen päättyminen ja tuomioistuimen päätös/hallinnollinen määräys.

Kansallista varantoa hallinnoidaan ELY-keskuksissa, jotka myös käsittelevät varantohakemukset ja tekevät hakemuksista päätökset. Hakuun liittyvä erillinen ohje Tukioikeuksien haku kansallisesta varannosta vuonna 2019

ja hakulomake numero 289 julkaistaan internet-osoitteessa www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet¹⁰ → 289. Voit tarvittaessa pyytää

hakulomakkeen ja ohjeen myös kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta tai ELY-keskuksesta.

¹⁰<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet>

Viherryttämistuki

UUTTA 2019:

Uusi tukikelpoinen kasvi viherkesanto (mesi-kasvit)

- Ekologiseksi alaksi hyväksytään runsaasti siitepölyä ja mettä tuottavat kasvustot. Lue lisää kappaleesta 4.

Viherryttämistuki on EU:n kokonaan rahoitama tuotannosta irrotettu suora tuki, jonka tavoitteena on tukea ilmaston ja ympäristön kannalta suotuisia maatalouskäytäntöjä. Nämä käytännöt (jatkossa viherryttämistuen vaatimukset) ovat

- viljelyn monipuolistaminen
- pysyvän nurmen säilyttäminen
- ekologisen alan vaatimus.

Tilaasi koskeviin vaatimuksiin vaikuttavat maatilán sijainti, koko, viljelykasvit ja mahdollisesti harjoitettu luomutuotanto. Jos haet perustukea, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi kaikkia tukikelpoisia hehtaareja. Pienet maatilat sekä pääosin nurmituotantoa harjoittavat tilat saavat vapautuksen viljelyn monipuolistamisesta ja ekologisesta alasta. Jos maatilasi on luomutila, sinulla on automaattisesti oikeus viherryttämistukeen ilman että sinun tarvitsee noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia maatilán luomutuotantalalla.

1. Yleistä

Maatilán sijainti

Maatilán sijainti tukialueella AB tai C määräytyy viherryttämistuessa talouskeskuksen sijainnin perusteella. Jos talouskeskusta ei ole, tilán sijainti ratkaistaan sen mukaan,

kummalla alueella pääosa tilán pelloista sijaitsee. Maatilasi sijainti määrää ne tukiehdot, joita sinun tulee noudattaa maatilasi koko maatalousmaalla. Tuki maksetaan kuitenkin lohkojen sijainnin perusteella erisuuruisena eri tukialueille.

Peltoala, pysyvät nurmet ja pysyvät kasvit ovat maatalousmaata

Viherryttämistuen vaatimuksissa tarkastellaan tilán maatalousmaan ja peltoalan käyttöä. Maatalousmaahan lasketaan peltoala, pysyvät viljelykasvit sekä pysyvät nurmet.

Tilán maatalousmaa		
Peltoala	Pysyvät kasvit	Pysyvä nurmi

- **Peltoalaa** on kasvintuotantoa varten viljelty maa (viljelykasvit, korkeintaan 5-vuotiset heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit) sekä kesanto. Voit tarkistaa viljelykasvien luettelosta (Taulukko 2) mitkä kasvit, nurmet ja kesantoalat katsotaan peltoalalla kasvaviksi.
- **Pysyvää nurmea** on maa, jota käytetään heinäkasvien tai muiden nurmirehukasvien kasvattamiseen joko luontaisella tavalla (itseuudistuva) tai viljelemällä (kylvämällä), ja joka ei ole kuulunut tilán viljelykiertoon vähintään viiteen vuoteen. Pysyvää nurmea ei lasketa kasviksi. Pysyvä nurmi voi sisältää muitakin laidunnettavia lajeja, kuten pensaita ja/tai puita, edellyttäen, että enemmistönä ovat heinäkasvit ja muut nurmirehukasvit. Pysyvien nurmien ala muodostuu tilán yli 5-vuotisista nurmista. Katso taulukosta 4. milloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi ja taulukosta 3 heinä- ja nur-

mirehukasvit, jotka lasketaan mukaan, kun tarkastellaan lohkon muuttumista pysyviksi nurmeksi.

- **Pysyvät viljelykasvit** ovat viljelykiertoon kuulumattomia kasveja, joita kasvatetaan yli viiden vuoden ajan ja joista saadaan toistuvia satoja. Näitä kasveja ovat esimerkiksi hedelmäpuut, marjapensaat, koristekasvit, edellä mainittujen kasvien taimitarhat ja lyhytkiertoinen energiapuu. Katso pysyvien kasvien tarkempi luettelo taulukosta 1.

Maatalousmaan lisäksi maatilalla voi olla muuta alaa, joka on tukikelvotonta. Katso muuhun alaan kuuluvat alat hakuoppaan kasviluettelosta (liite B¹¹).

Taulukko 1: Pysyvien kasvien luettelo	
Kultunokkonen	Vadelma ja mesivadelma
Humala	Mesimarja
Lääkepaju	Pensasmustikka
Ruokohelpi (kuivike /rehu)	Marja-aronia
Ruokohelpi (energia)	Saskatoon (marjatuomipihlaja)
Energiapuu, lyhytkiertoinen (haapa ja paju)	Muut marjakasvit
Energiapuu, lyhytkiertoinen (hybridahaapa ja poppeli)	Koristekasvit, 5 v. ja yli, jatkuva sato avomaalla
Ahdekaunokki, energiantuotantoon	Leikkovihreä ja leikkohavu, väh. 5 v. kasveista
Raparperi	Koristepaju punontatarkoitukseen, 5 - 20 v.
Omena	Tyrni
Pihlaja (marjantuotanto)	Kirsikka
Päärynä	Taimitarhat, alle 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Muut hedelmät	Metsäpuiden taimitarhat pellolla
Luumu	Taimitarhat, väh. 5 v. marja-, hedelmä-, koristek.
Viinirypäle	Parsa
Mustaherukka	Ratamot
Punaherukka	Yrttikasvit väh. 5 v.
Valkoherukka	
Karviainen	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona¹²

Tukikelpoinen ala viherryttämistuessa

Viherryttämistuessa tukikelpoista alaa on kaikki maatalon maatalousmaa, pois lukien pellolla tai luonnonlaitumella oleva *Tilapäisesti viljelemätön* ala ja *20 v. ympäristötutkiskopimus, pelto*. Nämä lasketaan kuitenkin mukaan peltoalaan, luonnonlaitumella oleva tilapäisesti viljelemätön ala pysyvän nurmen

alaan. Viherryttämistuessa pienin tukikelpoinen kasvulohko, jolle maksetaan tukea, on 0,05 hehtaaria. Alle 0,05 hehtaarin lohkot otetaan kuitenkin huomioon, kun määritetään alaa, jolla on noudatettava viherryttämisen vaatimuksia ja viherryttämistuen ehtojen täyttymistä.

Tukitaso

Tukialueita ovat AB-alue ja C-alue. Tukitaso on AB-alueella noin 75 €/ha ja C-alueella noin 65 €/ha. Viherryttämistukea maksetaan maatalon tukikelpoiselle maatalousmaalle enintään viljelijän hallinnassa olevia tukioikeuksia vastaavalle alalle. Myös viherryttämistuen vaatimuksista vapautetuille tiloille maksetaan viherryttämistuki. Hakuoppaan ympäristökorvausta käsittelevästä kappaleesta voit tarkistaa viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvauksen maksumuutoksiin.

Luomutilat

Sinulla on oikeus viherryttämistukeen automaattisesti ilman viherryttämistuen vaatimusten noudattamista maatalon sillä osalla, joka on luomutuotannossa tai siirtymässä luomutuotantoon. Sinulla on oltava Ruokaviraston myöntämä luomutodistus valvontaan kuulumisesta ja luomuvaatimusten täyttymisestä. Mikäli aloitat luomutuotannon, ilmoittaudu ensimmäisenä tukihakuvuonna Eviran luomuvalvontarekisteriin viimeistään 30.4. Ensimmäinen tuotantotarkastus on tehtävä viimeistään 17.6. liittymisvuonna. Oikeus viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseen alkaa luomun siirtymäkaudesta lähtien. Maatilasi voi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella myös silloin, jos et hae luonnonmukaisen tuotannon korvausta.

¹¹<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/viljelijatukien-hakuopas-liite-b.pdf>

¹²https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen_taulukko1.png

Em. oikeuden käyttäminen on vapaaehtoista. Voit ilmoittaa tukihakemuksessa rastilla, jos et halua käyttää tätä oikeutta. Toteutat tällöin normaalisti maatilaa koskevia viherryttämistuen vaatimuksia koko tilan maatalousmaalla. Oikeutta ei voi valita erikseen esimerkiksi yhdelle viherryttämistuen vaatimukselle, se koskee kaikkia kolmea vaatimusta.

Mikäli maatilasi ei ole kokonaan luomutuotannossa, viherryttämistuen vaatimukset koskevat maatilasi sitä osaa, joka ei ole luomutuotannossa. Tällöin luomutuotannossa olevaa maatalousmaata ei oteta huomioon vaatimusten täyttymiseksi esimerkiksi laskettaessa kasvien lukumäärää. Jos et halua käyttää oikeuttasi vapautua viherryttämistuen vaatimuksista vaikka maatilallasi on luomutuotantoa, tilan vaatimukset lasketaan koko tilan maatalousmaan perusteella luomuala mukaan lukien.

Esimerkki 1

Maatila hallinnoi kahta erillistä tilan osaa, joista toinen on luomutuotannossa ja toinen tavanomaisessa tuotannossa. Luomutuotannossa olevalla tilan osalla viljellään 18 ha vehnää, 4 ha ruista ja 4 ha nurmea. Tavanomaisesti viljellyllä tilan osalla viljellään 12 ha sokerijuurikasta. Mikäli maatila käyttää luomupoikkeusta, tilalla on silti kahden kasvin vaatimus, koska tavanomaisen viljelyn ala on yli 10 ha mutta enintään 30 ha. Tilalle lasketaan kasviksi vain sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus ei täyty. Jos tila ei käytä luomupoikkeusta, tilalla on edelleen kahden kasvin vaatimus, mutta tilalle lasketaan kasveiksi vehnä, ruis, nurmi ja sokerijuurikas ja viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy.

2. Viljelyn monipuolistaminen

Viljelyn monipuolistamisen tavoitteena on tuotannon monipuolistaminen ja ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti maaperän laadun parantaminen. Viljelyn monipuolistaminen velvoittaa sinut viljelemään vaaditun lukumäärän viljelykasveja riippuen tilan sijainnista, peltoalan määrästä tai viljelyssä olevista kasveista. Vapaudut viljelyn monipuolistamisesta, jos maatilasi on pääosin nurmella, kesannolla ja/tai palkokasvien viljelyssä tai maatilasi peltoala on alle 10 hehtaaria.

Viljelykasvilla tarkoitetaan

- minkä tahansa viljelykasvien nimistössä mainitun suvun viljelyä.
- minkä tahansa ristikukkaiskasveihin (Brassicaceae), koisokasveihin (Solanaceae) tai kurkkukasveihin (Cucurbitaceae) kuuluvan lajin viljelyä.
- kesantomaata.
- heinäkasveja ja muita nurmirehukasveja (=nurmet).

Talvehtivia viljelykasveja ja kevätiljelykasveja pidetään eri viljelykasveina, vaikka kyseessä ovatkin samansukuiset kasvit. Spelttivehnä (*Triticum spelta*) katsotaan eri viljelykasviksi kuin muut samansukuiset viljelykasvit. Voit tarkistaa taulukosta 2. mitkä kasvit ja seoskasvustot luetaan eri viljelykasveiksi.

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus täyttyy, jos tilan peltoalalla viljellään vaadittu määrä (kaksi tai kolme) viljelykasvien luettelossa (Taulukko 2) lueteltua viljelykasvia.

Taulukko 2.1 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Syysvehnä	<i>Triticum</i>	Syysvehnä
Syyspeltivehnä	<i>Triticum</i>	Syyspeltivehnä
Kevätvehnä	<i>Triticum</i>	Kevätvehnä, Durumvehnä, Vihantavilja (vehnä)
Kevätspeltivehnä	<i>Triticum</i>	Kevätspeltivehnä
Syysruisvehnä	<i>Triticosecale</i>	Syysruisvehnä
Kevätruisvehnä	<i>Triticosecale</i>	Kevätruisvehnä
Kevätruis	<i>Secale</i>	Kevätruis, Vihantavilja (ruis)
Syysruis	<i>Secale</i>	Syysruis
Ohra	<i>Hordeum</i>	Rehuohra, Mallasohra, Vihantavilja (ohra)
Syysohra	<i>Hordeum</i>	Syysohra
Kaura	<i>Avena</i>	Kaura, Vihantavilja (kaura)
Syyskaura	<i>Avena</i>	Syyskaura
Viljojen seoskasvusto		Seoskasvusto (viljat), Vihantavilja (viljaseos)
Öljykasvien ja viljan seoskasvusto		Seoskasvusto (vilja+öljykasvit)
Tattari	<i>Fagopyrum</i>	Tattari
Hirssi	<i>Panicum</i>	Hirssi
Kvinoa (kinua)	<i>Chenopodium</i>	Kvinoa (kinua)
Maissi	<i>Zea</i>	Maissi, Sokerimaissi

Taulukko 2.2 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Herne	<i>Pisum</i>	Ruokaherne, Rehuherne, Tarhaherne
Öljykasvien ja valkuaiskasvien ja seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit+öljykasvit), Seoskasvusto (herne/härkäpapu/makea lupiini + öljykasvit)
Valkuaiskasvien ja viljan seoskasvusto		Seos kasvi (herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa)
Härkäpapu ja virma	<i>Vicia</i>	Härkäpapu, Virma
Soijapapu	<i>Glycine</i>	Soijapapu
Mesikkä	<i>Melilotus</i>	Mesikkä
Mailanen	<i>Medicago</i>	Mailanen
Apila	<i>Trifolium</i>	Apilan siemen, valvottu tuotanto
Vuohenherne	<i>Galega</i>	Vuohenherne
Linssi	<i>Lens</i>	Linssi
Valkuaiskasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (valkuaiskasvit)
Typensitojakasvien ja muiden kasvien seokset		Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)
Lupiini	<i>Lupinus</i>	Makea lupiini, Muut lupiinit, ei alaskanlupiini eikä komealupiini

Taulukko 2.3 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Peruna	<i>Solanum tuberosum</i>	Ruokaperuna, Ruokateollisuusperuna, Tärkkelysperuna, Varhaisperuna (katteenalainen), Siemenperuna (sertifioidun siemenen tuotantoon), Tärkkelysperunan oma siemenlisäys
Juurikkaat	<i>Beta</i>	Sokerijuurikas sokerintuotantoon, Sokerijuurikas energiantuotantoon, Punajuurikas ja keltajuurikas, Rehujuurikasvit, lehtimangoldi
Tupakka	<i>Nicotiana tabacum</i>	Tupakka
Ruistankio	<i>Camelina</i>	Ruistankio (Camelina, Kitupellava)
Kevätrypsi, nauris ja kiinankaali	<i>Brassica rapa</i>	Kevätrypsi, Nauris, Kiinankaali
Syysrypsi	<i>Brassica rapa</i>	Syysrypsi
Kevätrypsi ja lanttu	<i>Brassica napus</i>	Kevätrypsi, Rehuropsi, Lanttu,
Syysrypsi	<i>Brassica napus</i>	Syysrypsi
Auringonkukka, Maa-artsokka	<i>Helianthus</i>	Auringonkukka, Maa-artsokka
Öljykasvien seoskasvusto		Seoskasvusto (öljykasvit)
Hamppu	<i>Cannabis</i>	Kuituhamppu, Öljyhamppu
Pellava	<i>Linum</i>	Kuitupellava, Öljypellava

Taulukko 2.4 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Mausteet ja lääkekasvit		Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi), <i>katso kasvuluettelo-liite</i>
Korianteri	<i>Coriandrum</i>	Korianteri
Pavut	<i>Phaseolus</i>	Pensasapu
Kaalit	<i>Brassica oleracea</i>	Valko- eli keräkaali, Kukkakaali, Punakaali, Savojinkaaali (kurtutkaali), Ruusukaali, Parsakaali, Kyssäkaali, Rehukaali, Lehtikaali
Porkkana	<i>Daucus</i>	Porkkana
Selleri	<i>Apium</i>	Mukulaselleri, Lehtiselleri
Paisternakka	<i>Pastinaca</i>	Paisternakka
Sipuli	<i>Allium</i>	Sipulin pikkuistukkaat, Purjo, Ruokasipuli (sis. punasipuli ja jättisipuli), Valkosipuli
Avomaanurkku	<i>Cucumis sativus</i>	Avomaanurkku
Kurpitsa	<i>Cucurbita pepo</i>	Kurpitsa, Kesäkurpitsa
Pinaatti	<i>Spinacia</i>	Pinaatti
Salaatit	<i>Lactuca</i>	Pehmeä keräsalatti, rapea keräsalatti
Salaattisikurit	<i>Cichorium</i>	Endiivisalaatti, kähärändiivi, sikuri, salaattisikuri, punasikuri
Salaattifenkoli	<i>Foeniculum</i>	Salaattifenkoli
Tilli	<i>Anethum</i>	Tilli
Persilja	<i>Petroselinum</i>	Persilja
Meloni	<i>Cucumis melo</i>	Meloni

Taulukko 2.5 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:

Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Lamopinaatti	<i>Tetragonia</i>	Lamopinaatti
Piparjuuri	<i>Armoracia</i>	Piparjuuri
Latva-artsokka	<i>Cynara</i>	Latva-artsokka
Muut vihannekset		Muut vihannekset
Pienet vierekkäiset alat		Pienet vierekkäiset alat
Mansikka	<i>Fragaria</i>	Mansikka
Koristekasvit		Koristekasvit, alle 5 v.
Leikkovihreä ja leikkohavu		Leikkovihreä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista
Paju	<i>Salix</i>	Koristepaju punonattarkoitukseen, alle 5 v.
Kumina	<i>Carum</i>	Kumina
Sinappi	<i>Sinapis alba</i>	Sinappi, Saneerauskasvi(alkosinappi)
Öljyretikka, retiisi	<i>Raphanus</i>	Saneerauskasvi (öljyretikka), retiisi
Samettikukka	<i>Tagetes</i>	Saneerauskasvi (samettikukka)
Saneerauskasvien seoskasvusto		Saneerauskasviseos
Yrttikasvit		Yrttikasvit alle 5 v. (ei tilli eikä persilja), <i>katso kasvuluettelo-liite</i>
Muu rehuksä		Muut rehuksä, <i>muu kuin tässä luettelossa mainittu</i>

Taulukko 2.6 Viljelyn monipuolistamisessa luetaan yhdeksi kasviksi viljelykasvien nimistön mukaisesti seuraavat kasvit ja seoskasvustot:		
Kasvin nimi	Suku tai laji, jonka mukaisesti kasvit ryhmitellään	Kasvit ja seoskasvustot, jotka kuuluvat samaan ryhmään
Aitohunajakukka	Phacelia	Aitohunajakukka
Hunajantuotantoon käytettävä seoskasvusto		Hunajakukkaseos
Monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, riista
Monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, maisema
Monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvusto		Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2. Vuosi
Siirtonurmikasvien seoskasvusto		Siirtonurmi
Heinä- ja muut nurmirehukasvit	Viherlannoitusnurmi, Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumasta), 1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, 1-vuotiset laidunnurmet, 1-vuotiset siemennurmet, yksilajinen; Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet, Monivuotiset laidunnurmet, Monivuotiset siemennurmet, Monivuotiset siemennurmet, yksilajinen; Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä), Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh. 2 v.), Suojavyöhykenurmi, Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015), Suojakaista, Monivuotinen ympäristönurmi, Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto, Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto, Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto, Timotein siemen, valvottu tuotanto, Nurminadan siemen, valvottu tuotanto	
Kesanto	Viherkesanto (nurmi ja niitty), Viherkesanto (riista ja maisema), Viherkesanto (mesikasvit), Sänkikesanto, Avokesanto (Avokesantoa voi ilmoittaa vain täydentävien ehtojen mukaisissa tapauksissa)	

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus AB-alueella

Jos maatilallasi on 10-30 ha peltoalaa, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia ja pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta. Pääkasvi on se kasvi, jota on prosenttimääräisesti eniten.

Jos maatilallasi on yli 30 ha *peltoalaa*, sinun on viljeltävä vähintään kolmea eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta ja kahden eniten viljellyn viljelykasvin yhteenlaskettu osuus saa olla enintään 95 % peltoalasta. Kaksi eniten viljeltyä viljelykasvia ovat ne kasvit, joita on prosenttimääräisesti eniten ja toiseksi eniten.

Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos

- yli 75 % tilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia),

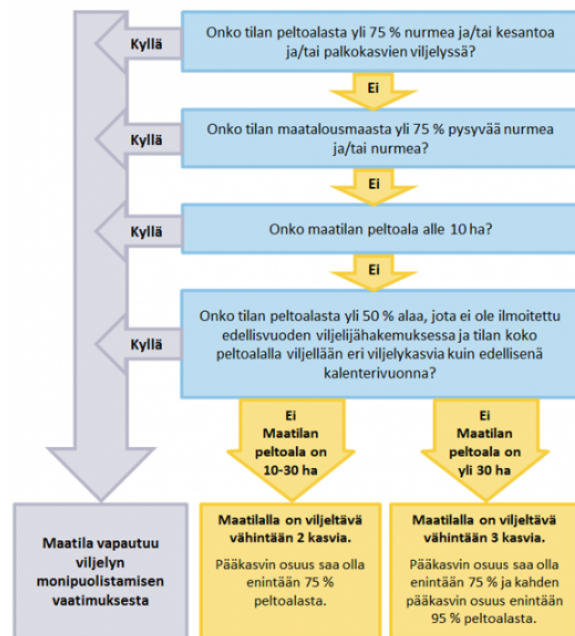
virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat.

- yli 75 % tilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on sel-laista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.¹³

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, palkokasvi- ja nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Kuva 1. Viljelyn monipuolistaminen AB-alueella

¹³<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/ymparistokorvaus/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

¹⁴https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen_kuva1-1.png

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁴

Viljelyn monipuolistamisen vaatimus C-alueella

Jos maatilallasi on yli 10 hehtaaria *peltoalaa*, sinun on viljeltävä vähintään kahta eri viljelykasvia. Pääkasvin osuus saa olla enintään 75 % peltoalasta paitsi jos pääkasvina on nurmi, kesanto tai palkokasvi.

Viljelyn monipuolistamisvaatimus ei koske sinua, jos

- yli 75 % tilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), virnat, soijapavut, linssi, vuohenherne, mesikät, mailaset ja apilat.
- yli 75 % tilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.
- yli 50 % maatilasi *peltoalasta* on selaista alaa, jota et ole ilmoittanut edellisvuoden tukihakemuksessasi, ja jos maatilasi koko peltoalalla viljellään eri viljelykasvia kuin edellisenä kalenterivuonna.

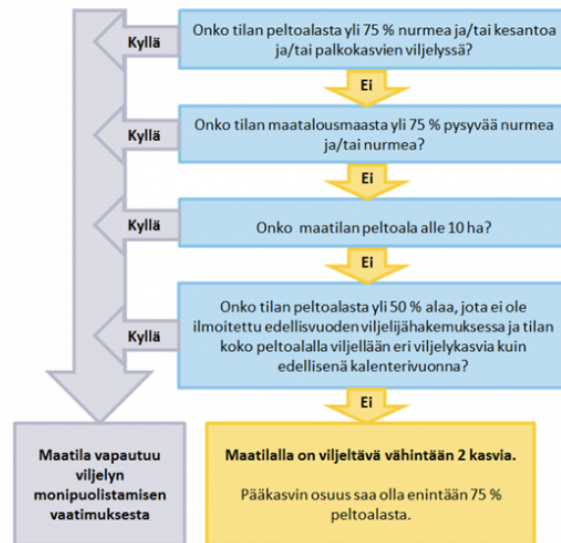
Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.¹⁵

Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn monipuolistamisesta, palkokasvi- ja nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin, ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

¹⁵<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/ymparistokorvaus/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

¹⁶https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen_kuva2.png

Kuva 2. Viljelyn monipuolistaminen C-alueella

* Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁶

Maatilan viljelykasvien osuuden laskeminen

Viljelykasvien osuuden laskemisen ajankohta on 30.6. – 31.8. Tänä aikana viljelykasvien on oltava laskettavissa. Huolehdi siitä, että maatilallasi on ko. ajanjakson ajan vähintään vaatimuksen mukaiset kaksi tai kolme kasvia ja että vaaditut kasvien prosenttiosuudet täyttyvät. Jos vapaudut viljelyn monipuolistamisen vaatimuksesta esimerkiksi tilasi nurmialan perusteella, huolehdi siitä, että nurmialaa on vapautuksen edellyttämä määrä tänä aikana. Jokainen peltoalaan kuuluva hehtaari otetaan viljelykasvien osuuden laskemisessa huomioon vain kerran vuodessa. Jos viljelt samalla alalla kahta eri kasvia peräkkäin samalla kasvukaudella, niitä ei voi laskea kahdeksi eri kasviksi.

Kasvustossa, jossa viljellään pääkasvia ja aluskasvia, ala lasketaan pääkasvin mukaan. Esimerkiksi, jos kylvät kasvulohkolle suojaviljana kauraa ja sen alle lisäksi monivuotisen

nurmen, ala lasketaan kauraksi.

Seoskasvusto katsotaan yhdeksi kasviksi. Seoskasvustoja, jotka lasketaan yhdeksi eri kasviksi, ovat öljykasvien ja viljan seoskasvustot, valkuaiskasvien ja viljan seoskasvustot, öljykasvien ja valkuaiskasvien seoskasvustot, viljojen seoskasvustot, valkuaiskasvien seoskasvustot, öljykasvien seoskasvustot, siirtonurmikasvien seoskasvusto, hunajatuotantoon käytettävä seoskasvusto, sanerauskasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon riistakasvien seoskasvustot, monimuotoisuuspellon maisemakasvien seoskasvustot ja monimuotoisuuspellon niittykasvien seoskasvustot sekä seoskasvustot, joissa yli 50 % siemenestä on ekologiseen alaan hyväksyttävän typensitojakasvin siementä.

Jos viljelet samalla kasvulohkolla useampia kasveja vuororiveissä, laske jokaiselle kasville prosenttiosuus lohkon kokonaisalasta. Kasvia pidetään viljelykasvina, jos sen ala kattaa vähintään 25 % kokonaisalasta. Piirrä kasvien alat kasvulohkoiksi ja ilmoita ne kasvit, joita on yli 25 % alasta.

Esimerkki 2

Tilalla viljellään 3 ha loholla vuororiveissä porkkanaa 1,2 ha; sipulia 1 ha ja palsternakkaa 0,8 ha. Porkkanan osuus on 40 %, sipulin 33 % ja palsternakan 27 %. Kaikki ylittävät 25 % rajan ja kaikki lasketaan kasveiksi eli alalla on 3 kasvia. Tilalle lasketaan kasvien aloiksi $3\text{ha} / 3\text{ kasvia} = \text{porkkanaa } 1\text{ ha, sipulia } 1\text{ ha ja palsternakkaa } 1\text{ ha}$. Lohko jaetaan kolmeksi 1 ha kasvulohkoksi.

Lisätietoa viljelykasveista ja niiden ilmoittamisesta

Viherryttämistuen viljelykasvien luettelossa on joitakin ryhmiä, kuten *Muut rehukasvit*, *Siemenmausteet ja lääkekasvit (pl kumina, sinappi)*, *Koristekasvit*, alle 5 v. ja *Leikkovih-*

reä ja leikkohavu, alle 5 v. kasveista, joissa ei ole erikseen nimettyä kasvia. Näitä ryhmiä voit käyttää ilmoittaaksesi vain sellaisia kasveja, joille ei löydy omaa nimikettä kasviluettelosta. Jokainen ryhmä lasketaan maatilalasi vain yhdeksi kasviksi. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet, niin voimme täydentää kasviluetteloa seuraavan vuoden tukihakuun.

Kasvikoodilla *Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)* voit ilmoittaa sellaisia typensitojakasvien ja muiden kasvien seoksia, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on ekologiseen alaan hyväksyttävän typensitojakasvin siementä. Näitä typensitojakasveja ovat ruokaherne, reuhherne, härkäpapu, soijapapu, virna, mesikkä, mailanen, apila, makea lupiini, ei alaskanlupiini eikä komealupiini, tarhaherne ja pensaspapu. Lisäksi kasvikoodilla *Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)* voit ilmoittaa nurmiseoksia, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on apilan siementä.

Kasvikoodilla *Pienet vierekkäiset alat* voit ilmoittaa yhtenä kasvina sellaisia kasvustoja, jossa eri kasvilajit sijaitsevat vierekkäin ja jokaista yksittäistä lajia on alle 0,05 ha. Lisäksi kasvikoodilla *Muut vihannekset* voit ilmoittaa pieniä alle 0,05 hehtaarin vierekkäisiä vihanneksia yhdessä. Jos ilmoitat näitä aloja, kirjoita tukihakemuksen lisätietoihin, mitä kasveja näillä aloilla tosiasiallisesti viljelet. *Pienet vierekkäiset alat* ja *Muut vihannekset* lasketaan kasviksi viljelyn monipuolistamisvaatimuksessa.

Huomaa, että joitakin tukihakemuksella ilmoitettavia kasveja tai käyttömuotoja ei lasketa kasviksi, kun arvioidaan viljelyn monipuolistamisvaatimuksen täyttymistä. Näitä ovat kasvikoodit *Kasvimaa*; *Erytyistukisopimusala*, *pelto*; *Kurki-*, *hanhi-* ja *joutsenpel-*

to ja *Maisemapiirre*. Ilmoita näissä vaan sellaisia aloja, joille et löydä muuta sopivaa nimikettä kasviluettelosta. Katso näiden nimikkeiden tarkempia ohjeita Hakuoppaan kasviluettelosta¹⁷ (Liite B).

Esimerkkejä viljan ja nurmen yhdistelmien ilmoittamiseen:

- Voit ilmoittaa nimikkeellä *Kaura* suojaviljakauran, jos alla on yksivuotinen tai monivuotinen nurmi ja jos kaurasta otetaan jyväsato.
- Kasvikoodilla *Vihantavilja (kaura)* voit ilmoittaa kauran, joka korjataan vihan-tana myös silloin, jos alle on kylvetty monivuotinen nurmi.
- Jos kylvät seoksen, jossa on viljaa ja yksivuotista nurmea, ilmoita se joko kasvikoodilla *1-vuotinen kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerahunurmi* tai *1-vuotinen laidunnurmi*.

3. Pysyvä nurmi

Pysyvän nurmen säilyttämisen tavoitteena on ympäristön huomioiminen viljelyssä, erityisesti hiilen talteenoton varmistaminen. Pysyvän nurmen säilyttämistä tarkastellaan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus koko maatalousmaasta ei saa vähentyä enempää kuin viisi prosenttia vuonna 2015 vahvistetusta viiteosuudesta. Jos vähenemä on tätä suurempi, on otettava käyttöön ns. ennallistamismenettely. Tästä poikkeuksena ovat Natura-alueiden pysyvät nurmet. Niitä ei saa ottaa muuhun käyttötarkoitukseen, vaan ne on säilytettävä nurmena.

Pysyvän nurmen säilyttämisen näkökulmasta nurmilohkot jaetaan viljelykierrossa oleviin nurmiin ja pysyviin nurmiin. Viljelykierrossa

oleva nurmilohko muuttuu pysyväksi nurmeksi kuudentena vuonna, kun lohkolle on ilmoitettu kuutena vuonna peräkkäin heinä- tai nurmirehukasveja. Lohkon nurmen uusiminen niin, että se esimerkiksi välillä kynnetään ja kylvetään uudestaan nurmikasvustolle, ei katkaise nurmivuosien laskentaa.

Pysyvän nurmen merkintä on vuosikohtainen riippuen lohkolta kunakin vuonna viljeltävää kasvista. Pysyvän nurmen merkintä ei tarkoita sitä, että kyseisellä lohkolle olisi jatkosakin viljeltävä nurmea. Voit viljelysuunnitelmasi mukaan viljellä pysyvän nurmen merkinnän saaneella lohkolle muitakin viljelykasveja ja tällöin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Ainoastaan silloin jos ennallistamismenettely jouduttaisiin ottamaan Suomessa käyttöön, voisi sinulle tulla velvoite palauttaa muuhun käyttöön ottamasi pysyvän nurmen ala tai muu ala pysyväksi nurmeksi. Lisäksi voisi tulla rajoitteita ottaa pysyvällä nurmella olevia aloja muuhun viljelykäyttöön.

Pysyvien nurmien muodostuminen ja seuranta

Vipu-palvelussa on karttataso, josta voit tarkistaa sisältääkö lohko pysyvää nurmea tai viidennen vuoden nurmea ennen tukihakua. Kasvulohkon tiedoissa näkyy muodostuvan pysyvän nurmen pinta-ala, jos ilmoitat jo pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle tai 5 vuotta nurmelle olleelle lohkolle taulukon 3. mukaisia heinä- ja nurmirehukasveja. Nämä alat huomioidaan automaattisesti viher-ryttämistuen vaatimusten tarkastelussa Vipuneuvojassa. Jos ilmoitat lohkon seuraavana vuonna muuksi kuin nurmeksi, pysyvän nurmen ominaisuus poistuu lohkolta automaattisesti. Taulukossa 4 on esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi.

¹⁷<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/viljelijatukien-hakuopas-liite-b.pdf>

Taulukko 3. Heinä- ja nurmirehukasvit, jotka kerryttävät pysyvän nurmen vuosia

	Heinä- ja nurmirehukasvit
1	1-vuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
2	1-vuotiset laidunnurmet
3	Monivuotiset kuivaheinä-, säilörehu- ja tuorerehunurmet
4	Monivuotiset laidunnurmet
5	Pysyvä kuivah.,säilör., tuorer. (väh 5, alle10 v)**
6	Pysyvä laidunnurmi (väh 5, alle 10 v)**
7	Luonnonlaidun ja -niitty**
8	Hakamaa, avoin**
9	Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)***
10	Viherkesanto (nurmi ja niitty)***
11	Viherlannoitusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
12	1-vuotiset siemennurmet*
13	Monivuotiset siemennurmet*
14	Erytyistukisopimusala, pysyvä laidun**
15	Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi**

*Koodilla ilmoitetaan siemennurmiseokset. Seokset kerryttävät pysyvän nurmen vuosia, yksilajiset nollaavat.

** Koodia käyttämällä ala saa heti pysyvän nurmen merkinnän.

*** EFA-alaksi ilmoitettu jäädyttää nurmivuosien kertymisen.

- 1-vuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Monivuotinen siemennurmi, yksilajinen
- Englannin raiheinän siemen, valvottu tuotanto
- Italianraiheinän (westerw.) siemen, valv. tuotanto
- Ruokonadan siemen, valvottu tuotanto
- Timotein siemen, valvottu tuotanto
- Nurminadan siemen, valvottu tuotanto.

Esimerkki jäädyttämisestä.

Jos 4 edellistä vuotta (2015–2018) nurmiviljelyssä olleelle lohkolle ilmoitetaan kahtena vuonna peräkkäin jäädyttävä kasvi (vuodet 2019 ja 2020), niin lohko ei saa pysyvän nurmen merkintää. Jos lohkolle ilmoitetaan jäädyttävien kasvien jälkeen nurmea, niin lohko muuttuu pysyväksi nurmeksi vuonna 2022 (6. nurmivuosi). **Esimerkki nollaantumisesta.** Jos 5 edellistä vuotta nurmella olleelle peruslohkolle ilmoitetaan kaksi kasvulohkoa, joista toinen on nurmea ja toinen kauraa, nurmelle ilmoitettu kasvulohko muuttuu pysyväksi nurmeksi, mutta kauralle ilmoitetun kasvulohkon nurmivuodet nollaantuvat. Katso lisää esimerkkejä taulukosta 4, milloin lohko voi muuttua pysyväksi nurmeksi.

Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁸

Nurmikertymän jäädyttävät kasvit

Osa kasveista on pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja. Jäädyttävä kasvi tarkoittaa, että nurmikertymävuodet pysyvät ennallaan. Pysyvän nurmen vuodet eivät siis nollaannu tai kasva, vaan jäätyvät.

Pysyvän nurmen kertymisen jäädyttäviä kasveja ovat ympäristökorvauksen mukaiset viherlannoitusnurmet, suojavyöhykenurmet, monivuotiset ympäristönurmet ja luonnonhoitopeltonurmet. Et voi ilmoittaa ympäristökorvauksen jäädyttäviä toimenpiteitä alalle, joka on jo muuttunut pysyväksi nurmeksi.

Nurmikertymän nollaantuminen

Jos ilmoitat lohkon muuksi kuin nurmeksi, niin pysyvän nurmen merkintä poistuu. Myös puhdaskasvustona viljeltävät (ei seos) siementuotantonurmet nollaavat pysyvän nurmen vuodet.

Puhdaskasvustona viljeltävät siemennurmet ilmoitetaan kasvikoodeilla:

¹⁸https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen_taulukko3.png

Taulukko 4. Esimerkkejä tilanteista, jolloin lohkon ala muuttuu pysyväksi nurmeksi

Vuonna 2018	Vuonna 2019 ilmoitetaan	Onko kasvulohkon alalla pysyvä nurmi vuonna 2019?
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 3 luettuja nurmikasveja 1-4 vuotta (vuosien 2015–2018 aikana).	Taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi (1-4 tai 9-13), joka kerryttää nurmivuosisia normaalisti.	ei
	Muu kuin taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojaväyhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
	Taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi (5-8 tai 14–15), jolla lohko saa heti pysyvän nurmen merkinnän.	kyllä
Lohkolla on ollut yhtäjaksoisesti taulukossa 3 luettuja nurmikasveja 5 vuotta vuosina 2014–2018.	Taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi, esimerkiksi vilja, suojaväyhyke tai monimuotoisuuspelto.	ei
Peruslohko on muuttanut pysyväksi nurmeksi tai se on ilmoitettu pysyvänä nurmena.	Taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi.	kyllä
	Muu kuin taulukossa 3 lueltu heinä- tai nurmirehukasvi, esim. vilja, valkuais- tai puutarhakasvi.	ei
	Ympäristökorvauksen mukainen luonnonhoitopelto.	Et voi ilmoittaa pysyväksi nurmeksi muodostuneelle lohkolle jäädyttäviä kasveja.

Lataa kaavio pdf-tiedostona¹⁹

Natura-nurmet

Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimettiin 2015 alkaen herkiksi pysyviksi nurmiksi eli Natura-nurmiksi. Natura-nurmia ei saa kyntää tai muuttaa toiseen käyttötarkoitukseen. Natura-alueella sijaitsevat pysyvät nurmet nimetään peruslohkotasolla. Peruslohko katsotaan kokonaisuudessaan Natura-alueella sijaitseväksi pysyväksi nurmeksi, jos osa lohkosta sijaitsee Natura-alueella. Voit uusia Natura-nurmen kasvuston vain erityisesti syystä, jos uudistamiseen ei liity kyntämistä. Ilmoita uudistamisesta ja sen toteutustavasta kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle kirjallisesti ennen uudistamisen aloittamista.

Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain

Pysyvien nurmien alaa seurataan koko maan tasolla. Pysyvän nurmen osuus maatalousmaasta lasketaan vuosittain tuenhakijoiden ilmoittamien alojen perusteella. Jos havaitaan, että pysyvän nurmen osuus on vähenty-

nyt kansallisella tasolla yli 5 % vuonna 2015 laskettavaan vertailualaan nähden, otetaan käyttöön ns. ennallistamismenettely.

Pysyvän nurmen ennallistamismenettely

Pysyvän nurmen ennallistaminen tarkoittaa sitä, että saatat joutua muuttamaan viideksi vuodeksi osan muuhun käyttöön otetusta pysyvän nurmen alasta takaisin nurmelle. Voit muuttaa pysyväksi nurmeksi viiden vuoden ajaksi myös vastaavan määrän muuta alaa tai ilmoittaa jo olemassa olevaa nurmea ennallistetuksi pysyväksi nurmeksi. Palauttamasi alat nimetään pysyviksi nurmiksi palauttamispäivästä lähtien. Lisäksi asetetaan sääntöjä, ettei pysyvää nurmea siirretä enempää muuhun käyttöön. Pysyvän nurmen ennallistamisvelvoite voi kohdistua niihin viljelijöihin, joilla on ollut kahden edeltävän vuoden aikana käytettävissään maatalousmaata, jonka käyttötarkoitus on muutettu pysyvästä nurmesta tai pysyvästä laitumesta muuhun käyttötarkoitukseen.

Tuenhakijoille ilmoitetaan tilakohtainen pysyvän nurmen palauttamisvelvoite ja säännöt viimeistään 31.12. sinä vuonna, kun pysyvän nurmen osuus suhteessa maatalousmaahan vähenee yli 5 %. Pysyvä nurmi on palautettava tai muuta alaa ilmoitettava pysyväksi nurmeksi viimeistään 30.6. seuraavana vuonna. Palautetut ja uudet perustetut pysyvät nurmet katsotaan pysyviksi nurmiksi niiden palauttamis- tai perustamispäivästä. Alalla on kasvatettava nurmea viisi seuraavaa vuotta palauttamispäivästä lähtien. Jos alalla kasvoi jo ennestään nurmea, se on säilytettävä vähintään niin monta vuotta, että viisi vuotta tulee täyteen.

Natura-nurmien ennallistamismenettely

Natura-nurmien alaa ei saa ottaa muuhun käyttöön. Jos kuitenkin olet muuttanut

¹⁹https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen_taulukko4.png

muuksi tai kyntänyt Natura-nurmea, sinulle aiheutuu tukivähennyksiä ja sinut veloitetaan palauttamaan Natura-nurmi viimeistään 30.6. seuraavana vuonna. Ala katsotaan Natura-nurmeksi siitä päivästä lähtien, jolloin se on palautettu nurmeksi.

4. Ekologinen ala (EFA-ala)

Ekologisen alan tavoitteena on luonnon monimuotoisuuden säilyttäminen ja parantaminen. Ekologisen alan velvoite koskee Uudenmaan, Varsinais-Suomen ja Ahvenanmaan maakunnissa sijaitsevia tiloja. Muu Suomi vapautuu ekologisesta alasta metsäisyyden perusteella.

Jos maatilallasi on yli 15 ha peltoalaa, ilmoita vähintään viisi prosenttia maatilasi peltoalasta ekologiseksi alaksi. Voit ilmoittaa viherkesantoa (nurmi ja niitty) ekologisena alana korkeintaan 15 %, mikäli ekologisena alan velvoite koskee tilaasi. Jos maatilasi sijaitsee Uudenmaan, Varsinais-Suomen tai Ahvenanmaan maakunnassa voit halutessasi ilmoittaa korkeintaan 10 % viherkesannosta (nurmi ja niitty) ekologisena alana, vaikka ekologisena alan vaatimus ei koskisi tilaasi.

Ekologisen alan velvoite lasketaan maatilallaan koko peltoalasta, vaikka osa tilasi peltoalasta sijaitseisi metsäisyyden perusteella vapautetulla alueella. Efa – veloitteen peltoalaan lasketaan mukaan myös maatilasi täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet ja lyhytkiertoisien energiapuun alat. Voit ilmoittaa ekologista alaa koko maatilallaan, myös tilan sellaisella loholla, joka sijaitsee metsäisyyden perusteella ekologisena alan vaatimuksesta vapautetulla alueella.

Jos maatilasi sijaitsee metsäisyyden perus-

teella vapautetulla alueella, et voi ilmoittaa ekologista alaa. Jos muutat maatilasi sijaintia keinotekoisesti siten, että maatilasi vapautuu ekologisesta alasta, se voidaan tulkita tukiehtojen kiertämiseksi.

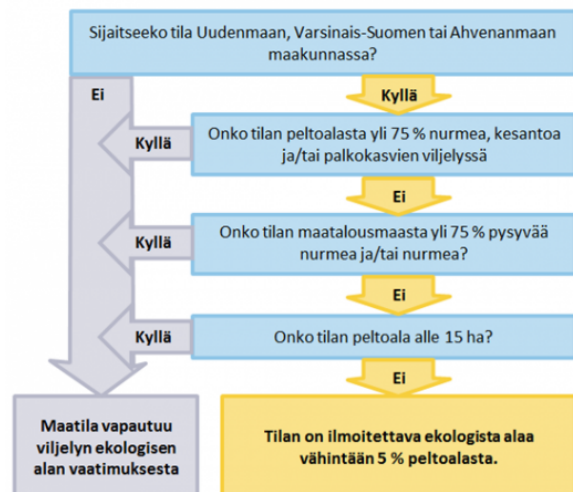
Kun tarkistetaan vapautuuko tila viljelyn ekologisen alan vaatimuksesta, nurmipoikkeukset otetaan huomioon ensin ja vasta sen jälkeen tutkitaan tilan peltoala.

Ekologisen alan vaatimus ei koske sinua, jos

- yli 75 % tilasi *peltoalasta* on nurmella, kesannolla, palkokasvien viljelyssä tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä. Palkokasveja ovat herneet, pavut, lupiinit (ei Alaskan- eikä komealupiinia), vuohenherne, linssi, virnat, soijapavut, mesikät, mailaset ja apilat.
- yli 75 % tilasi tukikelpoisesta *maatalousmaasta* on pysyvää nurmea, nurmea tai näiden käyttötapojen yhdistelmänä.

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvaukseen täältä.²⁰

Kuva 3. Ekologisen alan ehdot

²⁰<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/ymparistokorvaus/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

²¹https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Viherryttaminen_kuva3.png

* Lataa kaavio pdf-tiedostona²¹

Ekologisen alan ilmoittaminen

Voit ilmoittaa ekologisena alana kesantoa, typensitojakasveja, täydentävien ehtojen mukaisia suojeltuja maisemapiirteitä ja lyhytkiertoisien energiapuun aloja. Merkitse tukihakemuksella ne kasvulohkot, jotka ilmoitat ekologisena alana. Saat ilmoittaa kunkin alan ekologisiksi alaksi vain yhteen kertaan vuositain. Esimerkiksi efa-kesannolla sijaitsevaa täydentävien ehtojen mukaista maisemapiirrettä ei voi ilmoittaa, koska se sisältyy jo lohkon alaan.

Ekologisen alan täyttyminen lasketaan kertomalla kasvulohkon pinta-ala ekologisen alan painokertoimella. Painokertoimet ovat:

Taulukko 5: Ekologisen alan painokertoimet

Ekologinen ala	Painokerroin	Esimerkki
Kesantoalat	1	Yksi hehtaari kesantoa (muu kuin mesikasveilla kylvetty) täyttää ekologista alaa 1 ha.
Mesikasvi-kesantoalat	1,5	Yksi hehtaari mesikasvikesantoa täyttää ekologista alaa 1,5 ha.
Typensitojakasvien alat	1	Yksi hehtaari hernettä täyttää ekologista alaa 1 ha.
Täydentävien ehtojen mukaiset suojellut maisemapiirteet	1	Jos ilmoitat 0,1 ha maisemapiirteen ekologisiksi alaksi, se täyttää ekologista alaa 0,1 ha.
Lyhytkiertoisien energiapuun alat	0,5	Yksi hehtaari lyhytkierroista energiapuuta täyttää ekologista alaa 0,5 ha.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona²²

Ainoastaan lohkot, jotka olet ilmoittanut ekologisena alana, otetaan huomioon vaikka maatilalla olisi muitakin ekologisiksi alaksi kelpaavia aloja. Jos huomaat, että maatilasi ekologinen ala ei riitä, et voi tukihaun päättymisen jälkeen osoittaa muita ekologistia aloja korvaamaan puuttuvaa alaa. Ilmoita

sen vuoksi ekologista alaa riittävästi painokertoimet huomioiden. Jos paikalla tehtävässä valvonnassa kuitenkin todetaan, ettei hyväksyttävää ekologista alaa ole ilmoittamasi pinta-alan verran, voidaan puuttuvaa ekologista alaa kompensoida muulla alalla siihen määrään asti, jonka olet ilmoittanut. Edellytyksenä tällaiselle alalle on, että olet ilmoittanut alan kasvukoodilla, joka hyväksytään ekologiselle alalle ja ala täyttää ekologisen alan vaatimukset. Kompensaatio voidaan tehdä ilmoittamasi ekologisen alan pinta-alaan asti.

Täydentävien ehtojen säännöissä oleva hyvän viljelytavan vaatimus koskee myös kaikkia ekologistia aloja.

Kesantoalat (efa-kesanto)

Efa-kesannon on oltava peltoalaa eli et voi ilmoittaa efa-kesantona viherkesantoa (nurmi ja niitty) alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat vuonna 2019 5-vuotiaan viherkesannon (nurmi ja niitty) ekologisena alana, se säilyy peltoalana, eikä sille määritetä pysyvän nurmen ominaisuutta. Ekologiseen alaan ei hyväksytä luonnonhoitopeltoturmia, joista maksetaan ympäristökorvausta.

Säilytä ekologisiksi alaksi ilmoitettava kesanto 1.1. – 15.8. välisen ajan. Tuona aikana sillä ei saa olla maataloustuotantoa eli siltä ei saa korjata satoa eikä sitä voi laiduntaa. Niittoa, jos satoa ei korjata eikä hyödynnetä, ei katsota maataloustoiminnaksi. Voit laiduntaa tai korjata sadon efa-kesannolta 15.8. jälkeen. Jos kylvät efa-kesannolle nurmikasveja tai syyskylvöisiä kasveja, voit päättää ja muokata efa-kesannon aikaisintaan 16.8. Vuodesta 2018 alkaen efa-kesannoilla ei saa käyttää kasvinsuojeluaineita 1.1.–15.8. välisenä aika-

²²https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/03/Viherryttaminen_taulukko5-1.png

na. Myös peittäusaineiden käyttö on kielletty. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkakauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa.

Voit ilmoittaa efa-kesannoksi yksi- tai monivuotisilla riista-, maisema-, mesi-, niitty- tai nurmikasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla kylvetyn viherkesannon, sänkikesannon tai poikkeustapauksissa avokesannon. Viherkesanto ei voi olla kylvetty yksinomaan viljalta, öljy- tai valkuaiskasveilla tai näiden kasvien siemenseoksilla. Myös efa-kesantoa koskevat täydentävien ehtojen mukaiset hoidetun viljelemättömän pellon hoitovaatimukset. Voit tarkistaa ne Täydentävien ehtojen oppaasta, joka on osoitteessa www.ruokavirasto.fi/viljelijajooppaat²³ → Täydentävät ehdot.

Luonnon monimuotoisuuden turvaamiseksi ja parantamiseksi vuodesta 2019 alkaen ekologiseksi alaksi hyväksytään myös runsaasti mettä ja siitepölyä tuottavat kasvustot. Voit ilmoittaa tällaisen kasvuston kasvukoodilla *viherkesanto (mesikasvit)*.

Mesikasvikesannoksi hyväksytään

- puhtaina kasvustoina aitohunajakukka, mesikkä tai apila.
- aitohunajakukan ja/tai mesikän ja/tai apilan seoskasvustot.

Mesikasvikesantoja koskevat samat maataloustuotannon harjoittamiskiellon, kasvuston säilyttämisen ja kasvinsuojeluaineiden käytön ehdot kuin muitakin ekologisen alan kesantoja. Mesikasvikesantolalle saa kuitenkin sijoittaa mehiläispesä.

Mesikasvikesannon painokerroin ekologisen alana on 1,5. Mesikasvikesanto nolaa nurmi-
vuosien laskennan.

Typensitojakasvit

Typpeä sitoviksi kasveiksi hyväksytään tilan peltoalalla olevat herneet, pavut, lupiini (ei Alaskan- eikä komealupiini), virnat, soijapavut, mesikät, mailaset, apilat sekä näiden kasvien seoskasvustot. Ekologiseksi alaksi hyväksytään seoskasvustot, joissa kylvösiemenseoksen painosta yli 50 % on typensitojakasvin siementä. Voit ilmoittaa tällaiset kasvustot kasvukoodilla *Seos herne/härkäpapu/makea lupiini yli 50 % + viljaa*, *Seoskasvusto (typensitojakasvia yli 50 %)* ja *Seoskasvusto (apila yli 50 % + nurmiheinä)*. Ekologisen alan on sijaittava peltoalalla, eli et voi ilmoittaa *seoskasvustoa (apila yli 50 % + nurmiheinä)* alalle, joka on muuttunut pysyväksi nurmeksi. Jos ilmoitat ekologiseksi alaksi typensitojakasvien seoskasvustoa, kirjaa lohko-kohtaisesti muistiin käytetyt siemenlajit ja niiden osuudet kylvösiemenseoksen painosta.

Voit viljellä ekologisen alan vaatimusta täyttävää typensitojakasvia maatilasi kaikilla pelto-
lohkoilla. Typensitojakasvin on oltava pelto-
lohkolla 30.6. – 31.8. välisen ajan. Jos korjaat typensitojakasvin ennen edellä mainitun ajanjakson päättymistä, voit muokata pelto-
lohkon vasta 1.9. alkaen. Kasvinsuojeluaineiden käyttö on kiellettyä ekologisen alan typensitojakasveilla kylvöstä 31.8. saakka. Myös peittäusaineiden käyttö on kielletty. Jos sato korjataan myöhemmin kuin 31.8., kasvinsuojeluaineita saa käyttää vasta sadonkorjuun jälkeen. Jos typpeä sitova kasvi on kylvetty aiempina vuonna, kasvinsuojeluaineiden käyttökielto alkaa 1.1. Kasvinsuojeluaineiden käyttökielto koskee myös hukkakauran ja muiden vieraslajien kemiallista torjuntaa. On suositeltavaa muokata typensitojakasvusto joko myöhään syksyllä tai vasta seuraavana keväänä. Jos kylvät alalle syyskyl-

²³<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijajooppaat>

vöisiä kasveja, voit muokata lohkon ja kylvää edellisestä päivämäärästä poiketen aikaisin-taan 15.7. Typensitojakasvien kasvusto voi olla yksivuotinen tai monivuotinen. Kasvuston saa korjata, mutta korjuu ei ole pakollista.

Lyhytkiertoisien energiapuun alat

Lyhytkiertoisien energiapuun aloiksi hyväksytään maatalousmaalle perustetut haavan ja pajun alat. Hybridihaapa ja poppeli eivät ole alkuperäislajeja, eikä niitä sen vuoksi voida hyväksyä efa -alaksi. Energiapuiden alaa ei saa lannoittaa kivennäislannoitteilla. Voit käyttää kasvinsuojeluaineista ainoastaan rikkakasvien torjuntaan tarkoitettuja kasvinsuojeluaineita kasvuston perustamisvuonna ja kasvuston lopettamisvuonna aikai-

sintaan 1.9.

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet

Täydentävien ehtojen mukaiset maisemapiirteet ovat suojeltuja puita, puuryhmiä ja luonnonmuistomerkkejä, joita on Suomessa melko vähän. Ne voivat sijaita myös peltoalan välittömässä läheisyydessä. Maisemapiirteet voivat olla enintään 0,20 hehtaarin kokoisia. Efa-alaksi voit ilmoittaa täydentävien ehtojen mukaisen maisemapiirteen, joka on rekisteröity ja liitetty peruslohkon alaan. Lisätietoja maisemapiirteiden rekisteröinnistä saat täydentävien ehtojen oppaasta, kappaleesta 3.5²⁴, tai lomakkeelta 442²⁵. Et voi valita samaa alaa kahdeksi eri efa-alaksi.

²⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/509/article-38663>

²⁵<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/lomakkeet/442.pdf>

Nuoren viljelijän tuki (EU)

Nuoren viljelijän tuki on EU:n kokonaan rahoittama, tuotannosta irrotettu suora tuki. Tuen tarkoituksena on helpottaa maataloustuotannon aloittamista ja maatalouden rakennekehitystä. Tukea maksetaan koko maassa. Tuki maksetaan aktiiviviljelijöille, jotka jättävät vuosittain tukihakemuksen. Tukea maksetaan korkeintaan viisi vuotta.

Tukiehdot

Tukea maksetaan aktiiviviljelijälle, joka on aloittanut tilanpidon ensimmäistä kertaa tilan pääasiallisena yrittäjänä ja jolla on määräysvalta.

Voit saada tukea, jos olet/olit ensimmäisen perustukihakemuksen jättämisenä vuonna korkeintaan 40-vuotias. Ikäraja tarkastellaan vain ensimmäisenä hakuvuonna, joten voit olla yli 40-vuotias ensimmäisen tarkasteluvuoden jälkeen. Tänä vuonna ensimmäisen perustukihakemuksen jättävät hakijat täyttävät ikävaatimuksen, jos olet syntynyt vuonna 1979 tai sen jälkeen.

Tukea ei enää makseta ennen vuotta 2014 tilanpidon aloittaneille. Tukea maksettiin seuraavasti 2010–2013 aloittaneille viljelijöille:

Taulukko 1 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2010-2013 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran, jotta enimmäismäärä vuosia voidaan myöntää	Viimeinen tuenmaksu vuosi
1.1.2010 - 31.12.2010	1	2015	2015
1.1.2011 - 31.12.2011	2	2015	2016
1.1.2012 - 31.12.2012	3	2015	2017
1.1.2013 - 31.12.2013	4	2015	2018

²⁶https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Nuori-viljelijä_taulukko1.png

* Lataa taulukko pdf-tiedostona ²⁶

Tukea maksetaan vuonna 2014 tai sitä seuraavina vuosina tilanpidon aloittaneille viljelijöille. Tukea on haettava ensimmäisen kerran aloitusvuotta seuraavan viiden vuoden aikana, jotta tukea voidaan maksaa. Tukea voidaan maksaa viitenä peräkkäisenä kalenterivuotena ensimmäisestä nuoren viljelijän tuen tukihakemuksesta lähtien.

Esimerkki 1.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.3.2014 ja haki nuoren viljelijän tukea 2015. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2015–2019. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen vuonna 2015.

Esimerkki 2.

Viljelijä aloitti tilanpidon sen pääasiallisena yrittäjänä 1.8.2015. Perustukihakemus siirrettiin hänen nimiinsä kokotilan hallinnan siirron yhteydessä ja perustuki maksettiin hänelle vuonna 2015. Viljelijä hakee nuoren viljelijän tukea ensimmäistä kertaa vasta vuonna 2018. Viljelijä on oikeutettu nuoren viljelijän tukeen vuosina 2018–2022. Ikäehto tarkasteltiin vuodelta 2015, koska hän jätti ensimmäisen perustukihakemuksen jo vuonna 2015.

Taulukko 2 Tukikelpoisten vuosien määräytyminen tilanpidon aloitusvuoden 2014–2019 mukaan

Tilanpidon aloittaminen pääasiallisena yrittäjänä	Tukikelpoisten vuosien kokonaismäärä	Tuki haettava ensimmäisen kerran	Tukikelpoinen jakso
1.1.2014 - 31.12.2014	5	2015-2019 välillä	Ensimmäinen hakuvuosi + 4 seuraavaa vuotta
1.1.2015 - 31.12.2015	5	2015-2020 välillä*	
1.1.2016-31.12.2016	5	2016-2021 välillä*	
1.1.2017-31.12.2017	5	2017-2022 välillä*	
1.1.2018-31.12.2018	5	2018-2023 välillä*	
1.1.2019 - 31.12.2019	5	2019-2024 välillä*	

*Nuoren viljelijän tuen hakemusta ei voi siirtää kokotilan hallinnan siirron yhteydessä hakuajan jälkeen mikäli luopuja ei ole oikeutettu nuoren viljelijän tukeen. Tuen voi hakea vasta seuraavana vuonna ensimmäisen kerran.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona ²⁷

Tuen hakeminen

Hae tukea päätukihauun yhteydessä Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B. Hae tukihakemuksella nuoren viljelijän tukea ja ilmoita tukea koskevat lisätiedot. Kerro lisätiedoissa tilanpidon aloittamisvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä tukeen liittyvät henkilöt. Toiminta tarvittavat liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Nuoren viljelijän tuki maksetaan aktivoitujen tukioikeuksien perusteella. Hae siten myös perustukea, jotta nuoren viljelijän tuki voidaan myöntää.

Jos hait tukea vuonna 2015 tai sen jälkeen, sinun ei tarvitse palauttaa liitteitä uudelleen vuonna 2018. Mikäli maatilan omistus- tai hallintasuhteissa on tapahtunut muutoksia tai tilan toimintamuoto on muuttunut, jolloin viime vuoden hakemuksen lisätiedot ovat muuttuneet, tee tällöin tarvittavat muutokset lisätietoihin ja palauta ajantasaiset liitteet.

Tukiehtojen on täyttyvä jokaisena tuen hakuvuonna, lukuun ottamatta ikävaatimusta. Muista hakea tukea joka vuosi.

²⁷https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Nuori-viljelijä_taulukko2.png

Alla on kuvattu hakijatyypeittäin tarkemmin miten tilanpidon aloittamisvuosi, pääasiallinen yrittäjyys ja määräysvalta määräytyvät nuoren viljelijän tuessa erilaisilla maataloilla sekä kerrotaan tukeen liittyvien henkilöiden ilmoittamismenettelyt ja tarvittavien liitteiden määräytyminen. Ehtojen on täyttyvä hakuvuonna 17.6.–31.12., jotta tuki voidaan myöntää.

Luonnollinen henkilö yksin

Maatilan omistus ja hallinta tai vuokratun maatilan hallinta on yhdellä luonnollisella henkilöllä.

Omistat maatilasi yksin ja se on hallinnassasi tai olet vuokrannut hallitsemasi maatilan toiminnan. Tällöin sinun katsotaan toimivan maatilan pääasiallisena yrittäjänä yksin luonnollisena henkilönä.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä sekä nimesi tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitusvuoden ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, liitteitä ei tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Aviopolisot ja aviopuolisoiksi rinnastettavat

Molempien puolisoiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot, jos olette molemmat omistajina ja haltijoina maatilalla tai hallitsette molemmat vuokrattua maatilaa.

Omistatte ja hallitsette maatilaa yhdessä tai olette vuokranneet hallitsemanne maatilan

toiminnan. Tällöin teidän molempien katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Molempien on täytettävä ikävaatimus ja tilanpito on voitu aloittaa aikaisintaan 1.1.2014. Katso kohta aviopuolisoiksi rinnastettavat puoliset.

Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikä olette aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri ajankohtina, ilmoita se vuosi, jolloin puolisoista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita molempien nimet tukeen liittyvissä henkilöissä. Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen. Jos maatilasi toiminta on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jos olet toimittanut em. liitteet kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa uudelleen ellei omistus- tai hallintasuhteissa ole tapahtunut muutoksia.

Maatalousyhtymät

Kaikkien yhtymän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on yhtymän osakkaiden hallinnassa. Yhtymän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki yhtymän osalliset täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilapitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2014.

Ilmoita maatalousyhtymä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Jos yhtymän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista

ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita yhtymän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja), joka osoittaa tilanpidon aloitushetken ja maatilan omistuksen. Jos maatila on vuokrattu, jätä liitteenä maatilan kirjallinen vuokrasopimus. Jätä liitteenä myös ajantasainen yhtymäselvitys. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti yhtymän osalliset. Jos olet toimittanut em. liitteitä kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle aikaisemmin esim. sukupolvenvaihdoksen yhteydessä, ei liitteitä tarvitse palauttaa liitteitä, ellei niissä ole tapahtunut muutoksia.

Jakamaton kuolinpesä

Kaikkien kuolinpesän osakkaiden on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Maatila on kuolinpesän hallinnassa. Kuolinpesän osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki kuolinpesän osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Kaikkien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus. Kukaan osakkaista ei ole saanut aloittaa tilapitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2014.

Ilmoita kuolinpesä tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Mikäli kuolinpesän osakkaat ovat aloittaneet tilanpidon pääasiallisina yrittäjinä eri aikoina, ilmoita se vuosi, jolloin osakkaista ensimmäinen aloitti tilanpidon pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kuolinpesän osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä perukirja tai muu ajantasainen selvitys kuolinpesän osakkaista. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kuolinpesän osakkaat.

Osakeyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävillä viljelijöillä on oltava hallinnassa yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja heidän omistamansa osakkeiden tuotettava yli 50 % yhtiön osakkeiden äänimäärästä.

Em. ehdon täytyessä osakkaiden katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien osakkaiden on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2014.

Ilmoita osakeyhtiö tuenhakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä osakkaista ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät osakkaat tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote, yhtiöjärjestys ja osakasluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osakeyhtiön osakkaiden nimet, syntymäajat, osakkeiden määrä ja niiden äänivalta.

Osuuskunta

Enemmistön (yli puolet) osuuskunnan jäsenistä on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Em. ehdon täytyessä osuuskunnan jäsenten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien jäsenten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2014.

Ilmoita osuuskunta tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä jäsenistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan

pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät jäsenet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös jäsen- ja omistajaluettelo. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti osuuskunnan jäsenten nimet ja syntymäajat.

Kommandiittiyhtiö

Nuoren viljelijän tuen ehdot täyttävät viljelijät ovat vastuunalaisia yhtiömiehiä ja heitä on enemmistö (yli puolet) yhtiön vastuunalaisista yhtiömiehistä

Em. ehdon täytyessä yhtiömiesten katsotaan toimivan pääasiallisina yrittäjinä. Kaikkien ehdon täyttävien yhtiömiesten on täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2014.

Ilmoita kommandiittiyhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin ehdot täyttävistä yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita ehdon täyttävät yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat sekä yhtiön vastuunalaiset yhtiömiehet.

Avoin yhtiö

Kaikkien yhtiömiesten on täytettävä nuoren viljelijän tuen ehdot

Avoimen yhtiön yhtiömiehet toimivat pääasiallisina yrittäjinä, kun kaikki osakkaat täyttävät nuoren viljelijän tuen ehdot. Heidän on

kaikkien täytettävä ikävaatimus eikä kukaan heistä ole saanut aloittaa tilanpitoa pääasiallisena yrittäjänä ennen 1.1.2014.

Ilmoita avoin yhtiö tuen hakijaksi. Ilmoita nuoren viljelijän hakemuksen lisätiedoissa tilanpidon aloitusvuosi pääasiallisena yrittäjänä. Tämä on vuosi, jolloin yhtiömiehistä ensimmäinen on aloittanut toiminnan pääasiallisena yrittäjänä. Ilmoita kaikki yhtiömiehet tukeen liittyvissä henkilöissä.

Jätä hakemuksen liitteenä luovutuskirja (kauppa- tai lahjakirja). Jätä liitteenä myös kaupparekisteriote ja yhtiösopimus. Liitteistä on selvittävä ajantasaisesti kaikkien yhtiömiesten nimet ja syntymäajat.

Vaihteittaiset sukupolvenvaihdokset ja muutokset toimintamuodoissa

Maatalousyhtymät:

Jos maatalousyhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä nuorenviljelijän tukiehtoja, voi ehdot täyttävä viljelijä olla oikeutettu tukeen silloin, kun yhtymä on purettu ja hän aloittaa maataloustoiminnan ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Vastaavasti, jos yhtymässä on mukana viljelijä, joka ei täytä ehtoja, voi yhtymä olla oikeutettu nuoren viljelijän tukeen siitä lähtien, kun kaikki yhtymän jäsenet täyttävät ensimmäistä kertaa nuoren viljelijän tuen ehdot. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä

kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Kuolinpesät, aviopuolisoina viljelevät ja avoimet yhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Osakeyhtiö:

Jos osakeyhtiö ei täytä nuoren viljelijän tuen ehtoja (esim. nuorella viljelijällä on 49 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänimäärästä), voi osakeyhtiö täyttää nuoren viljelijän tuen ehdot siitä lähtien, kun nuorella viljelijällä on yli 50 % osakeyhtiön osakkeista ja niiden äänivallasta. Ikäraja tarkastellaan siltä vuodelta, kun aloitat ensimmäistä kertaa pääasiallisena yrittäjänä. Aloitusvuodeksi määräytyy vastaava vuosi.

Osuuskunnat ja kommandiittiyhtiöt tarkastellaan vastaavalla periaatteella.

Tuen määrä ja maksaminen

Tukea maksetaan perustuessa aktivoitujen tukioikeuksien perusteella korkeintaan 90 tukioikeushehtaarille. Tuen määrä on n. 54 euroa/ha. Lopullinen tukitaso voi olla tätä suurempi tai pienempi.

Nuoren viljelijän tukea koskee rahoituskuri ja lineaarinen leikkaus (ks. Tuenhakijan perusopas kohta 10.2.²⁸).

²⁸<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/article-39364>

Ympäristökorvaus: Ympäristösitoumus

UUTTA 2019:

Vipun huomautuksia 2019:

- Huomautus sitoutumattomalle peruslohkolle ilmoitetuista tietyistä kasveista
- Huomautus sitoutumattomalle peruslohkolle ilmoitetusta puutarhatoimenpiteestä

Vipussa huomioon otettuja rajoituksia 2019

- Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu → Et voi ilmoittaa toimenpidettä maustekasvien alalle
- Syysilmoituksessa kevytmuokattuun kasvipeitteisyyteen ei käy samat kasvit kuin aitoon kasvipeitteisyyteen → Katso kasvipeitteisyyteen kelpaavat kasvit sitomusehdoista

Uutta ehdoissa

- Astiaviljelyssä olevasta alasta ei tarvitse teettää viljavuustutkimusta
- Marjojen astiataimille fosforilannoituksen yläraja on 490g/m³

Ympäristökorvauksen tarkemmat ehdot on koottu päivitettyihin sitomusehtoihin. Päivitetyt sitomusehdot koskevat kaikkia sitoutuneita v. 2015 lähtien. Kertaa kaikki ehdot osoitteessa www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat²⁹ → Ympäristökorvauksen sitomusehdot.

Jos sinulla on voimassa oleva sitoumus

- Hae maksua Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B viimeistään 17.6.2019

- Et voi lisätä alaa sitoumukseen sitoumuksen ulkopuolelta, eli ei sitoutumattomalta tulevaa alaa tai 0,1 ha lisäyksiä
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2019

Jos sinulla ei ole ympäristösitoumusta

- Sinulle voidaan siirtää tai jakaa sitoumus toimenpiteineen sitoutuneelta viljelijältä, jos sinulle siirtyy ympäristösitoumuksen alaista peltoa vähintään vähimmäisalan verran. Muista tällöin noudattaa sitomusehtoja koko peltoalallasi, myös sillä alalla, joka ei ole sitoumuksella!
- Ilmoita sitoumuksen siirrosta lomakkeella 160
- Hae maksua v. 2019 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B viimeistään 17.6.2019
- Et voi hakea kokonaan uutta ympäristösitoumusta vuonna 2019.

Sitoumuksesi pysyy voimassa ja saat maksun ympäristösitoumuksesta, jos ilmoitat vähintään vähimmäisalan (5 ha sitoumuslohkoja tai 1 ha puutarhakasveja) päätukihaussa ja haet korvauksen maksua. Jos hallinnassasi ei ole vähimmäisalaa päätukihaussa, sitoumuksesi raukeaa ilman takaisinperintää. Takaisinperintä sitä vastoin tulee koko sitoumusajalle, jos luovut sitoumuksesta ja sinulle jää hallintaan vähintään vähimmäisala sitoumuksen alaista peltoa.

²⁹<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat>

Ympäristösitoumuksen toimenpiteiden muutosmahdollisuuksia

- Ilmoita lohkokohtaisten toimenpiteiden muutokset lomakkeella 479 ja palauta lomake kuntaan viimeistään 17.6.2019.
- Ilmoita muutokset viimeistään 17.6.2019, jotta ne tulisivat voimaan vuodesta 2019 alkaen.

Toimenpiteen vaihtaminen

Voit vaihtaa lohkokohtaisen toimenpiteen toiseen, jos

lopetat puutarhakasvien viljelyn tai aloitat niiden vuosittaisen viljelyn vähintään hehtaarin pinta-alalla.

- Vaihto liittyy pelkästään puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpiteeseen, eli puutarhatoimenpiteeseen tulee ottaa sitoumukseen tai siitä tulee luopua.

siirrä tai jaa sitoumuksen (sukupolven vaihdos tai muu koko maatilan tai sen osan hallinnansiirto).

- sitoumuksen vastaanottaja voi vaihtaa kaikki sitoumuksen toimenpiteet tai esim. vain yhden, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä
- toimenpiteet pysyvät samana aiemmin sitoutuneella, jos hän jatkaa sitoumusta.

aloitat tai lopetat luonnonmukaisen tuotannon

- voit vaihtaa kaikki toimenpiteet tai vain esim. yhden toimenpiteen, toimenpiteiden määrä ei voi lisääntyä

mukautat ympäristösitoumusta Neuvo2020

kautta saamasi suosituksen perusteella. Tällöin maksettava korvausmäärä hehtaaria kohden ei voi kasvaa. Vaihdeettavan toimenpiteen korvaus/ha ei voi olla suurempi kuin aiemmasta toimenpiteestä maksettu korvaus.

- tässä katsotaan pelkästään sitä, kuinka paljon korvausta maksetaan hehtaarille, eli tilan saama kokonaiskorvausmäärä ei tarkastella.
- korvauksen nousuehto koskee vain neuvonnan kautta tehtäviä muutoksia, eli muita muutosmahdollisuuksia.
- tässä muutosmahdollisuudessa huomioidaan päätoimenpidetason mahdolliset korvaustasot, eli suojavyöhykkeen korvaustasoa ei oteta huomioon, koska sitä ei voi enää ilmoittaa
 - Esim. Voit vaihtaa lietalannan sijoittamisen 40 €/ha talviaikaiseen kasvipeitteisyyteen muulla alueella, koska voit saada siitä enintään 11 €/ha, mutta et kohdentamialueella, koska voit saada siitä 54 €/ha.

vaihdat peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys-toimenpiteen toiseen toimenpiteeseen. Voit vaihtaa kasvipeitteisyys-toimenpiteen, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvulla, joka kelpasi toimenpiteeseen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin.

- sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 20 % kohdentamialueella tai muulla alueella vuonna 2019, että voit vaihtaa kasvipeitteisyys-toimenpiteen toiseen:
 - Suojavyöhyke
 - monivuotinen ympäristönurmi
 - luonnonhoitopeltonurmi
 - viherlannoitusnurmi

- monimuotoisuuspellot (niittykasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
- monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide)
- edellisten ohjelmakausien erityistukisopimusalat: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Et voi luopua lohko-kohtaisesta toimenpiteestä vaihtamalla sitä toiseen, jos kyseessä on koko sitoumuskauden ajan toteutettavasta lohko-kohtaisesta toimenpiteestä.

- Et voi vaihtaa ”Ympäristönhoitonurmet” –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut suojavyöhykkeitä tai monivuotisia ympäristönurmia jollekin tilasi lohkolle.
- Et voi vaihtaa ”Valumavesien hallinta” –toimenpidettä toiseen toimenpiteeseen, jos olet ilmoittanut lohkoja valumavesien hallinta -toimenpiteeseen jollekin tilasi lohkolle.

Toimenpiteestä luopuminen

Voit luopua lohko-kohtaisesta toimenpiteestä, jos sitoumusala, johon toimenpide liittyy, siirtyy kesken sitoumuskauden toiselle viljelijälle. Et voi luopua toimenpiteestä, jos hallintaasi jää lohko, jolla toteutat koko sitoumuskauden ajan toteutettavaa toimenpidettä.

Sinun täytyy luopua toimenpiteestä puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu, jos sitoudut luonnonmukaiseen tuotantoon.

Voit luopua puutarhakasvien lohko-kohtaisista toimenpiteistä, jos puutarhakasvien viljelyala vähenee alle yhden hehtaarin. Luopuminen ei ole tässä tapauksessa välttämätöntä. Muista

kuitenkin, että puutarhakasvien lohko-kohtaisia toimenpiteitä on toteutettava joka vuosi vähintään yhdellä 0,05 ha:n loholla. Jos et ilmoita toimenpidettä vaaditulla minimalialalla, toimenpiteen korvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta. Muista siksi ilmoittaa luopumisesta kuntaan takaisinperinnän välttämiseksi.

Jos olet valinnut peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys -toimenpiteen, voit luopua toimenpiteestä, jos täytät kasvipeitteisyyttä kasvulla, joka kelpasi kasvipeitteisyyteen v. 2015, mutta ei enää vuodesta 2016 eteenpäin.

Sinun on pitänyt ilmoittaa seuraavia kasveja vähintään 80 % kohdentamisalueella tai 60 % muulla alueella v. 2019, että voit luopua kasvipeitteisyys-toimenpiteestä ilman takaisinperintää:

- suojavyöhyke
- monivuotinen ympäristönurmi
- luonnonhoitopeltonurmi
- viherlannoitusnurmi
- monimuotoisuuspellot (niittykasvit, peltolinnuille soveltuvat kasvit, riistakasvit, maisemakasvit)
- monivuotisten puutarhakasvien katettu ala (ympäristösitoumuksen lohko-kohtainen toimenpide)
- edellisten ohjelmakausien erityistukisopimukset: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely, jos sopimus on tehty peltoalueelle.

Toimenpiteen lisääminen

- Voit valita Ympäristönhoitonurmet -toimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Suojavyöhyke vuonna 2019, jos perusloh-

kolla on päätynyt edellisten ohjelma-kausien erityisympäristösopimus luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämisestä tai suojavaoähykkeen perustamisesta ja hoidosta syksyllä 2018 tai keväällä 2019.

- Voit valita Ympäristöhoitonurmetoimenpiteen ja ilmoittaa lohkolle Monivuotinen ympäristönurmi vuonna 2019, jos peruslohkolla on päätynyt erityistukisopimus Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely syksyllä 2018 tai keväällä 2019.

Edellä mainitut toimenpiteiden lisäämiset edellyttävät sitomusehtojen täyttymistä. Tarkista vaatimukset sitomusehdoista³⁰.

Voit valita "Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla" tai "Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvinsuojelu", jos aloitat puutarhakasvien viljelyn tai lisäät niiden viljelyalaa. Lisäysalaa ei ole määritelty. Minimiala on kuitenkin 0,05 ha/v.

Voit lisätä sitoumukselle koko sitoumuskauden ajan toteutettavan toimenpiteen, jos sinulle siirtyy sellaisia lohkoja, joilla aiemmin sitoutunut on toteuttanut koko sitoumusajan toimenpidettä ja itse jatkot toimenpidettä lohkolla. Eli voit lisätä esim. "Ympäristöhoitonurmet" –toimenpiteen, jos edellisen sitoutuneen lohkolla on toteutettu

- "Suojavaoähyke" tai "Monivuotinen ympäristönurmi" tai
- "Valumavesien hallinta"- toimenpiteen, jos edellisen lohkolla on toteutettu "Säätösalaajitus" tai "Säätökastelu tai kuivatusvesien kierrätys"

Kaikissa lohkojen hallinnanmuutoksissa seu-

raava viljelijä ei ole vastuussa edellisen viljelijän ilmoituksista. Seuraava viljelijä voi ilmoittaa siirtyvillä peruslohkoilla edellisen viljelijän ilmoittamia toimenpiteitä, esim. suojavaoähykettä, mutta hänen ei ole pakko tehdä niin.

Kertaa ympäristösitoumuksen ehdot

Täydentävät ehdot, maatalousmaan säilyttäminen ja ympäristösitoumuksen perustaso

Noudata täydentäviä ehtoja³¹ ja säilytä maatalousmaa avoimena. Noudata myös sitoumuksen toimenpiteiden perustasoja.

Perustasoilla tarkoitetaan ympäristökorvauksen toimenpiteiden pohjana olevia täydentävien ehtojen ja tiettyjen muiden asetusten vaatimuksia. Ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimukset ovat myös osa perustasoja. Ympäristökorvausta maksetaan perustason ylittävistä toimenpiteistä. Kertaa perustason vaatimukset toimenpiteittäin sitomusehdoista³².

Tilakohtainen toimenpide, ravinteiden tasapainoinen käyttö (RTK)

Olet sitoutunut automaattisesti sitoumuksen antaessasi tilakohtaiseen toimenpiteeseen Ravinteiden tasapainoinen käyttö. Muista tehdä seuraavat asiat:

- Vuosittainen viljelysuunnitelma joka vuosi ennen kasvukauden alkua
- Lohkokohtaiset muistiinpanot joka vuosi

³⁰<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/opaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuopaat/>

³¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/509/cover>

³²<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoopaat>

- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa.** Kun lannoitat, sinulla tulee olla voimassaoleva viljavuustutkimus!

Säilytä edellä mainitut asiakirjat tilalla.

- Suorita koulutus tai tee verkkotentti, jos sinulle siirrettiin tai siirtyi sitoumus vuonna 2018, suorita koulutus tai tentti **viimeistään 30.4.2019**. Verkkotentin voit suorittaa Vipu-palvelun kautta.
 - Jos sinulle on siirtynyt sitoumus vuonna 2019, tee verkkotentti viimeistään 30.4.2020.

Toimita edellä mainitut viljelykiertosuunnitelma ja peltomaan laatutestilomake kuntaan.

Muita tilakohtaisen toimenpiteeseen liittyviä asioita

- Jätä vähintään 3 metrin suojakais-ta vesistöjen varsille (vesistöt löydät Vipun karttatasoista). Ympäristösitoumuksen 3 metrin suojakaistavaatimuksen lisäksi muista myös täydentävien ehtojen 1 metrin piennarvaatimus valtaojien ja vesistöjen varrella
- Noudata ympäristösitoumuksen lannoitusehtoja
- Lue tilakohtaisen toimenpiteen ehdoista tarkemmin sitoumusehdoista³³.

Huomioitavaa lohkohtaisten toimenpiteiden ilmoittamisessa

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa

³³<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat>

vuosittain

- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella viimeistään 31.10.2019 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 465
- Palauta syysilmoituksen liitteenä tarvittaessa myös lomake 465L lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Ruokaviraston nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen

- Toimenpidettä ei ole pakko toteuttaa vuosittain
- Ilmoita ehtojen mukaisesti levittämäsi lanta syysilmoituksella viimeistään 31.10.2019 Vipu-palvelussa tai lomakkeella 465
- Palauta syysilmoituksen liitteenä lomake 465L tai vastaava liite lannan tai lannoitteen vastaanottamisesta
- Toimenpiteestä maksetaan korvausta enintään 60 prosenttia sitoumusalasta.
- **Lue tarkemmin toimenpiteen ehdoista sitoumusehdoista ja Ruokaviraston nettisivuilta ennen syysilmoituksen tekemistä**

Valumavesien käsittely

- Et voi lisätä uutta alaa tähän toimenpiteeseen
- Toimenpiteessä v. 2018 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan

muutoksissa

- Ilmoita sähköisellä päätukihakemuksella tai lomakkeella 463 toimenpiteeseen sellaiset lohkot, jotka ovat kuuluneet toisella tilalla valumavesitoimenpiteeseen

Ympäristöhoitourmet

Ilmoittamiseen liittyviä sääntöjä ympäristöhoitourmissa

- Et voi ilmoittaa mitään ympäristöhoitourmea pysyvän nurmen alalle.
- Luonnonhoitopeltonurmelle maksetaan enintään
 - Kohdentamisalueella 20 % sitoumusalasta
 - Muulla alueella 5 % sitoumusalasta

Suojavyöhyke

- Et voi lisätä kokonaan uutta suojavyöhykealaa, ala muutetaan kunnassa viherkesannoksi
- Voit lisätä sitoumukseen vanhoja suojavyöhyke- tai luonnon ja maiseman monimuotoisuus -erityistukisopimuksia, joiden sopimus on päättynyt syksyllä 2018 tai keväällä 2019
- Ilmoita voimassaoleva suojavyöhykeala suojavyöhykkeenä
 - Muutoin suojavyöhykkeen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
 - * Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
 - Toimenpiteessä v. 2018 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Monivuotinen ympäristönurmi

- Et voi lisätä alaa, ala muutetaan kunnassa monivuotiseksi nurmeksi
- Ilmoita voimassaoleva monivuotinen ympäristönurmiala monivuotisena ympäristönurmena
 - Muutoin monivuotisen ympäristönurmen ympäristökorvaus peritään takaisin edellisiltä sitoumusvuosilta
 - * Tämä ei koske peruslohkon hallinnanmuutoksia
- Toimenpiteessä v. 2018 olleet alat voivat säilyä sitoumuksessa hallinnan muutoksissa

Luonnonhoitopeltonurmi

- Luonnonhoitopeltonurmi tulee olla samalla alalla vähintään kaksi vuotta.
 - Hallinnan muutoksissa kaksi vuotta ei tarvitse täyttyä
 - Hallinnan muutoksissa edellisen haltijan ilmoitus täyttää kahden vuoden velvoitetta
- Luonnonhoitopellon ympäristökorvaus peritään takaisin edelliseltä sitoumusvuodelta, jos et ilmoita luonnonhoitopeltoa kahta vuotta.
 - Toimenpiteen maksamisen %-rajoitukset vaikuttavat takaisinperintään
 - Jos maksun ylimenevä ala ei täytä säilyttämisaatimuksia, takaisinperintää ei tehdä.

Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla

- Muista ilmoittaa toimenpiteeseen vähintään 0,05 ha vähintään yhdelle kasvulohkolle
- Toimenpiteen korvaus peritään takai-

sin koko sitoumuskaudelta, jos vähimmäisilmoitusala ei täyty vuosittain.

Peltojen talviaikainen kasvipeitteisyys

- Kasvipeitteisyys ilmoitetaan syysilmoituksella viimeistään 31.10.2019 Vipupalvelussa tai lomakkeella 465
- Ilmoita kasvipeitteisyyteen vähintään 20 % sitoumusalasta
- Jos sinulla on lohkoja sekä kohdentamisalueella että muulla alueella, 20 %:n vähimmäisalan tulee täytyä kohdentamisalueella ja muulla alueella erikseen
 - Muussa tapauksessa toimenpide hylätään koko sitoumusajalta ja maksettu korvaus takaisinperitään
- Et voi ilmoittaa kasvipeitteisyyteen seuraavia aloja v. 2016 eteenpäin.
 - Suojavyöhykkeet
 - Monivuotiset ympäristönurmet
 - Luonnonhoitopeltonurmet
 - Viherlannoitusnurmi
 - Monimuotoisuuspellot (niitty, maisema, riista)
 - Orgaanisen katteen käyttö puutarhakasveilla ja siemenperunalla -toimenpiteen alaa
 - Erytistekisopimusaloille: suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito tai turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely
- Kevytmuokattuun kasvipeitteisyyteen ei käy samat kasvit kuin aitoon kasvipeitteisyyteen
 - Katso kasvipeitteisyyteen kelpaavat kasvit sitoumusehdoista

– Huomautus Vipussa

Peltoluonnon monimuotoisuus

Kerääjäkasvit

- Saat maksun enintään 25 % sitoumusalasta
- Et voi perustaa kerääjäkasvilla seuraavan vuoden kasvustoa lukuun ottamatta
 - Jos seuraavan vuoden ilmoitettu ala on kesantoa
 - Jos lohkon hallinta on muuttuu seuraavaksi vuodeksi
- Muista merkitä kerääjäkasvin kylvöpäivä lohkokohtaisesti muistiinpanoihin!

Viherlannoitusnurmet

- Voit ilmoittaa viherlannoitusnurmen samalle alalle enintään kolmena vuonna peräkkäin
- Viherlannoitusnurmelle ei makseta ympäristökorvausta, jos ilmoitat samalle kasvulohkolle viherlannoitusnurmea 4:nä vuonna
- Viherlannoitusnurmen jälkeen lohkolle voit ilmoittaa muutakin kuin satoa tuottavaan kasvia tai alaa.

Saneerauskasvit

- Saneerauskasvimaksun ehtona on, että samalle peruslohkon alalle on ilmoitettu perunaa, sokerijuurikasta tai avomaan puutarhakasveja jonakin vuonna 2015-2017
 - Avomaan puutarhakasveihin luetaan kaikki muut puutarhakasvien korvaukseen vuosina 2015-2017 oikeutetut kasvit lukuun ottamatta kuminaa.
 - Vipu kertoo, mille alalle voit saa-

da korvauksen

- Saat maksun enintään 25 % sitoumus-
alasta
- Saat saneerauskasville korvauksen sa-
malta alalta enintään kahtena vuonna
peräkkäin

Monimuotoisuuspellot

- Riistakasvipelto, maisemakasvipelto,
niittykasvipelto
 - Riistapeltoihin liittyvä liikenneti-
heys on esitetty Vipun karttata-
solla
- Perusta riistakasvipelto ja maisema-
kasvipelto vuosittain
- Niittykasvipelto on oltava kaksi vuotta
 - Niittykasvipellon ympäristökor-
vaus peritään takaisin edelliseltä
vuodelta, jos alalle ei ilmoiteta
niittykasvipeltoa kahta vuotta
peräkkäin
 - Hallinnansiirtotapauksissa takai-
sinperintää ei tehdä

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvin- suojelu

- Et voi ilmoittaa toimenpidettä mauste-
kasvien alalle
 - Otettu huomioon Vipussa
- Muista ilmoittaa toimenpiteeseen vä-
hintään 0,05 ha vähintään yhdelle kas-
vulohkolle
- Toimenpiteen korvaus peritään takai-
sin koko sitoumuskaudelta, jos vähim-
mäsilmoitusala ei täyty vuosittain.

Lue tarkemmin lohko kohtaisten toimenpitei-
den ehdot sitoumusehdoista³⁴.

Huomautus sitoutumattomal- le peruslohkolle ilmoitetuista tietyistä kasveista

Vaihda ilmoitetut kasvit sitoutumattomalle
peruslohkolle seuraavasti, jos et ole vaihta-
massa peruslohkolle korvauskelpoisuutta ja
sitoumusalaa. Muussa tapauksessa kunnan
viranomaisen vaihtaa kasvin. Sitoutumatto-
man peruslohkon alalle ei makseta ympäris-
tökorvausta minkään kasvin perusteella.

- Viherlannoitusnurmi → Viherlannoit-
tusnurmi (ei ympäristösitoumusta)
- Luonnonhoitopelto (nurmikasvit, väh.
2 v.) → Viherkesanto (nurmi ja niitty)
- Monimuotoisuuspelto, riista → Viher-
kesanto (riista ja nurmi)
- Monimuotoisuuspelto, maisema → Vi-
herkesanto (nurmi ja niitty)
- Monimuotoisuuspelto, niitty 1. ja 2.
Vuosi → Viherkesanto (nurmi ja niit-
ty)
- Monivuotinen ympäristönurmi → Mo-
nivuotiset nurmet
- Suojavyöhyke (sitoumus alkaen 2015)
→ Viherkesanto (nurmi ja niitty)

Viherryttämistuen vaatimusten vaikutus ympäristökorvauksen maksuun

- Viherryttämistuen vaatimusten vaiku-
tus tarkastellaan vuosittain, eli maksun
voi saada seuraavana vuonna vaikka se
estyisi vuonna 2019.
- Luomutuotannon kasvulohkoilla ei ole
seuraavia viherryttämistuesta johtuvia
rajoituksia, jos tila on vapautettu vi-

³⁴<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijajaoppaat>

herryttämistuen vaatimuksista luomutuotannon perusteella.

Voit kerrata viherryttämistuen vaatimusten vaikutukset ympäristökorvauksen maksuun täältä³⁵.

Tärkeitä huomioita vuosien 2015-2018 valvonnoista

Tarkista, että toimit ehtojen mukaisesti. Alle on kerätty ehtoja, joiden puutteista on aiheutunut vuosina 2015 -2018 eniten sanktioita ympäristösitoumukseen. Huolehdi, että omalla tilallasi asiat ovat kunnossa!

Piennarvaatimus

- 1 metrin levyinen lannoittamaton ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön piennar valtaojien ja vesistöjen varrella on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n, perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Huom! Suojakaistavaatimus ympäristösitoumuksessa on kuitenkin 3m vesistöjen varrella.

Suojakaistavaatimus

- 3 metrin levyinen lannoittamaton, kasvipeitteinen ja kasvinsuojeluaineilla käsittelemätön suojakaista vesistöjen varrella on RTK:n tukiehto
 - Mittaa suojakaista peltolohkon reunasta pellolle päin.
- Muista lisäksi, että 5m lannoittamattoman alueen vaatimus vesistön reunassa on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n perustason vaatimus ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus.
 - Mittaa lannoittamaton alue ve-

sistön keskivedenkorkeuden mukaisesta vesirajasta.

Lanta-analyysi

- Lanta-analyysi on perustason vaatimus toimenpiteessä ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrättäminen ja samalla täydentävien ehtojen vaatimus
- Tilalta tulee löytyä voimassaoleva lanta-analyysi, mikäli tilalla syntyy tai/ja mikäli tila käyttää lantaa lannoitteena enemmän kuin 25m³ vuodessa

Viljavuustutkimukset

- Viljavuustutkimus on RTK:n tukiehto
- Viljavuustutkimus viiden vuoden välein. **Huomioi, että uuden viljavuustutkimuksen tuloksen on oltava käytettävissä ennen seuraavaa lannoituskertaa**
- Pidä siis huoli, että aina kun lannoitat, tulee viljavuustutkimuksen olla voimassa!

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineiden käytön ehtoja on sekä ympäristösitoumuksen vähimmäisvaatimuksissa (jotka sisältyvät sitoumuksen perustasaan) että täydentävien ehtojen vaatimuksissa
- Kertaa vaatimukset sekä sitoumusehdoista että täydentävien ehtojen oppaasta!

Lohkokirjanpito

- Lohkokirjanpito on tilakohtaisen toimenpiteen, RTK:n, tukiehto
- Säilytä lohkokirjanpito koko sitoumuskauden ajan ja sen päättymisen jälkeen

³⁵<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/ymparistokorvaus/viherryttamistuen-vaatimusten-vaikutus-ymparistokorvauksen-maksuun.pdf>

neljä vuotta.

- Huomioi, että esimerkiksi kasvinsuojeluaineiden käytön kirjaamisessa on muutoksia aikaisempaan ohjelmakauden verrattuna

Ympäristösitoumuksen lohko-kohtaiset kirjaamisvaatimukset

- Lohkon tunnus ja pinta-ala
- Maalaji
- Kalkitus (käytetty tuote, levitysmäärä ja levitysaika)
- Lohkolla toteutetut ympäristönhoito- ja vastaavat toimenpiteet (esim. pientareilla tehdyt toimenpiteet, kastelu, salaajitus ja valtaojien kaivuu)
- Lohkon muokkauspäivä ja -tapa
- Kylvö- ja istutuspäivä
- Kasvilaji ja siemen- tai taimimäärä
- Satotaso tarpeellisine perusteluineen
- Sadonkorjuun ja niiton päivämäärä
- Laidunnus
- Suoja- ja monimuotoisuuskaistojen perustaminen ja niillä tehtävät hoitotoimenpiteet ja muut tapahtumat
 - kasvuston tuhoaminen
 - hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunta
 - kasvuston uudelleen perustaminen
 - monimuotoisuuskaistan sijainti'

Lannoitus

- Lannoituspäivä tai -päivät
- Väkilannoitteiden ja orgaanisten lannoitevalmisteiden lajit ja määrät
- Lohkolle levitetyn typen määrä

- Lohkolle levitetyn fosforin määrä
- Fosforin tasauksen alkaminen ja ta-sausvuosi

Kasvinsuojelu

- Kasvinsuojeluaineen täydellinen nimi
- Käyttöajankohta
- Käyttömäärä
- Käyttökohde (eli viljelykasvi ja pinta-ala, jolle ainetta on käytetty)
- Havaitut taudit ja tuholaiset
- Syy kasvinsuojeluaineen käyttöön eli oletko tehnyt päätöksen torjunnasta rikkakasvien, kasvitautien, kasvitau-deille otollisten olosuhteiden, havaitun tautitilanteen tai tuhoeläinten takia tai oletko käyttänyt kasvunsäädettä havaitun laontorjuntatarpeen takia. Voit myös luetella torjuntapäätökseen joh-taneet havaitut rikkakasvit, tuhoeläi-met tai kasvitaudit.
- Muut toteutetut kasvinsuojelutoimen-piteet

Ympäristösitoumuksen lohko-kohtaisien toimenpiteiden ehdoissa edellytetyt kirjaamisvaatimukset

Lietelannan sijoittaminen peltoon

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttä-mäsi lietelanta, virtsa, lietelannasta erotettu nestejäte ja/tai nestemäinen orgaaninen lannoitevalmiste ja levitysmäärä lohkoittain.
- Kirjaa edellä mainitun, levitetyn lan-noitteen typpi- ja fosforiravinnemää-rät.

Ravinteiden ja orgaanisten aineiden kierrät-täminen

- Kirjaa lohkomuistiinpanoihin käyttämäsi lannoitevalmiste, maanparannusaine, kasvualusta tai/ja toiselta tilalta hankittu kuivalanta tai lannasta erotettu kuivajae ja levitysmäärä.
- Kirjaa edellä mainittujen levitettyjen orgaanisten materiaalien typpi- ja fosforiravinnemäärät lohkokohdaksiin muistiinpanoihin.

Valumavesien hallinta

- Pidä kirjaa tehdyistä säätö-, hoito- ja huoltotoimenpiteistä. Voit merkitä tiedot toimenpiteistä myös lohkokohdaksiin muistiinpanoihin erillisen päiväkirjan sijasta.
- Merkitse lohkokohdaksiin muistiinpanoihin myös lohkon perustiedot ja vuosittaiset viljelytoimenpiteet.

Suojavyöhykkeet

- Tee lohkokohdaksiin muistiinpanoihin merkinnät suojavyöhykkeen perustamis- ja hoitotoimenpiteistä, kasvuston tuhoutumisesta, hukkakauran tai muiden rikkakasvien torjunnasta ja kasvus-

ton uudelleen perustamisesta.

Monivuotiset ympäristönurmet

- Merkitse lohkokohdaksiin muistiinpanoihin peruste monivuotisen ympäristönurmen perustamiselle.

Luonnonhoitopelto-nurmet, viherlannoitusnurmet, kerääjäkasvit, saneerauskasvit ja monimuotoisuuspellot

- Ei erillisiä lisävaatimuksia lohkokohdaksiin muistiinpanojen lisäksi.
- Muista kirjata myös kerääjäkasvin kylvöpäivä!

Puutarhakasvien vaihtoehtoinen kasvisuojelu

- Tee lohkokohdaksiin muistiinpanoihin merkinnät:
- käytetystä kasvinsuojelumenetelmästä ja torjunnan onnistumisesta
- kasvuston tai kasvituhoojien tarkkailusta ja torjunnasta
- kemiallisen torjunnan perusteluista
- Säilytä ostokuitit valmisteiden hankinnasta tai urakointityöstä.

Ympäristökorvaus: Ympäristösopimukset

HUOMIOITAVAA:

Haettavissa olevat sopimukset vuonna 2019:

- Kosteikkojen hoito. Voit hakea tätä sopimusta, jos olet toteuttanut alueella Ei-tuotannollisen investoinnin ja saanut sen valmiiksi viimeistään 1.5.2019.
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito. Voit hakea tätä sopimusta, jos olet toteuttanut alueella Ei-tuotannollisen investoinnin ja saanut sen valmiiksi viimeistään 1.5.2019
- Hae kaikille erityistuki- ja ympäristösopimuksille maksua vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 101B viimeistään 17.6.
- Ilmoita myös kasvit vuosittain Vipu-palvelussa tai lomakkeella 102 B viimeistään 17.6

Alkuperäisrotusopimus

Jos sinulla on alkuperäisrotusopimus, mutta ei ympäristö- tai luomukorvaussitoumusta:

- ja haet myös esim. perustuen, viherryttämistuen tai luonnonhaittakorvauksen maksua → hae alkuperäisrotusopimuksen maksua Vipussa tai lomakkeella 101B
- et hae muita päätukihaun tukia → hae alkuperäisrotusopimuksen maksua lomakkeella 218M ja palauta se ELY-keskukseen.

1. Kasvilajien ilmoittaminen tukihauksa

Ohjelmakauden 2014-2020 sopimusten kasvit

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B alla olevan mukaisesti, vuosittain ja ensimmäisen kerran siinä vuonna, kun sopimus alkaa. Palauta kasvulohkotiedot viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Taulukko 1: Ohjelmakauden 2014-2020 sopimukset

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito	<ul style="list-style-type: none">• Ympäristösopimusala, pysyvä nurmi• Ympäristösopimusala, metsämaa• Ympäristösopimusala, muu ala (kosteikot tai alat, jotka ovat liian puustoisia pysyviksi nurmiksi, mutta ei kuitenkaan metsää).
Kosteikon hoito	<ul style="list-style-type: none">• Ympäristösopimusala, muu ala.
Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto	<ul style="list-style-type: none">• Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto (sopimus)

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁶

Vanhat erityistukisopimukset, ohjelmakaudet 1995–2010

Ilmoita kasvit Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeella 102 B vuosittain. Ilmoita samat kasvit, kuin olet ilmoittanut tähänkin asti. Muuta kasvi lohkolle, jos vanha sopimus on loppunut ja olet hakenut uuden kauden mukaista ympäristösopimusta.

³⁶https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_taulukko1.png

Taulukko 2: Vanhojen erityistukisopimusten (ohjelmakaudet 1995–2010) kasvit

Sopimus	Merkitse lohkolle kasvi
20-v. Kosteikkojen ja laskeutusaltaiden hoito	<ul style="list-style-type: none"> • 20 v. erityistukisopimus, muu ala
20 –v. <ul style="list-style-type: none"> • Suojavyöhykkeen hoito: • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Maiseman kehittäminen ja hoito 	<ul style="list-style-type: none"> • 20 v. erityistukisopimus, pelto
10-v. <ul style="list-style-type: none"> • Maiseman kehittäminen ja hoito • Luonnon monimuotoisuuden edistäminen • Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden hoito 	<ul style="list-style-type: none"> • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen) • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa • Lumo-sopimuslohkoille kasvi edellisenä vuonna ilmoitetun perusteella.
10-v. Suojavyöhykkeen perustaminen ja hoito	<ul style="list-style-type: none"> • Suojavyöhykenurmi (sopimukset ennen 2015) • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, muu ala (jos lohko ei täytä pysyvän laitumen määritelmää ja se on esim. liian puustoinen).
10-v. Kosteikon ja laskeutusaltaan perustamisesta ja hoito	<ul style="list-style-type: none"> • Erityistukisopimusala, muu ala • Erityistukisopimusala, pysyvä laidun • Erityistukisopimusala, pelto • Erityistukisopimusala, metsämaa.
10-v. Turvepeltojen pitkäaikainen nurmiviljely	<ul style="list-style-type: none"> • Monivuotinen nurmikasvi

* Lataa taulukko pdf-tiedostona³⁷

2. Vuosina 2015-2018 tehtyjen sopimusten muutokset

Sopimusalan tulee pysyä pääsääntöisesti samana koko sopimuskauden. Sopimusalaa ei voi suurentaa. Jos joudut tekemään muutoksia sopimuslohkoihin, ota yhteyttä ELY-keskukseen. Ilmoita lohkomuutoksista ELY-keskukseen viimeistään 17.6.2019.

Alan väheneminen ympäristösopimuksissa

Voit pienentää sopimusalaa vähimmäisalaan saakka (0,3/5,0 ha) ilman takaisinperintää, jos sopimusala siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos vähennät sopimusalaa alle vähimmäisalan, sopimus puretaan, eikä tästä aiheudu sinulle takaisinperintää. Kyseessä oleva toinen henkilö/taho voi jatkaa sopimuksen toteuttamista, jos tuensaajan tukikelpoisuuden edellytykset täyttyvät tai luopua sopimuksesta.

Jos sinulla on kurki-, hanhi- tai joutsenpelto-sopimus, pinta-ala voi vähentyä 5 hehtaariin saakka ilman takaisinperintää, jos uusjako tai tilusjärjestelyjen kautta sopimukseen kuuluvaa alaa siirtyy toisen henkilön hallintaan. Jos sopimusala vähenee alle 5 hehtaarin, sopimus puretaan. Tästä ei myöskään aiheudu takaisinperintää.

Voit luopua sopimuksesta ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen olosuhteen vuoksi ilman takaisinperintää.

Jos itse poistat sopimuksesta alaa (esim. talonrakentaminen, tien rakentaminen, golfkenttä tai vastaava maankäyttömuodon muutos) siten, ettei poistettavaa alaa koskevia toimenpiteitä voida enää toteuttaa, sopimuksesta poistetulle alalle maksetut korvaukset peritään takaisin. Jos sopimusala tämän vuoksi pienenee alle vähimmäisalan, sopimus puretaan ja kaikki siitä maksetut korvaukset peritään takaisin.

Yksittäisen lohkon pinta-ala voi muuttua ajantasaistuksen tai valvonnan johdosta. Jos lohkon pinta-ala pienenee, seuraamukset toteutetaan valvontasääntöjen mukaan (takaisinperintä näytön mukaan enintään 4 vuodelta). Jos pinta-ala kasvaa, korvaukset maksetaan muuttuneen pinta-alan mukaisina seuraavana vuonna.

Pinta-ala virheitä voisi vähentää sillä, että sopimusalueet mitattaisiin GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

Alan tai eläinmäärän lisääminen sopimuksissa

Jos haluat lisätä sopimusalaa kesken sopimuskauden, sinun on haettava uuden alan kattava sopimus seuraavassa päätukitukihaussa. Uudesta alasta tehdään uusi 5 -vuotinen sopimus. Olemassa olevaan sopimukseen

³⁷https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Ymparistosopimukset_taulukko2.png

et voi lisätä alaa. Vaihtoehtoisesti voit hakea uutta, aiemman ja uuden sopimusalan kattavaa sopimusta. Tällöin alkaa kuitenkin uusi viisivuotinen sopimus.

Ympäristösopimuksen vaihtaminen

Voit vaihtaa ympäristösopimuksen/ympäristötuen erityistukisopimuksen tai sen osan toiseksi erityyppiseksi sopimukseksi, jos vaihtoon sisältyy ilmeisiä etuja ympäristön kannalta ja voimassa oleva sopimus tehostuu merkittävästi. Esimerkiksi maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoidon sopimuksessa oleva luonnonlaidunalueesta tehty sopimus on mahdollista vaihtaa kosteikkosopimukseksi, jos siitä on ympäristöllisiä etuja. Tällöin vanha sopimus jatkuu kuitenkin mahdollisesti voimaan jäävän sopimuksen osalta loppuun, mutta sen ala pienenee. Tällaisessa tilanteessa sopimusalan pieneneminen ei aiheuta sinulle takaisinperintää. Jos kuitenkin luovut uudesta vaihtamisen jälkeen tehdystä sopimuksesta kokonaisuudessaan ja alkupe-
räinen sopimus jää voimaan, aiheuttaa sopimuksesta poistuvat alueet takaisinperinnän.

Voit hakea uutta sopimusta päätukihaun yhteydessä. Ympäristökorvaus maksetaan vaihtamisen jälkeen uuden sopimuksen mukaisena.

Ympäristösopimuksen siirtäminen

Voit siirtää koko ympäristösopimusalan, osan siitä, tai koko maatilan toiselle henkilölle sopimuksen voimassaoloaikana. Uusi (ehdot täyttävä) sopimusalan haltija voi jatkaa koko sopimusta tai siirrettyä alaa vastaavaa osaa siitä sen jäljellä olevan voimassaoloajan tai sopimus voidaan purkaa. Takaisinperintää ei sinulle näissä tapauksissa aiheudu.

3. Haettavissa olevat (ohjelmakauden 2014–2020) ympäristösopimukset ja alkuperäiskasvien ylläpitosopimus:

- Kosteikkojen hoito. Voit hakea tätä sopimusta, jos olet toteuttanut alueella Ei-tuotannollisen investoinnin ja saanut sen valmiiksi viimeistään 1.5.2019.
- Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoito (arvokkaat perinnebiotoopit, joilla on korkeampi hehtaarikorvaus sekä muut perinnebiotoopit ja luonnonlaitumet). Voit hakea tätä sopimusta, jos olet toteuttanut alueella Ei-tuotannollisen investoinnin ja saanut sen valmiiksi viimeistään 1.5.2019.

3.1 Hae uutta sopimusta

Jos täytät aktiiviviljelijän määritelmän, voit hakea kaikkia haettavissa olevia ympäristösopimuksia. Lisäksi rekisteröidyt yhdistykset voivat hakea kosteikkojen hoitosopimusta tai maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimusta. Myös vesilain mukaiset vesioikeudelliset yhteisöt voivat hakea kosteikonhoitosopimusta.

Voit hakea ympäristösopimusta, vaikka et tee ympäristösitoumusta.

Sopimusten kesto on 5 vuotta. Sopimuskausi ja -vuosi alkavat 1.5. hakuvuonna. Sopimuskausi ja -vuosi päättyvät 30.4.

Sopimusalan tulee olla vähintään 0,3 ha.

Voit hakea ympäristösopimusta palauttamalla kyseessä olevan sopimushakemuksen vaa-
dittavine liitteineen ELY-keskukseen viimeistään 17.6.2019.

Kosteikkojen hoitosopimus

(aktiiviviljelijä, ry:t ja vesioikeudelliset yhteisöt)

Lomake 262 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry tai yhteisö)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry, yhteisö)
- sopimukseen vaaditaan myös lohkojen ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä
- jos sopimuslohkollasi ei ole vielä peruslohkonumeroa, ilmoita lohko kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lisäksi lomakkeella 102 C viimeistään 17.6.

Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

(aktiiviviljelijä ja ry:t)

Lomake 253 + liitteeksi:

- hoitosuunnitelma (aktiiviviljelijät, ry,)
- vuokra- tai muu sopimus (aktiiviviljelijät, ry)
- kopio kokouspöytäkirjasta (ry)
- lohkokartta, jos lohko ei ole koskaan ollut sopimuksella (aktiiviviljelijät, ry)
- suunnitelmakartta (aktiiviviljelijät, ry)
- edellisen sopimuksen hoitopäiväkirja (aktiiviviljelijät, ry)
- sopimukseen vaaditaan myös lohkojen

ilmoittaminen Vipu-palvelun kasvulohkotiedoissa tai lomakkeen 102 B palauttaminen sopimushakemuksen yhteydessä

- jos sopimuslohkollasi ei ole vielä peruslohkonumeroa, ilmoita lohko kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle lisäksi lomakkeella 102 C viimeistään 17.6

Uusi hakija

Muista palauttaa myös alla olevat lomakkeet tarpeen mukaan, jos haet ensimmäisen keran sopimuksia etkä ole hakenut aiemmin muita viljelijätukia:

- 101A maatilán perustietolomake. Toimita lomake maatilán sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai Ely-keskukseen viimeistään päätukihauksen viimeisenä palautuspäivänä.
- 456 lomakkeella annat asiointioikeudet eli käyttöoikeudet sähköiseen asiointiin Vipupalvelussa ensisijaiselle viljelijälle ja oikeuden allekirjoittaa yksin kaikki viljelijätukiasiointiin liittyvät paperilomakkeet ja asiakirjat. Toimita lomake maatilán/sopimuskohteen sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihauksen viimeisenä palautuspäivänä.
- 102 B ilmoita tällä lomakkeella kaikki hallinnassasi olevat sopimuslohkot ja niiden kasvit (sekä kaikki hallinnassasi oleva maatalousmaa) tällä lomakkeella ja toimita lomake maatilán sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihauksen viimeisenä palautuspäivänä.

- 102 C ilmoita tällä lomakkeella uudet peruslohkot, joilla ei ole vielä peruslohkotunnusta ja toimita lomake maatalan sijaintikunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle tai ELY-keskukseen viimeistään päätukihaun viimeisenä palautuspäivänä.

Hoitosuunnitelman sisältö

Liitä ympäristösopimushakemukseen hoitosuunnitelma (ei koske alkuperäisrotujen kasvattamista).

Suunnitelmassa on oltava vähintään seuraavat tiedot:

1) Arvio hankkeen vaikutuksista ympäristöön tai maisemaan ja hoidon tavoitteet.

2) Suunnitellun hankkeen **yleiskuvaus**, jonka perusteella voidaan arvioida onko alueella sellaisia luonto- tai maisema-arvoja tai merkitystä maatalouden vesiensuojelussa.

3) Suunnitelma-alueen kartta, johon on merkittävä ne peruslohkot, joita hakemus koskee, ja

1. josta ilmenevät uusien lohkojen rajat ja sijainti peruskartalla.
2. josta käy ilmi peruslohkon muutos tai rajakorjaus, jos sopimuksen kohteena oleva lohko on jaettu, yhdistetty tai sen rajaa on korjattu sopimuksen hakuvuonna.

Kiinnitä huomiota siihen, miten määrität sopimusalueen kartalle. Jos olet määrittänyt sopimusalueen virheellisesti, se aiheuttaa valvonnassa pinta-alavirheitä. Valvonnassa voi olla vaikea todentaa lohkon rajoja, jos maastossa ei ole selkeitä rajoja nähtävissä. Voit ehkäistä pinta-alavirheitä merkitsemällä sopimusalueet pysyvällä tavalla maastoon tai

mittaamalla ne GPS:llä ennen sopimuksen tekemistä.

4) Hoitosuunnitelma, johon sisältyy yksilöidyt perustamis-, hoito- ja muut toimenpiteet lohkokohtaisesti jokaiselle sopimusvuodelle ja niiden toteutusaikataulu vuosittain sekä selostus siitä, miten toimenpiteet edistävät sopimukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista.

Ympäristösopimukseen sisällytettävien toimenpiteiden on tähdättävä sopimustyyppin tavoitteiden mukaisesti alueen monimuotoisuus- tai maisema-arvojen tai vesiensuojelun suunnitelmalliseen edistämiseen ja alueen laadun tavoitteelliseen parantamiseen. Toimenpiteet on perusteltava laadullisesti alueen ympäristönsuojelun tai luonto- tai maisema-arvojen hoidon tavoitteiden kannalta. Vain alueen laadun parantamisella perusteltujen toimenpiteiden voidaan Maatalousluonnon monimuotoisuus- ja maisemanhoito sopimuksessa ylittävän perustasoksi katsottavan maatalousmaan säilyttämisvaatimuksen. Esitä vuosittaiset toimenpiteet suunnitelmassa ja perustele, miten niiden odotetaan parantavan alueen luonto- tai maisema-arvoja. Luontoarvojen parantamista ovat erilaiset lajistoa ja luontotyyppejä edistävät toimenpiteet.

Aloita toimenpiteet jokaisella sopimukseen sisältyvällä loholla ensimmäisenä sopimusvuonna, ellei hyväksytty suunnitelma muuta edellytä.

Jos haet sopimusta Natura 2000 -verkostoon kuuluvalla alueella, luonnonsuojelualueella tai muun lainsäädännön mukaan perusteella suojellulle alueelle, sinulta edellytetään, että alueella tehtävät toimenpiteet ylittävät lainsäädännön edellyttämät hoitotoimet ja että sopimukseen kuuluvista toimenpiteistä ei makseta tai ole maksettu korvausta muun lainsäädännön kautta.

Ympäristösopimus ei voi sisältää toimenpiteitä, joiden toteuttamisesta maksetaan jo muuta EU:n tai kansallisen tukijärjestelmän tukea tai toimenpiteitä, jotka sinun täytyy tehdä muun lainsäädännön perusteella.

5) Jäljennös hoitopäiväkirjasta tai lohko-kohtaisista muistiinpanoista aiemmalta sopimuskaudelta, jos hakemasi alue tai sen osa on kuulunut aiemmin suunnitelmaa vaativaan sopimukseen ja jonka sopimusehtona on ollut hoitopäiväkirjan pitäminen.

4. Kosteikon hoitosopimus

Kosteikot täydentävät pelloilla tehtäviä vesiensuojelutoimenpiteitä maatalouden kuormituksen vähentämisessä. Kosteikkojen merkitys vesien tilaa parantavina toimina voi olla paikallisesti merkittävä.

Toimenpide edistää viljelyalueiden luonnon ja maiseman monimuotoisuutta, kun peltoalueilta kuivatustoimenpiteiden myötä vähentyneet kosteat elinympäristöt lisääntyvät. Kosteikot ja luontaisen kaltaiset uomat monipuolistavat viljelyalueiden elinympäristöjä ja luovat maisemallista vaihtelua. Maatalousalueiden lajisto monipuolistuu, yksilömäärät kasvavat ja riista-, kala- ja raputalous hyötyvät.

Toimenpidettä voit toteuttaa esimerkiksi vesienhoitosuunnitelmissa todettujen vesistöjen valuma-alueilla, missä toimenpiteellä voit merkittävästi ja tarkoituksenmukaisesti pienentää maatalouden aiheuttamaa vesistökuormitusta ja/tai lisätä maatalousalueiden luonnon monimuotoisuutta sekä edistää riista-, kala- ja raputaloutta.

Kosteikot ovat osin pysyvästi ja tulva-alueet mahdollisesti vain osan vuotta veden peittämiä alueita, jotka toimivat kiintoaineksen ja ravinteiden pidättäjinä, eliöstön, muun mu-

assa lintujen pesimä- ja ruokailuympäristöinä sekä viljelymaiseman monipuolistajina. Luonnonmukaisiksi muutetut uomat voi kunnostaa luonnonmukaisen vesirakentamisen periaatteiden mukaisesti. Sopimusalueeseen kuuluvat kosteikkojen, tulva-alueiden ja kunnostettujen uomien lisäksi niiden hoidon kannalta tarpeelliset suoja-alueet.

Sopimukseen hyväksyttävät kohteet

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea kosteikon, tulva-alueen tai luonnonmukaistetun uoman alle jääneestä ja hoitotoimien kohteena olevasta maa-alasta sekä hoidon kannalta riittävästä reuna-alueista. Voit ilmoittaa ja hoitaa reuna-alueet niiden leveyden perusteella joko ympäristösitoumukseen kuuluvina suojakaistoina tai suojavajöhykkeinä tai sopimusalueeseen sisältyvänä alana. Yhdellä hakemuksella voit hakea monenlaisia kosteikkotyyppisiä tai kosteikkoja.

Kosteikon hoitosopimusta voit hakea myös kohteesta:

1. joka on perustettu ei-tuotannollisten investointien tuella/korvauksella.
2. jota on koskenut edellisen ohjelmakausien mukainen sopimus kosteikosta tai laskeutusaltaasta tai erityistukisopimus monivaikutteisen kosteikon hoidosta.
3. joka on pieni kosteikko tai tulvapelto, jonka osalta on ollut voimassa edellisen ohjelmakausien mukainen erityistukisopimus luonnon monimuotoisuuden ja maiseman edistämisestä.
4. joka on perustettu muulla rahoituksella ja joka täyttää ei-tuotannollisten investointien korvauksen mukaisen korvauskelpoisen kosteikkokohteen ehdot.

Et voi hakea kosteikon hoitosopimusta:

- vesiensuojelu- tai monimuotoisuusar-

voja vailla olevien kasteluaitaiden hoidosta

- alueen sellaisesta hoidosta, jossa tavoitteenasi on alueen muuttaminen järveksi tai lammeksi
- kohteista, joissa valumavesien aiheuttaman kuormituksen voidaan katsoa olevan peräisin pääasiassa muualta kuin maataloudesta.

Sopimushakemuksen hyväksyminen perustuu ELY-keskuksissa tehtävään tarveharkintaan. Hakemuksessa esitetyn kohteen ja sen hoitosuunnitelman tarkoituksenmukaisuutta arvioidaessa ELY-keskuksissa otetaan huomioon kohteen hoidon odotettavissa oleva vaikutavuus maatalouden vesiensuojelu- ja/tai monimuotoisuustavoitteisiin, hoidon kustannustehokkuus sekä edellä esitetyt rajaukset. Ympäristösopimuksen hyväksymisen jälkeen sopimusalasasi ei enää ole maatalouskäytössä olevaa maata.

Sopimusalan hoidolla edistät maatalouden aiheuttaman vesistökuormituksen vähentämistä tai parannat luonnoltaan yksipuolisen maatalousalueen elinympäristöjen monimuotoisuutta. Voit pitää kosteikkoja myös kasteluveden varastona, luonnonravintolammikkona kalankasvatuksessa, ravunkasvatuspaikkana sekä virkistyskäytössä. Toteuta hoitotoimenpiteet hyväksytyyn suunnitelman ja tavoitteiden mukaisesti.

Kosteikkojen vuotuisia hoitotoimenpiteitä ovat muun muassa:

- lietteen poisto tarvittaessa
- mahdollisten kemiallisten saostusainesten poisto ja lisäys
- patojen ja uomien hoitotoimet (patojen ja pengerrakenteiden tarkastukset ja kunnossapidot)

- kosteikon tai uoman reuna-alueiden kasvillisuuden niitto ja kasvijätteen poiskorjuu. Niittojätteen voit käyttää hyödyksi

- veden pinnan korkeuden seuraaminen.

Huolehdi luonnonmukaistettujen uomien hoidossa:

- veden virtaamaa hidastavista rakenteista, kuten pohjapadoista ja eroosiosuojauksista
- uoman reuna-alueiden kasvillisuuden säilymisestä
- tulvatasanteiden avoimuudesta.

Poista tarvittaessa tulva-alueilta kasvillisuutta tai sille laskeutunutta maa-ainesta.

Sopimusalueen laidunnus on sallittua, jos se ei haittaa luonnon monimuotoisuutta tai vesiensuojelua, eikä aiheuta eroosiota.

Kirjaa hoitotoimet hoitopäiväkirjaan tai lohkokirjanpitoon vuosittain kaikkien toimenpiteiden osalta.

Hoitosuunnitelmaan ei hakemuksen käsittelyn yhteydessä voida hyväksyä toimenpiteitä, joiden voidaan arvioida aiheuttavan haittoja toimenpidealueen ulkopuolella, kuten viljeltävien peltojen kuivatustilanteen heikkenemistä tai Natura 2000 -alueille, luontodirektiivin liitteissä 2, 4 ja 5 listatuille lajeille, lintudirektiivin liitteessä 1 listatuille lajeille, uhanalaisille lajeille tai luontotyypeille.

5. Maatalousluonnon monimuotoisuuden ja maiseman hoitosopimus

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä lohkokohtainen ympäristösopimus. Toimenpiteen tavoitteena on ylläpitää ja edistää luonnon monimuotoisuutta sekä maisemanhoitoa maatalousympäris-

töissä. Toimenpide luo edellytykset maatalousalueiden hoitoa vaativien elinympäristöjen, niille ominaisen monipuolisen lajiston sekä maatalousalueiden maisema-arvojen suunnitelmalliselle edistämiseksi. Tavoitteena on saada hoidon piiriin mahdollisimman suuri osa arvokkaaksi luokitelluista perinnebiotoopeista, lisätä hoidettujen perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten kokonaisalaa, ylläpitää ja parantaa hoidon laatua sekä uhanalaisten lajien säilymistä. Lisäksi toimenpiteellä voi myös edistää peltojen reuna-alueiden maisema- ja monimuotoisuusarvoja.

Sopimukseen hyväksyttävät alueet

Voit toteuttaa toimenpidettä

- perinnebiotoopeilla,
- luonnonlaitumilla,
- luontoarvoiltaan monimuotoisilla tai maisemaltaan merkittävillä peltojen reuna-alueilla,
- pellon ja tien tai pellon ja vesistön välisillä reuna-alueilla,
- peltoalueiden metsäsaarekkeilla,
- maatalousympäristön uhanalaisten lajien edistämiseksi,
- maatalousympäristön muinaismuistokohteilla sekä
- pitkäaikaiseen maankäyttöön liittyvän maaseudun kulttuuriperinnön hoidossa.

Hoitosuunnitelmasi tulee edistää alueen luonto- tai maisema-arvoja ja olla tarkoituksenmukainen luonnonvarojen kestävä käytön ja ympäristön tilan kannalta.

Perinnebiotoopilla tarkoitetaan ketoa, niittyä, rantaniittyä, lehdesniittyä, hakamaata, metsälaidunta tai nummea, jossa on nähtävissä selviä merkkejä aiemmasta laidunnuk-

sesta tai alueen käytöstä karjan rehuntuotantoon.

Rantaniityllä, joka otetaan laidunkäyttöön, tulee olla jäljellä rantaniityille ominaisten lajien esiintymiä ja alueella on oltava edellytykset palautua rantaniityksi.

Metsälaidun on perinnebiotooppi, jos

- puusto koostuu eri ikäisistä lehti- tai havupuista ja laho- ja kolopuita on enemmän kuin talousmetsässä yleensä;
- metsälaitumella on valoisia aukkokoh- tia, joissa kasvaa niittykasveja;
- metsälaitumella esiintyy ruohoja ja hei- niä enemmän kuin vastaavalla metsä- tyypillä yleensä. tämä perusteluihin

Metsälaitumia ovat edellä mainittujen kohteiden lisäksi vanhat kaskikoivikot, jolle on tyy- pillistä koivuvaltaisuus ja kaskeamiseen liitty- vät kiviröykkiöt sekä laidunkäytöstä poistu- neet metsät, joilla on ollut pitkään jatkunut laidunhistoria ja jotka ovat kunnostettavissa edellytykset täyttäväksi metsälaitumeksi.

Luonnonlaitumella tarkoitetaan pellon ul- kopuolista laidunta, jota käytetään karjan rehuntuotantoon ja jota ei nykytilassaan voi- da luokitella perinnebiotoopiksi tai kunnos- tettavaksi perinnebiotoopiksi. Luonnonlaitu- mesta voit hakea maatalousluonnon ja mai- seman hoitoa koskeva sopimusta, jos sillä on muusta ympäristöstä erottuvia luonto- tai maisema-arvoja, joita voidaan edistää laidun- nuksella. Luonnonlaitumen tulee sijaita maa- talousympäristöön kuuluvassa maisemakoko- naisuudessa. Luonnonlaitumiksi luetaan nyt myös reunavyöhykkeet ja metsäsaarekkeet, joiden luonto- ja maisema-arvoja hoidetaan laiduntamalla tai raivaamalla ja niittämällä.

Reunavyöhykkeiden on sijaittava maata- lousympäristössä pellon ja metsän, pellon ja

tien tai pellon ja vesistön välisellä, pellon ulkopuolisella alueella. Reunavyöhyke voi olla keskimäärin enintään 20 metriä leveä, mutta maisemallisesta syystä pellon ja vesistön tai pellon ja tien välinen raivaamalla hoidettava alue voi olla keskimäärin enintään 40 metriä leveä. Peltoalueilla sijaitsevien raivaamalla tai niittämällä hoidettavien metsäsaarekkeiden enimmäiskoko voi olla enintään yksi hehtaari. Jos reunavyöhyke hoidetaan laiduntamalla eli kyseessä on luonnonlaidun, ala voi olla leveämpi kuin 20 tai 40 m. Luonnonlaidunalueeseen ei voi liittää sellaisia alueita, joiden luonto- tai maisema-arvoja laidunnus ei edistä.

Alueet, joita et voi hakea sopimukseen ovat mm. viljeltyt pihanurmikot tai puutarha- ja puistokäytössä olevat alueet tai laajat yhtenäiset avokalliot. Suunnitelmaan et voi laittaa toimenpiteiksi myöskään latojen säilyttämistä, ylläpitämistä tai kunnostamista. Sopimusta ei voida tehdä kohteista, joilla ei ole selviä edellytyksiä maatalousympäristön lajiston tai maiseman tulokselliseen edistämiseen hoitotoimenpiteillä, eikä kohteista, jotka ovat ensisijaisesti metsätalouskäytössä. Kohteista löydät tarkemman listan sopimusehdoista osoitteesta www.ruokavirasto.fi/viljelijajaoppaat³⁸ → Ympäristösopimusten sopimusehdot.

Sopimusalan hoito

Hoida ja kunnosta sopimusalue erillisen hyväksytyt suunnitelman mukaisesti. Suunnitelmaan hyväksytyt hoitotoimenpiteiden tulee edistää toimenpiteen tavoitteita ja olla riittäviä laadukkaan hoidon varmistamiseksi. Hoitotoimenpiteillä säilytät tai edistät sopimusalueen tavanomaisesta poikkeavia luonto- tai maisema-arvoja hoitamalla kasvi- ja eläinlajien säilymisen ja lisääntymisen sekä viljelymaiseman kannalta tärkeitä

alueita tai kohteita. Toteuttamiesi toimenpiteiden on perustuttava paikallisen luonnon edellytyksiin ja toteutuksessa sinun on kiinnitettävä huomiota alueellisiin erityispiirteisiin, maisemaan ja kulttuuriperinteeseen.

Suunnittele ja toteuta perinnebiotoopiksi luokitellun alueen ja uhanalaisen lajin esiintymän hoitotoimenpiteet siten, että ne ovat ensisijaisesti eduksi alueen maatalousluonnon monimuotoisuudelle. Muunlaisilla kohteilla voit pitää maiseman hoitoa ensisijaisena tavoitteena. Voit sisällyttää sopimukseen viljelyhistoriaan kuuluvien rakennelmien, muinaismuistojen sekä niiden lähiympäristöjen hoitoa. Perinteisiä karjatalouteen liittyviä rakenteita ja rakennelmia ovat esimerkiksi kiviaidat, kivisaarekkeet, riukuaidat, portit, veräjät, erilaiset heinän kuivatustelineet, suovat ja pielekset, karjasillat ja suoniittyjen patorakenteet. Kunnostaessasi rakennelmia säilytä paikalliset tyyppiratkaisut ja käytä mahdollisuuksien mukaan alkuperäisiä materiaaleja ja työtapoja.

Jos alueella on tiedossa oleva luonnonsuojelussa tarkoitetun uhanalaisen kasvi- tai eläinlajin tai luontodirektiivin liitteen IV a mukaisen tiukasti suojellun eläinlajin esiintymispaikka tai sopimusalue sijaitsee Natura 2000-alueella, sopimusalueelle suunniteltujen hoitotoimenpiteiden pitää soveltua suojelun perusteena oleville lajeille.

Perinnebiotooppien ja luonnonlaidunten hoitotoimet

Hoitotoimia voivat olla muun muassa laidunnus, niitto, puiden ja pensaiden raivaus sekä lehtipuiden lehdestys.

Kiinnitä huomiota siihen, että kohteella on sopiva laidunnuspaine. Sopiva laidunnuspaine eli laidunnuskauden aikainen eläinmäärä tiettyä pinta-alaa kohden on varmistettava

³⁸<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijajaoppaat>

tapauskohtaisesti. Voit antaa eläimille kivennäisiä ja vitamiineja, jos ne sisältävät vähän fosforia ja eikä niiden käytöstä aiheudu alueen rehevöitymistä. Jos kohde on altis rehevöitymiselle, voidaan sopimuksenteon yhteydessä määrätä lisätoimia esimerkiksi kivennäisten ja vitamiinien sijoituspaikat tai ruokintapisteen kattaminen.

Toteuta laidunnus siten, ettei se aiheuta alueen kasvillisuuden haitallista rehevöitymistä tai maaperän eroosiota. Erotta laidunnettava perinnebiotooppi tai perinnebiotoopiksi kunnostettava alue aidalla muista laidunurmista. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia perinnebiotoopin laidunnuksen vanhojen niukkaravinteisten nurmien, kuten luonnonhoitopeltonurmien tai suojavyöhykkeiden yhteydessä, jos sopimusalue ei ole rehevöitymiselle altis. Sovita perinnebiotoopeilla ja luonnonlaitumilla eläinten lukumäärää tiettyä laidunalaan kohti niin, että eläimet pääsääntöisesti elävät laitumen tuoton varassa ilman lisärehua tai järjestä laidunkierto niin, että laitumen ollessa loppuun syöty eläimet siirretään toiselle laitumelle. ELY-keskus voi tapauskohtaisesti sallia vasikoiden ruokkimisen 1.8. alkaen. Älä käytä perinnebiotoopeja pelkästään yölaitumina.

Lisäksi voit toteuttaa muita erityisiä hoitokeinoja, kuten kulotusta. Sinun tulee korjata niitetty kasvillisuus pois, ellei hyväksytty suunnitelma perustellusti muuta edellytä.

Jos sopimusalueesi koostuu reunavyöhykkeistä tai metsäsaarekkeista, niitä tai raivaa ne vähintään joka toinen vuosi. Hoitotoimenpiteisiin voi kuulua myös vieraslajikasvillisuuden poisto.

6. Kurki-, hanhi- ja joutsenpelto-sopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2019.

Toimenpide on luonnon monimuotoisuutta edistävä lohkoittainen ympäristösopimus. Sen avulla edistetään kurkien, hanhien ja joutsenten ravinnonhankinnan ja peltoviljelyn yhteensovittamista merkittävillä säännöllisillä kerääntymisalueilla, kuten ruokailu-, muutto- ja levähdysalueilla. Tavoitteena on ohjata lintujen esiintymistä kerääntymisalueiden peltoaukeilla tarjoamalla houkutuskasvustoja ja ruokintaa. Toimenpiteellä pyrit vähentämään massaesiintymien aiheuttamia satovahinkoja ja varmistamaan linnuille soveltuvien kasvustojen tarjonta tärkeillä kerääntymisalueilla.

Lintujen ruokailu-, levähdys- ja muuttoalueille tehtävän sopimuksen tulee sisältää edistettävälle lintulajeille soveltuvan, siemensatoa tuottavan kasvuston viljelyä sekä alueen houkuttelevuuden lisäämiseksi lintujen ruokintaa.

Sopimusalueen perustaminen

Perusta sopimusalueen keskiosiin tai muuhun lintujen laskeutumista edesauttavaan kohtaan nurmialue tai nurmikaistoja, sen ympärille ohrakasvusto ja uloimmaksi kaurakasvusto, joka on vähemmän lintujen suosiossa. Perusta kasvusto ja toteuta ruokinta siten, että se houkuttelee lintuja sopimusalueelle läheisten viljelmien sijaan. Perusta kasvusto sadontuotantotarkoituksessa tavanomaisella riittävällä siemenmäärällä. Lannoita ja hoida kasvustoa siten, että sillä on edellytykset sadon tuottamiseen. Jos peruslohko rajoittuu vesistöön, jätä lohkon vesistön puoleiselle reunalle keskimäärin vähintään kolme metriä leveä suojakaista. Suojakaistan on oltava monivuotisen nurmi-, heinä- tai niitty-

kasvillisuuden peittämä.

Huomioi, että sopimusalueen lannoituksessa on noudatettava ympäristösitoumuksen lannoitteiden käytön vähimmäisvaatimusten lannoiterajoituksia. Kiinnitä erityistä huomiota hukkakauran tai muiden vastaavien vaikeiden, lintujen mukana leviävien rikkakasvien torjuntaan.

Perusta kasvusto viimeistään 30.6 monivuotisella tai yksivuotisella nurmisiemenseoksella ja viljalla. Ota nurmikaistojen sijoittamisessa huomioon viereiset lohkot. Tuotantokäytössä olevien lohkojen viereen ei kannata perustaa nurmikaistaa. Perusta yksivuotinen siementä tuottava kasvusto vuosittain. Voit perustaa nurmikasvuston jo edellisenä vuonna suojaviljan tai muun suojakasvin kanssa tai sänkeen kylvämällä. Myös aiemmin perustetut nurmi-alueet sekä monilajisiksi kehittyneet nurmet hyväksytään. Alueen olisi hyvä rajautua vesistöön tai valtaojaan, jotta linnut pääsevät juomaan.

Sopimusalueen hoito

Korjaa tai niitä perustettu kasvusto syksyllä lintujen ruokailun helpottamiseksi. Niitä nurmikasvusto joka vuosi viimeistään 30.8. Ota huomioon niiton ajankohdassa ja toteutuksessa luonnonvaraisten lajien elinolot, niin ettei lintujen pesintöjä ja nisäkkäiden poikasia vaaranneta. Niittojätteen saat korjata pois ja hyödyntää taloudellisesti. Voit korjata nurmelta sadon tavanomaisena sadonkorjuu-aikana. Pui ohrakasvusto ennen muuta kasvustoa ja johda osa viljasta maahan. Ohran puinti on suositeltavaa tehdä ennen ympäröivien lohkojen puintia. Lohkon reunan, jolla kasvaa kauraa voit puida normaaliin puintiaikaan.

Vesistöön rajoittuvaa suojakaistaa et saa muokata, lannoittaa tai käsitellä kasvinsuojeluaineilla. Voit hävittää ja uusia kasvuston

poikkeuksellisen vaikeissa rikkakasvitapauksissa.

Merkitse tehdyt toimenpiteet lohko kohtaisesti muistiinpanoihin.

7. Alkuperäisrotujen kasvattamissopimus

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2019.

Sopimukseen hyväksyttävät eläimet

Voit hakea sopimusta itä-, länsi- ja pohjoissuomenkarjalle, suomenlampaille, ahvenanmaanlampaille ja kainuunharmaslampaille, suomenvuohille, suomenhevosille ja maatiaiskanoille. Sitoudut koko sopimuskauden ajan kasvattamaan maatilallasi sopimuksessa mainitun alkuperäisrotueläinmäärän ja lisäämään kyseistä rotua.

Sopimuseläinten on oltava tunnistettuja ja kuuluttava luotettavaan rekisteröintijärjestelmään josta ilmenee eläinten polveutuminen. Eläinten on oltava puhdasrotuisia. Voit hakea sopimusta sekä uros- että naaraspuolisista eläimistä. Kanojen ja kukkojen on oltava vähintään puolen vuoden ikäisiä ja nautojen, lampaiden ja vuohien vähintään vuoden ikäisiä sopimuskauden alussa. Suomenhevosten tulee olla sopimuskauden alussa suomenhevosen rekisteriin merkitty siitostamma, joka on varsonut, astutettu tai keinosiemennetty edellisenä vuonna tai kantakirjattu ori. Voit hakea sopimusta, jos sinulla on:

- lampaita ja vuohia vähintään 5 yli 1v. eläintä (0.9 eläinyksikköä)
- Nautoja vähintään 1 eläin yli 2v. tai vähintään 2 eläintä 1-2 v. (1.0 eläinyksikkö)
- Hevosia vähintään 2 eläintä (2.0 eläinyksikköä)

- Maatiaiskanoja tai -kukkoja vähintään 20 yli ½ v. eläintä

Eri alkuperäiseläinroduista tehdään erilliset sopimukset, kuitenkin kaikki lammasrodut ja kaikki nautarodut voidaan merkitä samoille sopimuksille.

Sopimus voidaan tehdä hakijan tai hänen perheenjäsenensä omistamista tai hallinnassa olevista eläimistä. Sopimukseen haettujen eläinten tulee olla hakijan tai hänen perheenjäsenensä hallinnassa koko sopimuskauden ajan.

Jos sopimuseläin kuolee, poistetaan tai se ei pysty tuottamaan jälkeläisiä, joudut korvaamaan sen toisella ympäristösopimuksen ehdot täyttävällä samanrotuisella eläimellä. Tiedot korvatuista ja poistetuista eläimistä sekä korvaavan eläimen todistus polveutumista on toimitettava elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle viimeistään 15 työpäivän kuluttua siitä, kun korvaava eläin on tullut maatilalle. Mikäli tietoja korvaamisesta ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla korvauksen menetystä.

Sopimuksen eläinmäärää voit lisätä sopimuskauden aikana 2. ja 3. sopimusvuotena (valtion määrärahojen puitteissa). Jos lisäät sopimuseläimiä tämän jälkeen, hae uusista eläimistä uutta sopimusta.

Käytä sopimuseläimiä sopimuskauden aikana vuosittain siitokseen. Hevosten, nautojen ja vuohien on tuotettava jälkeläisiä vähintään kahdesti sopimuskauden aikana, lampaiden on tuotettava jälkeläisiä vähintään kolme kertaa sopimuskauden aikana. Kanojen on tuotettava jälkeläisiä vuosittain sopimuskauden aikana.

Viimeistään kuukauden kuluessa sopimus-

kauden päättymisestä sinun tulee lähettää ELY-keskukseen lomakkeella 254 selvitys siitä, miten sopimuseläintä on käytetty sopimuskaudella kyseisen rodun lisäämiseen. Mikäli selvitystä ei toimiteta ajoissa ELY-keskukseen, seurauksena voi olla tuen menetystä.

8. Alkuperäiskasvilajikkeiden ylläpito (geenipankkisäilytyksen toimenpide)

Tätä sopimusta et voi hakea vuonna 2019.

Tavoitteena on edistää kestävien ja Suomen pohjoisiin ilmasto-olosuhteisiin sopeutuneiden maatiaislajikkeiden ja vanhojen uhanalaisten kauppajalajikkeiden suojelua ja suomalaisen kulttuuriperinnön säilyttämistä,

Korvaukseen ovat oikeutettuja vain sellaiset lajikkeet, jotka on hyväksytty Suomen kansallisessa kasvilajikeluettelossa³⁹ alkuperäiskasvilajikkeena. Luetteloa ylläpitää ja päivittää Ruokavirasto.

Korvausta maksetaan nurmi- ja rehukasvien, viljakasvien, juurikkaiden, siemenperunoiden, öljy- ja kuitukasvien sekä vihannesten maatiaislajikkeiden ja uhanalaisten vanhojen kauppajalajikkeiden ja niiden muuntuneiden kantojen ylläpidosta aiheutuneista kustannuksista. Maksettava korvaus on 400 €/lajike/vuosi.

Sopimuskasvia on ylläpidettävä Ruokaviraston ylläpitopäätöksen edellytysten mukaisesti koko 5-vuotisen sopimuskauden ajan. Lisäksi sinun on varastoitava ja säilytettävä vähintään kahden vuoden siementarvetta vastaava määrä alkuperäiskasvin kylvökelpoista siementä maatilalla.

Ruokavirasto valvoo lajikkeiden ylläpitoa sopimuksen tehneen viljelijän kirjanpidon perusteella.

³⁹<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/julkaisut/suomen-kasvilajiketiedotteet/>

Ei-tuotannollisten investointien korvaus

UUTTA 2019

- Et voi hakea ei-tuotannollisten investointien korvausta vuonna 2019.

Lue lisää tuesta www.ruokavirasto.fi → Vil-

jelijä → Tuet ja rahoitus → Ei tuotannolliset investoinnit⁴⁰.

Aiempien vuosien tukiehdot ovat osoitteessa www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat⁴¹ → Ei-tuotannolliset investoinnit.

⁴⁰<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/ei-tuotannolliset-investoinnit/>

⁴¹<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat>

Luonnonhaittakorvaus

UUTTA 2019

- Kotieläinkorotuksen eläinmäärät laske-
taan ajalta 1.1.2019 – 31.12.2019.
- Kotieläinkorotuksen eläinmääräil-
moituksen palautuspäivämäärä on
17.2.2020.
- Hehtaarikohtainen korvaustaso on
noussut 5 e/ha viime vuodesta. Taso
on palautettu vuoden 2017 tasolle.

Luonnonhaittakorvauksen tavoitteena on tur-
vata maataloustuotannon jatkuminen pohjoi-
sesta sijainnista aiheutuvista epäsuotuisista
ilmasto-oloista huolimatta ja estää maata-
lousmaan hylkääminen viljelykäytöstä maksa-
malla korvausta epäsuotuisen alueen ja vuo-
ristoalueen viljelijöille.

Luonnonhaittakorvaus mahdollistaa maaseu-
tumiseman avoimena ja hoidettuna pitä-
misen, edistää kestäviä viljelyjärjestelmiä ja
maatalousluonnon monimuotoisuutta pysy-
villä nurmilla. Lisäksi toimenpide vaikuttaa
tilalukumäärän hallittuun kehittymiseen sekä
taloudellisesti elinvoimaisten maatilayksiköi-
den säilyttämiseen ja tätä kautta maaseudun
työllisyyden ylläpitämiseen ja maaseutualuei-
den taloudellisen kehityksen edistämiseen.

Luonnonhaittakorvaus jakautuu kahteen
erikseen maksettavaan korvaukseen: 1.osara-
hoitteinen osuus, jossa mukana kansallinen
lisäosa ja 2. kansallinen kotieläintilan koro-
tus. Kaikki tilat voivat hakea osarahoitteista
tukea. Kotieläinkorotusta voivat hakea vain
kotieläintilat.

Taulukko 1: Korvaustasot

Tukialue	AB-alue	C-alue
€/ha	217	242
1. Osarah. + Kans.osuus		
€/ha	60	60
2.Korotus		
Yhteensä €/ha Kasvitila/ Kotieläintila	217 / 277	242 / 302

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴²

Pienin maksettava korvaus on 100 euroa tu-
kityyppiä kohti.

1. Luonnonhaittakorvauksen yleiset ehdot

Hakijan edellytykset

Sinun tulee olla aktiiviviljelijä ja vähintään
18-vuotias. Voit olla myös alle 18-vuotias, jos
puolisosi täyttää ikävaatimuksen tai harjoitat
tuotantoa yhdessä ikävaatimuksen täyttävän
perheenjäsenen kanssa.

Sinun tulee noudattaa täydentäviä ehtoja
(katso Täydentävien ehtojen opas) ja pi-
tää maatalousmaa avoimena (eli laitume-
na tai viljelyyn soveltuvassa kunnossa). Lue
myös muut hakijaan ja maatilaan kohdistu-
vat yleiset tukikelpoisuusedellytykset Tuen-
hakijan perusoppaan luvusta 3⁴³.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinkorotus
ovat yksivuotisia vuosittain haettavia kor-
vauksia. Korvaukset maksetaan hallinnassa-
si olevien korvauskelpoisten lohkojen pin-
ta-alojen perusteella. Korvauskelpoisten loh-
kojen tulee olla hallinnassasi viimeistään

⁴²https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus_taulukko1.png

⁴³<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/article-39357>

17.6. Luonnonhaittakorvauksessa korvauskelpoisuus jakautuu kahteen erilliseen kelpoisuuteen: korvauskelpoisuus ja LHK-kelpoisuus. Lisää korvauskelpoisuuden määräytymisestä sekä hakemisesta kerrotaan Tuenhakijan perusoppaan luvussa 7⁴⁴.

Vähimmäisala korvauksen maksamiseksi on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja (korvauskelpoisuudeltaan Kyllä ja Vain LHK). Saaristoalueella korvauskelpoisia lohkoja tulee olla vähintään 3 hehtaaria. Saaristoalueet on määritelty valtioneuvoston asetuksessa 5/2015⁴⁵. Pienin kasvulohko, jolle korvausta maksetaan, on 0,05 hehtaaria. Vähimmäisalaan voidaan kuitenkin lukea 0,01 hehtaaria ja sitä suuremmat korvauskelpoiset lohkot.

Vain LHK-korvauskelpoisuus-merkinnän ovat saaneet pysyväksi laitumeksi, luonnonniityksi tai hakamaaksi vuonna 2014 ilmoitetut alat: Pysyvä kuivaheinä, säilörehu- ja tuorerehu, Pysyvä laidunnurmi, Luonnonlaidun ja -niitty, Hakamaa avoin ja Erityistukisopimusala pysyvä laidun.

Ilmoita kirjallisesti kuntaan ylivoimaisesta esteestä tai poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta korvauksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Tietojen toimittaminen

Manner-Suomen maaseudun kehittämissuunnitelman (2014–2020) toimenpiteitä toteuttava korvausensaaja sitoutuu ohjelman seurannan ja arvioinnin mahdollistamiseksi toimittamaan pyydettyä tietoa korvattavan toimenpiteen vaikutuksista.

Kesantorajoite

Voit ilmoittaa kesantoja, luonnonhoitopeltomurmeja ja suojavyöhykkeitä, joista on tehty ympäristösitoumus v. 2015, yhteensä enintään 25 % korvauskelpoisesta peltoalasta. Lopulla alalla sinun on ilmoitettava viljelykasveja, jotta korvaus voidaan maksaa koko tilasi korvauskelpoiselle alalle. Esimerkiksi viherlannoitusnurmi ja ympäristökorvauksen monimuotoisuuspellot luetaan rajoitetta määritettäessä korvaukseen oikeuttavaksi ja viljelyksi peltoalaksi, kun taas tilapäisesti viljelemätöntä alaa ja kasvimaata ei tällaiseksi lueta.

Voit laskea kesannon, luonnonhoitopellon ja suojavyöhykkeen (tehty ympäristösitoumus v. 2015 alkaen) korvaukseen oikeuttavan enimmäisalalan viljeltyjen korvaukseen oikeuttavien kasvien yhteisalasta. Jaa yhteisala 3:lla ja pyöristä saatu ala alaspäin täyteen aariin.

Esimerkki 1

Tilalla on 100 ha korvauskelpoisia lohkoja. Tila ilmoittaa alasta 10 ha tilapäisesti viljelemättömänä, yhteensä 25 hehtaaria kesantoja, 10 hehtaaria LHP-nurmea, 20 hehtaaria suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 25 hehtaaria kauraa ja 10 ha kasvimaata.

Muita kuin kesantorajoitteeseen laskettavia korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja on peltoalalla yhteensä 25 hehtaaria (=kaura). Suurin sallittu kesantojen määrä on täten $25 \text{ ha} / 3 = 8,33 \text{ ha}$. Maksuala saadaan kertomalla muiden viljelykasvien ala $25 \text{ ha} * 4/3 = 33,33 \text{ ha}$.

Korvausta maksetaan kesannon, LHP-nurmen ja suojavyöhykkeen alalle 8,33 hehtaarille ja kauran 25 hehtaarille, joka on yhteensä yllä mainittu 33,33 ha. Korvausta ei mak-

⁴⁴<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/article-39361>

⁴⁵<http://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20150005>

seta tilapäisesti viljelemättömälle alalle eikä kasvimaalle.

Esimerkki 2

Tilalla on 20 ha suojavyöhykettä (sitoumus alkaen 2015) ja 3 ha tilapäisesti viljelemättömää alaa.

Koska korvaukseen oikeuttavia viljelykasveja ei ole, ei laskennassa synny korvattavaa alaa kesantorajoitteen kasveille. Korvausta ei siis makseta lainkaan (ei suojavyöhykkeelle eikä tilapäisesti viljelemättömälle alalle).

Viherlannoitusnurmen rajoite

Viherlannoitusnurmeksi ilmoitetusta lohkos- ta voidaan maksaa luonnonhaittakorvausta vain kolmelta peräkkäiseltä vuodelta. Tällöin viherlannoitusnurmeksi vuosina 2016, 2017, 2018 ja 2019 ilmoitettu sama lohko ei saa enää korvausta tukivuodelta 2019.

Korvauksen maksun perusteet

Korvaus maksetaan tilasi kaikille korvauskelpoisille lohkoille. Korvaus maksetaan myös edellisten ohjelmakausien mukaisille maatalouden ympäristötuen erityistukisopimusaloille, jotka koskevat suojavyöhykenurmia sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistämistä.

Korvausta ei kuitenkaan makseta seuraaville aloille: kasvimaat, metsäpuuiden taimiaineiston tuottamisen alat, puuvartisten energiakasvien alat, muun kuin perustukeen oikeuttavan hampun alat. Korvausta ei myöskään makseta tilapäisesti viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, viljelemättömiksi ilmoitetuille lohkoille, 20-vuotisten erityistukisopimusten lohkoille eikä edellisten ohjelmakausien ympäristötukisopimusaloille, jotka koskevat kosteikkoja.

Talvituhoja kärsineille lohkoille korvaus voi-

daan maksaa, jos lohkoa on hoidettu täydentävien ehtojen vaatimusten mukaisesti ja pääosalla lohkon pinta-alasta on korjuu- ja markkinakelpoisen sadon tuottava kasvusto. Jos satoa ei tuhojen vuoksi alalla ole mahdollista tuottaa, korvausta ei makseta, ellei alaa kylvetä keväällä uudelleen.

Luonnonhaittakorvaus ja kotieläinkorotus on peruttava lohkolta, joka poistuu maatalouskäytöstä ennen 31.12.2019. Perumista ei kuitenkaan tarvitse tehdä, jos lohko poistuu maatalouskäytöstä ylivoimaisen esteen tai poikkeuksellisen syyn takia (esimerkiksi pakkolunastus tai tilusjärjestely) tai kun se siirtyy toisen hallintaan kesken tukivuoden.

Korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Maksettava hehtaarikohtainen korvaus alenee tilasi luonnonhaittakorvauksen maksualan kasvaessa. Maksualaan luetaan vain lohkot, joille korvaus maksetaan. Korvaus maksetaan alennettuna alla mainittujen portaiden ylittävien hehtaarien osalta (ei tilan koko alalta). Sama alennus tehdään myös kotieläinkorotuksen maksualaan.

Taulukko 2: korvauksen asteittainen vähentyminen ns. degressio

Tilan maksuala	Maksettavan luonnonhaittakorvauksen osuus täydestä korvauksesta/ha
150 hehtaariin asti	100 %
150 ha ylittävästä peltoalasta 300 hehtaariin asti	90 %
300 ha ylittävästä peltoalasta	80 %

Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁶

Esimerkki 3

Tila sijaitsee C-tukialueella ja tilalla on 180 hehtaaria korvauskelpoista alaa, mutta ei

⁴⁶https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus_taulukko2.png

eläimiä. Kaikki 180 hehtaaria on todettu olevan korvauskelpoista, jolle maksetaan myös korvausta. Täyden korvauksen tila saa 150 hehtaarille: $150 \text{ ha} \times 242 \text{ e/ha} = 36\,300 \text{ e}$. Lopulle 30 hehtaarille korvaus maksetaan alennettuna eli 90 % täydestä tukitasosta: $30 \text{ ha} \times (242 \text{ e/ha} \times 90 \%) = 6\,534 \text{ e}$.

2. Luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotus

Hae luonnonhaittakorvauksen kotieläinkorotusta erikseen päätukihaussa. Kotieläinkorotus myönnetään, jos tilasi eläintiheysraja 0,35 eläinyksikköä korvauskelpoista peltohehtaaria kohti täyttyy. Peltopinta-alaan ei oteta mukaan *Vain LHK-korvauskelpoisuus*-merkinnällä olevia pellon ulkopuolisia lohkoja.

Korvauksen saamiseksi riittää, että eläimiä on vuosikeskiarvona riittävästi. Eläinmäärä ja peltopinta-ala määräytyvät hakuvuodelta.

Eläinmäärän laskenta

Eläinmäärä lasketaan eläinrekisteritietojen perusteella nautojen, lampaiden, vuohien ja sikojen osalta sekä kirjanpidon perusteella hevosten ja siipikarjan osalta. Hevosten ilmoitettu eläinmäärä tarkistetaan myös hallinnollisesti hevosrekisteristä.

Sinun on oltava rekisteröitynyt eläintenpitäjäksi ja pidettävä eläinrekisterien tiedot ajan tasalla. Sinun on myös pidettävä kirjanpitoa siipikarjan ja hevosten määrästä tilalla, koska niiden kuukausittainen eläinmäärä on ilmoitettava erikseen kuntaan eläinmääräilmoituksella kalenterivuoden 2019 jälkeen.

Huom. Ilmoita hevosten tai siipikarjan eläinmäärät vain, jos haluat käyttää niiden määrää eläintiheyslaskennassa. Sinun ei tarvitse tehdä eläinmääräilmoitusta, jos sinulla on vain rekisterieläimiä etkä käytä eläintiheyslaskennassa yhteisömuotoisen yrityksen eläimiä.

Muista ilmoittaa myös yhteisömuotoisen yrityksesi eläinmäärät. Yhteisömuotoisen yrityksen (avoin yhtiö, kommandiittiyhtiö, osakeyhtiö, osuuskunta), joka ei itse hae kotieläinkorotusta, eläinmäärä voidaan laskea mukaan kotieläinkorotukseksi eläinmäärään, jos kyseisen yrityksen määräysvalta on ollut 30.4.2019 perheyrittäjänsä jäsenen hallinnassa. Yhteisömuotoisen yrityksen eläimet voidaan lukea kuitenkin vain yhden kotieläinkorotusta hakeneen tilan hyväksi. Liitä eläinmääräilmoituslomakkeen (461) mukaan kaupparekisteriote määräysvallan toteuttamiseksi.

Hallinto laskee keskitetysti tilasi eläintiheyden eläinrekisteritietojen ja kuntaan toimittetun eläinmääräilmoituksen avulla keväällä 2020. Jos tilasi eläintiheys (0,35 ey/ha) ei täyty, korotusta ei myönnetä. Huom. Eläintiheyden laskennassa desimaaleja ei pyöristetä.

Eläinmäärä eläinrekisteristä

Nautojen eläinyksikkömäärä on hakijan hallinnassa nautarekisterissä vuoden 2019 nautojen keskimääräinen eläinryhmittäinen eläinmäärä kerrottuna eläinryhmän eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2019–31.12.2019.

Sikojen eläinyksikkömäärä on sikarekisteriin merkittyjen vuoden 2019 sikojen eläinryhmittäinen keskimäärä kerrottuna eläinyksikkökertoimella. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2019–31.12.2019. Ajanjaksolla on 12 kuukautta. Kahta pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana käytetään 10. Porsaiden (0-3 kk) määrästä lasketaan mukaan 2/3.

Lampaiden ja vuohien määrä on lammas- ja vuohirekisteriin merkittyjen vuoden 2019

lampaiden ja vuohien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan ajalta 1.1.2019–31.12.2019.

Eläinmäärä kirjanpidosta

Siipikarjan määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2019 siipikarjan eläinryhmittäinen määrä. Ilmoita yhden päivän suurin broilerimäärä joka kuukaudelta eli valitse 1.–5. päivän väliltä se päivä, jolloin eläinmäärä on ollut suurin. Ilmoita muun siipikarjan määrä kuukauden 1. päivän tilanteen mukaisena. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden ilmoitetun päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2019–31.12.2019. Neljä pienintä kuukauden eläinmäärää ei oteta mukaan keskimääräisen eläinmäärän laskentaan, jolloin jakajana on 8. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2023 loppuun asti.

Hevosten ja ponien määrä on kirjanpitoosi merkittyjen vuoden 2019 hevosten ja ponien eläinryhmittäinen määrä. Vuosikeskiarvo lasketaan jokaisen kuukauden 1. päivän eläinmäärän vuosikeskiarvona ajalta 1.1.2019–31.12.2019. Säilytä kirjanpitoa tilallasi mahdollisia tarkastuksia varten vähintään vuoden 2023 loppuun asti.

Ilmoita siipikarjan ja hevosten eläinmäärä erillisellä ilmoituksella kuntaan kalenterivuoden 2019 jälkeen. Ilmoituksen voit tehdä sähköisesti Vipu-palvelussa tai täyttämällä lomake 461 Eläinmääräilmoitus. Toimita kuntaan lisäksi tarkemmat tiedot hevosista ja poneista. Eläinmäärälomake (461) löytyy sivustolta www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet⁴⁷. Myöhässä jätetty ilmoitus alentaa korvausta, mutta liitteen toimittaminen ei aiheuta myöhästymistä.

⁴⁷<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijalomakkeet>

⁴⁸https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonhaittakorvaus_taulukko3.png

Taulukko 3. Eläinyksikkökertoimet

Eläinryhmä	Kerroin
sonnit, härät, lehmät, muut naudat yli 2 v	1
sonnit, härät, lehmät, muut naudat 6 kk – 2 v	0,6
sonnit, härät, lehmät, muut naudat alle 6 kk	0,4
emakot väh. 8 kk	0,5
karjut väh. 8 kk, muut siat 3-8 kk, vieroitettut porsaat 0-3 kk (2/3)	0,3
uuhet ja päässit sekä kutut ja pukit yli 12 kk	0,2
karitsat ja kililit 3-12 kk	0,06
munivat kanat väh. 16 vk	0,014
broilerit	0,007
kalkkunat, hanhet, ankat, sorsat, fasaanit	0,03
emolinnut: broileri väh. 18 vk	0,02
emolinnut: kalkkuna väh. 29 vk	0,05
emolinnut: hanhet väh. 30 vk	0,03
emolinnut: sorsat, fasaanit väh. 26 vk	0,03
emolinnut: ankat väh. 25 vk	0,03
hevokset ja ponit yli 6 kk	1

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁴⁸

Esimerkki 4

Sikatilalla on ollut kalenterivuonna lihasikoja seuraavat määrät sikarekisteritietojen perusteella: huhtikuussa 200, toukokuussa 300, kesäkuussa 350, heinäkuussa 300, elokuussa 200, syyskuussa 200, lokakuussa 150 ja marraskuussa 200. Tilalla on peltoa 20 hehtaaria.

Eläintiheyden laskemiseen ei oteta mukaan 2 pienintä kuukautta eli tässä tapauksessa kaksi kuukautta, jolloin sikoja ei ole ollut lainkaan. Yhteensä eläimiä kertyy 10 kuukaudesta 1900 kpl ja keskimääräinen eläinmäärä ajanjaksolla on $1900/10 = 190$ kpl. Eläinyksiköt ovat $190 \text{ kpl} \times 0,3 \text{ ey/kpl} = 57 \text{ ey}$. Eläintiheys on $57 \text{ ey}/20 \text{ ha} = 2,85 \text{ ey/ha}$.

Tilan eläintiheys täyttyy ja kotieläinchorotus voidaan myöntää.

Hevokset

Hevosten tulee olla kokonaan hakijan hallin-

nassa. Jos hakijana on maatalousyhtymä, niin sitten maatalousyhtymän hallinnassa. Osao-misteisia hevosia ei huomioida, ainoastaan kokonaan hakijan hallinnassa olevat. Valta-kirjoja tai keskinäisiä sopimuksia ei hyväksy-tä. Dokumentteja ei tarvita tukihauassa, mut-ta ne tulee esittää tilalla tarpeen mukaan. Hallinnansiirto tulee olla merkittynä rekiste-riin.

Hevonen tai poni on kokonaan hakijan hallin-nassa, jos se on

- hakijan ja hänen puolisonsa yhteiso-mistuksessa tai -hallinnassa tai
- hakijan ja hänen alaikäisen lapsensa / alaikäisten lastensa yhteisomistuksessa tai yhteishallinnassa tai
- hakijan ja hänen puolisonsa sekä ala-ikäisen lapsen / alaikäisten lasten yh-teisomistuksessa tai yhteishallinnassa.

Hallintaoikeuden siirto Hippoksen rekisteris-sä on mahdollista tehdä joko kasvattaja-, kil-pailu- tai omistajarekisteriin. Riippumatta sii-tä, mihin rekisteriin hallintaoikeuden siirto on tehty, hevosen haltija on oikeutettu ha-kemaan hevosesta tukea tai laskemaan he-vosen mukaan eläintiheyteensä, ei hevosen omistaja. Eli kun hallintaoikeus on annettu kilpailurekisterissä toiselle, hevonen ei enää ole omistajan hallinnassa eikä omistaja voi laskea sitä hevosmääräänsä mukaan eläinti-heyteen. Poisvuokratut ja hoitohevoset eivät myöskään kuulu eläinmäärään mukaan.

Hevosrekisterissä olevat yli 6 kk ikäiset he-voset ja ponit tulee olla tunnistettu. Tunnis-tetulla hevosella tai ponilla on oltava UELN-tai rekisterinumero, joka käy ilmi hevospas-sista (aikaisemmin rekisteritodistus). Eläinti-heyden laskennassa ei huomioida hevosta, jo-ka ei ole kokonaan hakijan hallinnassa, jota ei ole tunnistettu tai jota ei ole rekisteröity

Hippoksen, Eestin raskaat vetohevoset ry:n tai Suomen Irlannincob-yhdistyksen hevosre-kisteriin. **Hevosten tunnistamiseksi liitä eläinmääräilmoitukseesi tarkemmat tie-dot hevosista ja poneista: hevosen/po-nin nimi, UELN- tai rekisterinumero se-kä tieto kenen hallinnassa eläin on las-kenta-aikana ollut.** Puutteellisesti rekiste-röidyt eläimet hylätään eläintiheyslaskennas-ta.

Tuotannon tai tilarakenteen muutokset

Ilmoita kirjallisesti kuntaan poikkeuksellisesta olosuhteesta, jolla on vaikutusta kotieläinko-rotuksen suuruuteen tai sen lakkauttamiseen. Tee ilmoitus 15 työpäivän kuluessa siitä kun ilmoitus on mahdollista tehdä.

Kotieläinkorotus voidaan myöntää jatkavalle tilalle, jos sukupolvenvaihdos tai koko tilan hallinnansiirto on tehty viimeistään 31.8.2019 ja entinen haltija on hakenut kotieläinkoro-tusta. Tilan entisen haltijan eläinmäärä ote-taan huomioon jatkavan haltijan eläinmää-rän laskennassa, jos näin on viljelijöiden kes-ken sovittu. Jos jatkava haltija ei halua, et-tä eläinmäärä lasketaan myös entiseltä halti-jalta, jatkavan haltijan on siitä ilmoitettava kuntaan.

Laskentapäivään ajoittuva tuotantotauko vaikuttaa eläinmäärien laskennassa keski-määräistä eläinmäärää vähentävästi (=kysei-sen/kyseisten kuukausien eläinmäärä on nol-la). Tuotantotauon ajoittumisella tai pituu-della ei ole muita rajoituksia.

Eläinsuojelurikoksen ja -rikkomuksen vaikutus

Kotieläinkorotuksen maksaminen keskeyte-tään sen eläinlajin osalta, kun eläinsuojelu-rikosta tai eläinsuojelurikkomusta koskevassa asiassa on aloitettu syyteharkinta.

Kotieläinkorotusta ei myönnetä sen eläinlajin osalta, josta tuenhakija on tuomittu eläinsuo-

jelurikoksesta ja määrätty eläintenpitokieltoon. Kyseistä eläinlajia ei huomioida eläintiheyden laskennassa kyseisenä vuonna.

Kotieläinkorotusta ei myöskään myönnetä sen eläinlajin osalta, jolle tuenhakijalle on

määrätty eläintenpitokielto. Korotusta ei myönnetä eläintenpitokieltoajalta eikä teko vuoden ja lainvoimaisen tuomion antamisen väliseltä ajalta eikä kyseistä eläinlajia huomioida eläintiheyden laskennassa.

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus

HUOMIOITAVAA:

- Vuonna 2019 et voi antaa uutta luomusitoumusta
- Voit lisätä sitoumukselle lohkoja, jotka ovat olleet vuonna 2018 jonkin tilan luomusitoumuksella tai joille on myönnetty korvauskelpoisuus tilusjärjestelyn perusteella. Tämän lisäksi voit korvata tilusjärjestelyssä hallinnastasi poistuneet sitoumuslohkot tilusjärjestelyssä vastaanotetulla korvauskelpoisella alalla.
- Voit vastaanottaa sitoumuksen, jos saat hallintaasi luomusitoumuksella v. 2018 olleita lohkoja. Koulutusvaatimuksen on täytyttävä sitoumuksen siirtohetkellä
- Jos haluat vuodelle 2019 lisätä uuden eläinlajin sitoumukseen, ilmoittaudu ko. eläinlajin osalta luomuvalvontaan viimeistään 30.4.2019
- Muista myyntikasvivaatimus. katso lisää Ruokaviraston sivuilta: ruokavirasto.fi → Tuet ja korvaukset → Luonnonmukainen tuotanto⁴⁹.

Uudet luomusitoumukset, lisäalojen liittäminen vuonna 2019 ja tilatyypin vaihtaminen

Luomusitoumukset eivät ole haettavissa vuonna 2019.

Jos saat hallintaasi viime vuonna luomusitoumuksella olleita lohkoja, eikä tilallasi ole luomusitoumusta, voit hakea sitoumuksen siirtoa palauttamalla ELY-keskukseen lomakkeen 160. Ilmoittaudu luomuvalvontaan sekä varmista koulutusvaatimuksen täyttyminen ennen sitoumuksen siirtämistä. Jos tilalesi siirretään luomusitoumus, on koko tilaa viljeltävä luonnonmukaisesti.

Kuitenkin jos viljelet siirretyllä alalla avomaan vihanneksia, voit aloittaa luonnonmukaisen viljelyn myös pelkästään siirretyllä sitoumusalalla. Palauta tällöin ELY-keskukseen lomake 160, sekä 17.6. mennessä lomake 215 liitteineen, jolla ilmoitat aloittavasi tilan osalla luonnonmukaisten avomaan vihannesten viljelyn. Palauta liitteenä viljelykiertosuunnitelma, josta ilmenee avomaan vihannesten mukanaolo viljelykierrossa sekä todistus luonnonmukaisen tuotannon koulutuksesta. Valvontajärjestelmään tulee ilmoittautua 30.4. mennessä tai viimeistään sitoumuksen siirtohetkellä.

Voit hakea voimassa olevaan sitoumukseen liitettäväksi lohkoja, jotka on hyväksytty korvauskelpoiseksi tilusjärjestelyn perusteella vuonna 2019 tai aiemmin. Liitettävä ala voi olla enintään 5 hehtaaria. Jos sitoumusala ennen liittämistä on alle 5 hehtaaria, voit liittää enintään 1 hehtaarin. Kaikkia hallintaasi siirtyviä lohkoja on kuitenkin viljeltävä luonnonmukaisesti.

Jos tilusjärjestelyssä hallinnastasi poistuu luomusitoumuslohkoja ja samalla vastaanotat korvauskelpoisia lohkoja toiselta tilalta (myös tavanomaiselta), voit hakea hallintaasi tulleiden lohkojen liittämistä sitoumukselle lomakkeella 215. Toimita ELY-keskukseen

⁴⁹<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/luonnonmukainen-tuotanto/>

tällöin jäljennös tilusjärjestelyn suunnitelmasta, josta ilmenevät tilusjärjestelyssä hallintaasi tulleet alat sekä selvitys tilusjärjestelyssä hallinnastasi poistuneista lohkoista. Lohkojen vaihtamisen yhteydessä sitoumusala ei voi kasvaa.

Hallintaasi tulleet vuonna 2018 luomusitoumuksella olleet lohkot liitetään automaattisesti sitoumuksellesi, kun ilmoitat lohkot päätukihakemuksella.

Voit vaihtaa sitoumuksesi tilatyyppejä tai muuttaa eläinlajeja. Ilmoita uusi eläinlaji luomuvälvontaan viimeistään 30.4.2019, jotta eläinmäärät huomioidaan vuodelle 2019.

Hae lisäalojen liittämistä, tilatyyppin vaihtoa ja eläinlajien muutosta paperilomakkeella 215. Palauta lomake ELY-keskukseen viimeistään 17.6.2019.

Myyntikasvivaatimus

Tarkista myyntikasvivaatimuksen toteutuminen. Jos olet antanut sitoumuksen vuonna 2015, on tänä vuonna viimeinen vuosi vaikuttaa vaatimuksen toteutumiseen. Lue lisää Ruokaviraston nettisivuilta:

www.ruokavirasto.fi → Tuet ja korvaukset → Luonnonmukainen tuotanto⁵⁰.

Yleistä luomusitoumuksesta

Luonnonmukaisen tuotannon korvaus on korvausta luonnonmukaisen tuotantotavan noudattamisesta aiheutuvista kuluista ja tulonmenetyksistä. Luomutuotanto edistää turvallisten orgaanisten lannoitusaineiden kierrätystä ja lisää kasvi- ja eläinlajien monimuotoisuutta sekä eläinten lajinmukaisempaa hoitoa.

Luonnonmukaista tuotantoa tuetaan ohjelmakaudella 2014–2020 viisivuotisen luomusitoumuksen perusteella.

Seuraavassa kerrotaan keskeisimpiä asioita luomusitoumuksesta. Sitoumusehdot löytyvät osoitteesta www.ruokavirasto.fi/viljelijäoppaat à Luonnonmukaisen tuotannon korvaus.

Sitoumustyypit

Toimenpide jakautuu kahteen sitoumustyyppiin, kasvitilan ja kotieläintilan sitoumukseen. Kotieläintilan sitoumus sisältää sekä peltoviljelyn että kotieläintuotannon. Molemmissa pinta-alan vähimmäisvaatimus on 5 hehtaaria korvauskelpoisia lohkoja tai joka vuosi vähintään 1 hehtaari puutarhakasvien viljelyssä olevaa korvauskelpoista peltoa.

Kotieläintilalla on oltava peltoalavaatimuksen lisäksi vähintään 0,3 eläinyksikköä luonnonmukaisesti kasvatettuja eläimiä sitoumushehtaaria kohti sitoumusvuoden keskiarvona. Eläintiheyteen voidaan laskea naudat, siat, vuohet, lampaat ja siipikarja. Eläinten laskenta-aika on ensimmäisenä sitoumusvuonna 1.5.–31.12. ja myöhemmin vuosina kalenterivuosi.

Kaikki tilan lohkot on liitettävä luomusitoumukseen. Sitoumuksen ulkopuolelle jätettävistä aloista kerrotaan tarkemmin sitoumusehdoissa.

Kasvinviljelytilalla on viljeltävä myyntikasveja, kuten viljoja tai öljykasveja keskimäärin 30 %:lla sitoumusalasta sitoumuskauden aikana. Luomuun siirtyvän ja sitoumuksen antavan tilan on viljeltävä myyntikasveja vasta 4. ja 5. sitoumusvuonna. Myyntikasvit ja niiden tuottamiseen liittyvät tarkemmat ehdot on kerrottu sitoumusehdoissa. Koko sitoumusalasi voi olla nurmella vain, jos käytät

⁵⁰<https://www.ruokavirasto.fi/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/luonnonmukainen-tuotanto/>

sadon pääosin oman karjasi rehuksi tai kansasi säännöllistä yhteistyötä tekevien luonnonmukaisen kotieläintilan sitoumuksen antaneiden tilojen karjan rehuksi.

Luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään kuuluminen

Tilasi on kuuluttava valvontajärjestelmään peltokasvi- ja kasvihuonetuotannon osalta ja kaikkien tilan lohkojen on oltava luonnonmukaisessa viljelyssä viimeistään toisena sitoumusvuonna.

Huom! Ilmoittaudu ajoissa valvontajärjestelmään, jos aloitat luonnonmukaisen kotieläintuotannon. Tällöin saat tiedon kotieläinrakennusten soveltuvuudesta luomutuotantoon hyvissä ajoin. Lisätietoja saat omasta ELY-keskuksestasi.

Taulukko 1 Korvaustasot

Tila/kasvi	Korvaus euroa/hehtaari/vuosi
Kasvinviljelytila	160
Kotieläintila	294 (160 + 134)
Avomaan vihannesten viljelyalalle*	600

*korotettu korvaus maksetaan vain niille kasvulohkoille ja niinä sitoumusvuosina, joilla vihanneksia viljellään.

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁵¹

Maksaminen ja rajoitukset

Luomukorvaus maksetaan niiltä sitoumuslohkolla olevilta kasvulohkoilta, jotka ilmoitat siirtymävaiheeseen tai luonnonmukaisesti viljellyiksi.

Luomusitoumukselle voit ilmoittaa vuosittain kesantoja ja luonnonhoitopeltonurmia yhteensä enintään 25 % sitoumusalasta, jos tilasi on luomutila. Jos ilmoitat kesantoja ja

LHP-nurmea tätä enemmän, niistä maksetaan sille alalle, joka saadaan jaettaessa muiden luomukorvaukseen oikeuttavien lohkojesi ala kolmella. Esim. jos olet ilmoittanut kesantoa 50 % sitoumuslohkoista ja loppu on kauraa, voidaan kesannosta korvaus maksaa 16,67 %:lle.

Luomusitoumuksen tehneelle ei makseta ympäristösitoumuksen viherlannoitusnurmien korvausta (54 e/ha).

Energiantuotantotarkoitukseen kasvatettava ruokohelvestä ei makseta luomukorvausta. Rehuksi tai kuivikkeeksi viljeltävälle ruokohelvelle voidaan kuitenkin maksaa korvaus. *Ilmoita tällaiset alat kasvikoodilla Ruokohelpi (rehu/kuivike). Energiantuotantoon käytettävät alat ilmoitetaan koodilla Ruokohelpi (energia)*

Luomukorvausta ei makseta mm. tilapäisesti viljelemättömästä alasta, suojavyyhykkeistä tai kurki-, hanhi- ja joutsenpelloista. Sitoumusehdoissa kerrotaan tarkemmin alat, joille luomukorvausta ei makseta.

Luomusitoumus kotieläintuotannosta rajoittaa mahdollisuuksiasi valita saman eläinlajin toimenpiteitä eläinten hyvinvointikorvauksesta. Et voi myöskään valita ympäristökorvauksen toimenpidettä puutarhakasvien vaihtoehdoista kasvinsuojelumenetelmistä.

Luomun vaiheen ilmoittaminen

Kiinnitä erityistä huomiota kasvulohkojen luonnonmukaisen tuotannon siirtymävaiheiden ilmoittamiseen. Täytä luomun siirtymävaihe kaikista tilan kasvulohkoista, riippumatta siitä, kuuluvatko ne luonnonmukaisen tuotannon sitoumukseseen. Ilmoitus tarvitaan luomukorvauksen maksamiseen, luon-

⁵¹https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Luonnonmukaisen-tuotannon-korvaus_taulukko1.png

nonmukaisen tuotannon tarkastusjärjestelmää varten ja viherryttämistuen vaatimuksista vapautumiseksi luonnonmukaisen tuotannon perusteella.

Luomutuotteena käyttö tai markkinointi:

Siirtymävaiheella tarkoitetaan aikaa, jolloin lohkoja viljellään luonnonmukaisen tuotannon vaatimuksin, mutta tuotteiden markkinointi luonnonmukaiseen tuotantoon viittaavin merkinnöin ei ole vielä mahdollista.

Yksivuotisilla kasveilla siirtymävaiheen pituus on kaksi vuotta ennen kylvää. Nurmikasveilla aika on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Muilla monivuotisilla kasveilla, kuten raparperi, mansikka ja omena, siirtymäaika on kolme vuotta ennen sadonkorjuuta.

Siirtymävaihetuotteena käyttö tai markkinointi.

Kasvilajista riippumatta vaatimuksena on, että siirtymäaika on kestänyt vähintään 12 kuukautta ennen korjattavaa satoa. Huom! 1. vuoden siirtymävaiheessa olevan kasvulohkon tuotteita ei voi markkinoida siirtymävaiheen tuotteina.

Siirtymävaiheen laskeminen voidaan aloittaa aikaisintaan siitä päivämäärästä, jolloin hakemus valvontajärjestelmään liittymisestä on saapunut ELY-keskukselle.

Ilmoita kasvulohkon tilanne seuraavin numeroin:

- 1 = 1. vuoden siirtymävaiheessa
- 2 = 2. vuoden siirtymävaiheessa
- 3 = 3. vuoden siirtymävaiheessa
- 4 = Luonnonmukaisessa viljelyssä
- 5 = Viljelysuunnitelman mukaan luonnonmukaiseen viljelyyn siirrettävä, mutta toistaiseksi tavanomaisesti viljelty kasvulohko
- 9 = Pysyvästi tavanomaisessa viljelyssä

- **1 vuoden siirtymävaihevuosi** on se kalenterivuosi, jonka aikana kasvulohkon siirtyminen on aloitettu.
- **Koodia 3** voi käyttää vain kasvulohkoilla, joilla on kolmivuotista siirtymäaika vaatuvia kasveja, esimerkiksi omena, mustaherukka ja raparperi.
- **Koodi 5** tarkoittaa sellaisia lohkoja, jotka viljelysuunnitelman mukaan siirretään luonnonmukaiseen viljelyyn vuonna 2020, tai myöhemmin, mutta jotka ovat tukivuonna 2019 tavanomaisesti viljeltyjä.

Esimerkki 1.

Aloitat luomutuotannon vuonna 2019. Viljelysuunnitelman mukaan siirtymävaihe luonnonmukaiseen viljelyyn kasvulohkolla aiotaan aloittaa vasta vuonna 2020. Kasvukaudella 2019 kasvulohkolla viljellään tavanomaisesti perunaa. Ilmoita tällöin koodi 5.

Esimerkki 2.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2017. Lohkon siirtyminen luomuviljelyyn on aloitettu toukokuussa 2017. Siirtymävaiheen pituus yksivuotisilla kasveilla on kaksi vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteena markkinoitavan kasvin kylvää. Kylvät lohkolle kauraa toukokuussa 2019. Ilmoita vuonna 2019 koodi 4 Luonnonmukaisessa viljelyssä.

Esimerkki 3.

Olet liittynyt luomuvalvontaan keväällä 2017. Lohkolla on viljelty nurmea vuonna 2017 ja 2018 luomuehtojen mukaisesti. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla nurmikasveilla on kaksi vuotta ennen sadonkorjuuta. Ilmoita tällöin vuonna 2019 koodi 4.

Esimerkki 4.

Olet aloittanut omenatarhan siirtämisen luomutuotantoon toukokuussa 2017. Siirtymävaiheen pituus monivuotisilla kasveilla on kolme vuotta ennen ensimmäistä luomutuotteenä markkinoitavan sadon korjuuta, eli siirtymäaika täyttyy toukokuussa 2020. Vuosi 2019 on siis kasvulohkon kolmas siirtymävaihevuosi, joten merkitse lohko koodilla 3.

Luomukorvaus ja viherryttämistuki

Luomutila on automaattisesti vapautettu viherryttämistuen vaatimuksista. Tällöin sinun ei tarvitse noudattaa viherryttämistuen vaatimuksia niillä lohkoilla, jotka kuuluvat luonnonmukaisen tuotannon valvontajärjestelmään. Viherryttämistuen vaatimukset koskevat kuitenkin niitä lohkoja, joita viljelet tavanomaisesti. Lue lisää viherryttämistuen vaatimuksista Viherryttämistuen⁵² -luvusta.

⁵²<https://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/519/article-39385>

Peltokasvipalkkio

Hae peltokasvipalkkiota vuoden 2019 **pää-tukihauassa** joko

- sähköisesti Vipu-palvelussa⁵³ rastimalla kohta Peltokasvipalkkio ja Ilmoittamalla lisäksi tiedot perus- ja kasvulohkoista tai
- tukihakemuslomakkeella 101B⁵⁴ rastimalla kohta 1C. Ilmoita tukikelpoiset kasvit kasvulohkolomakkeella 102B⁵⁵. Lomakkeet löydät Ruokaviraston internetsivuilta.

Tee tärkkelysperunan ja sokerijuurikkaan viljelysopimus viimeistään 17.6.2019. **Toimita kopia viljelysopimuksesta sähköisen tukihakemuksen liitteenä tai paperilla kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle viimeistään 17.6.2019.**

Sokerijuurikkaan viljelijöiden saama *todistus sokerijuurikkaan viljelysopimuksesta* hyväksytään viljelysopimukseksi.

Palkkiokelpoiset kasvit

Palkkiokelpoisia kasveja ovat seuraavat syksyllä 2018 kylvetyt ja viimeistään 30.6.2019 kylvettävät kasvit.

- **Valkuaiskasvit:** syysrapsi, syysrypsi, kevätropsi, kevättrypsi, auringonkukka, öljypellava, ruistankio, härkäpapu, öl-

jyhamppu (ks. öljyhampun tarkemmat tukiehdot Viljelijätukien hakuoppaan liitteestä C),⁵⁶ peltoherne (eli ruoka- ja rehuherneet) ja makea lupiini.

- Lupiinin lajike on ilmoitettava aina, myös jos sitä käytetään seoksena. Jos ilmoitat lajikkeeksi muu tukikelpoinen lajike, anna lajikkeen nimi lisätietokentässä. Jos lajike ei ole tukikelpoinen, tuki hylätään.

- Lupiinin lajike oikeuttaa tukeen, jos se on hyväksytty jonkin EU:n jäsenmaan virallisessa lajikeluettelossa ja on makea. Tukikelpoisia lajikkeita ovat esimerkiksi Amiga, Boruta, Boregine, Haags Blaue, Energy ja Sonet. Lajikeluettelo löytyy EU:n virallisen lehden numerosta C13, joka on julkaistu 11.1.2019. Lupiini on kohdissa 37–39. Lehti on saatavilla internetistä osoitteesta <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2019:013:FULL&>

- Lupiinin tukikelvottomat karvaat (kitkerät) lajikkeet on merkitty lajikeluettelo koodilla 13.

- Säilytä lupiiniensiementen vakuustodistus ja ostokuitti. Niistä kat-

⁵³<https://vipu.ruokavirasto.fi/>

⁵⁴<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/lomakkeet/101b.pdf>

⁵⁵<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/lomakkeet/102b.pdf>

⁵⁶<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/viljelijatukien-hakuopas-liite-c.pdf>

⁵⁷<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2019:013:FULL&from=FI>

sotaan kylvetyn siemenen alkupe-
rä mahdollisessa valvonnassa. Ell-
ei vakuustodistusta ja ostokuit-
tia ole, osoita siementen alkuperä
muulla luotettavalla tavalla.

- **Ruis**, siemensadonkorjuuvuonna
- **Sokerijuurikas**, joka on viljelty soke-
rintuotantoon ja josta on viljelysopi-
mus sokerijuurikasteollisuuden kanssa
- **Tärkkelysperuna**, josta on viljelysopi-
mus perunatärkkelysteollisuuden kans-
sa. Tärkkelysperunan omaa siemenli-
säysalaa ei saa sisällyttää tärkkelyspe-
runan viljelysopimukseen. Ilmoita tärk-
kelysperunan siemenlisäys omana kas-
vulohkona tai kasvulohkoina. Tärkke-
lysperunan tuotannolla ei tarkoiteta
perunahiutaletuotantoa.
- **Ihmisravinnoksi käytettävät avo-
maanvihannekset AB-tukialueella:**
Tarhaherne (tarhaherneisiin kuuluvat
silpo-, silpodyin-, sokeri- ja taittoherne,
jotka korjataan tuleentumattomina),
pensaspapu, valko- eli keräkaali, kii-
nankaali, kukkakaali, porkkana, lant-
tu, nauris, mukulaselleri, palsternak-
ka, purjo, avomaankurkku, kurpitsa,
pinaatti, raparperi, punajuurikas ja kel-
tajuurikas, ruokasipuli (sis. punasipu-
li ja jättisipuli), punakaali, savojjinkaa-
li (kurttikaali), ruusukaali, parsakaa-
li, kyssäkaali, lehtiselleri, lamopinaat-
ti, retiisi, salaatti (Lactuca-suku), sa-
laattisikurit (Cichorium-suku), salaat-
tifenkoli, kesäkurpitsa, lehtikaali, val-
kosipuli, piparjuuri, maa-artisokka, me-
loni, lehtimangoldi, latva-artisokka ja
parsa.

Peltokasvipalkkion ehdot

- Olet aktiiviviljelijä, ikä ei ole rajoittava tekijä
- Lohko, jolle haet palkkiota, tulee olla hallinnassasi 17.6.2019
- Pienin peltokasvipalkkioon oikeuttava kasvulohko on 0,05 hehtaaria
- Peltokasvipalkkio voidaan maksaa myös tukioikeudettomille hehtaareille
- Peltokasvipalkkiota ei myönnetä sellai-
selle alalle, jolla viljelykasvin juuret ei-
vät ole yhteydessä maaperään
- Olet toimittanut kuntaan kopion tärk-
kelysperunan- ja sokerijuurikkaan vilje-
lysopimuksesta viimeistään 17.6.2019
- Viljelet palkkioon oikeuttavia kasve-
ja täydentävien ehtojen mukaises-
ti. Täydentävien ehtojen oppaan löy-
dät internetosoitteesta [www.ruokavi-
rasto.fi/viljelijaoppaat](http://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat)⁵⁸ → Täydentä-
vät ehdot.

Seoskasvustot

- Valkuaiskasvien seokset viljojen kanssa eivät ole tukielpoisia
- Voit kuitenkin käyttää peltoherneellä pienen määrän viljaa tukikasvina
- Peltokasvipalkkioon oikeuttavien val-
kuaiskasvien seokset ovat palkkiokel-
poisia. Ilmoita tällainen seos kasviko-
dilla **Seoskasvusto, herne/härkäpa-
pu/makea lupiini/öljykasvit**, vaikka
seos sisältäisi vain kahta edellä maini-
tuista.

Peltokasvipalkkion määrä

Peltokasvipalkkiota myönnetään vuosittain 13,7 milj. euroa palkkiokelpoisten hehtaarien perusteella.

⁵⁸<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat>

Palkkio per hehtaari lasketaan jakamalla kasviryhmälle vahvistettu enimmäismääräraha kasvin tai kasviryhmän palkkiokelpoiseksi todetulla kokonaisalalla.

Taulukossa 1 arvioituja palkkion tasoja tarkennetaan marras-joulukuussa, kun valvonnat on saatettu päätökseen ja lopulliset palkkiokelpoiset kasvien tai kasviryhmien pinta-alat ovat tiedossa. Palkkion tasoja voidaan edelleen tarkentaa keväällä 2020, jos määrärahoja näyttäisi jäävän käyttämättä. Tavoitteena on maksaa määrärahat mahdollisimman tarkasti viljelijöille.

EU:n tuotantosidonnaisia tukia ovat pelto- kasvipalkkio, lypsylehmäpalkkio, nautapalkkio sekä lammas- ja vuohipalkkiot. Suomi on jakanut kansallisesti EU:n tuotantosidonnaiset tuet 22 eri toimenpiteeseen. Yksittäinen toimenpide perustuu eläin- tai kasviryhmään ja/tai tukialueeseen. Jokaiselle toimenpiteelle on varattu tietty määräraha. Tarkoitus on, että palkkiot myönnetään nykyisin eh-

doin ja määrärahoihin vuoteen 2020 asti. Määrärahoja on kuitenkin mahdollista siirtää toimenpiteiden välillä. Maa- ja metsätalousministeriö voi tehdä päätöksen varojen siirrosta vuosittain ennen maksujen alkamista. Mahdollisesta päätöksestä tiedotetaan osoitteessa www.mmm.fi⁵⁹.

Taulukko 1: Peltokasvipalkkioon sisältyvät enimmäismäärät ja arvioidut hehtaarisot (ennen mm. edellä mainittuja mahdollisia määrärahojen siirtoja).

	milj. €	€/ha
Valkuaiskasvit	6,30	60
Ruis	1,50	60
Sokerijuurikas	1,00	90
Tärkkelysperuna	3,70	560
Avomaanvihannekset, vain AB-tukialue	1,20	130
Peltokasvit yhteensä	13,7	

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁶⁰

⁵⁹<http://www.mmm.fi>

⁶⁰https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Peltokasvipalkkio_taulukko1.png

Kansalliset peltotuet

UUTTA 2019

- Pohjoista hehtaaritukea ei edelleenkään makseta päätukihaussa vehnäälle. Vuosi 2018 oli poikkeusvuosi kiuuuden ja kannattavuuden takia.
- Pohjoisen hehtaarituen ja nuorten viljelijöiden tuen tukitasoja on korotettu.

Etelä-Suomessa ei makseta kansallisia peltotukia. Pohjoiset peltotuet koostuvat kolmesta tukimuodosta, jotka maksetaan peltoviljelylle kasvikohtaisena tukena, yleisenä hehtaaritukena ja nuorille viljelijöille suunnattuna tukena. Lisäksi kansallista tukea maksetaan koko maassa sokerijuurikkaan tuotannolle. Yksikkötukien määrät on koottu taukkoon tämän luvun loppuun.

Hakijaa, maatilaa ja viljelytapaa koskevat yleiset edellytykset löytyvät Tuenhakijan perusoppaasta luvusta 3⁶¹. Nuorten viljelijöiden tuen hakijaa koskevat edellytykset vastaavat EU:n nuoren viljelijän tuen ehtoja.

1. Pohjoiset peltotuet

Lohkon korvauskelpoisuus

Pohjoisia tukia myönnetään kasvulohkoille, jotka ovat korvauskelpoisia. Lohkon hakemisesta korvauskelpoiseksi vuonna 2019 kerrotaan lisää Tuenhakijan perusoppaassa luvussa 7⁶².

Ympäristöehdot

Pohjoisissa tuissa sinun on noudatettava osaa

⁶¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/article-39357>

⁶²<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/article-39361>

⁶³<http://www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat>

täydentävien ehtojen hyvän maatalouden ja ympäristön vaatimuksista. Ehdot koskevat suojakaistoja, pientareita, viljelyn maatalousmaan hoitoa, sängen polttoa, maisemapiirteiden säilyttämistä ja hukkakauran ja jättiputkien torjuntaa. Täydentävien ehtojen vaatimukset löytyvät tarkemmin täydentävien ehtojen oppaasta (löytyy osoitteesta www.ruokavirasto.fi/viljelijaoppaat⁶³ → Täydentävät ehdot).

Pohjoinen hehtaarituki

Pohjoinen hehtaarituki on tarkoitettu tukialueella C viljeltäville tietyille peltokasveille: ruis, sokerijuurikas, tärkkelysperuna, avomaanvihannekset, öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, tietyt valkuaiskasvustot ja tietyt hampukasvustot.

Tukiyksikkökerroin

Pohjoiseen hehtaaritukeen liittyy pinta-alarajoite. Tämän takia tukeen on asetettu tukiyksikkökerroin. Tukiyksikkökerrointa muutetaan, jos tuen myöntämisen perusteena olevien tukiyksiköiden määrä ylittyy. Tänä vuonna tukiyksikkökerroin on alustavasti 1,00.

Ihmisravinnoksi käytettävät avomaanvihannekset

Tukikelpoisia avomaanvihanneksia ovat vain ihmisravinnoksi käytettävät vihannekset. Herneistä tukikelpoinen on tuleentumattomana korjattava tarhaherne (eli silpo-, silpoydin-, sokeri- ja taittoherneet). Tukea ei makseta avomaanvihannesten rehutuo-

tannolle (esim. rehulanttu tai rehunauris), istukassipulille (lisäysaineiston tuottaminen), vihannestaimituotannolle eikä maustekasveille. Vihannesten muu kuin ihmisravinnoksi tapahtuva käyttö on ilmoitettava kasvulohkolomakkeen *Lisätietoja*-kohdassa.

Avomaanvihanneksille tukea voidaan maksaa vain, jos sato on korjattu. Sadonkorjuuväestimusta arvioitaessa otetaan kuitenkin huomioon korjuun estävät sääolosuhteet sekä muut poikkeustilanteet (=ylivoimainen este). Ilmoita ylivoimaisesta esteestä kuntaan kirjallisesti 15 työpäivän kuluessa. Jos sato jää lohkolta korjaamatta muusta syystä, peru lohkolta pohjoinen hehtaarituki.

Muut peltokasvit

Muita tukikelpoisia peltokasveja ovat öljy- ja valkuaiskasvit, öljy- ja kuitupellava, tattari, maissi, sokerimaissi ja hamppu. Katso hamppun erityisvaatimukset Hakuoppaan liitteestä C. Herneen/härkämpavun/makea lupiin ja viljan seoskasvusto on tukikelpoinen, jos seoksen yhteenlasketusta siemenmäärästä (kg) yli 50 % on herneen, härkämpavun tai makean lupiinin siementä (= valkuaiskasvusto).

Yleinen hehtaarituki

Yleinen hehtaarituki on tarkoitettu peltoviljelyalalle tukialueella C2–C4 ja saaristo. Tukeen ei kuitenkaan ole oikeutettu mm. viljelemätön lohko, kesantopelto, suojakaista, kaikki suojavyöhykkeet, luonnonlaidun ja -niitty, kasvimaat eikä kasvihuoneala. Tukikelpoisia kasveja ovat maatalous-, puutarha- ja energiakasvit. Energiakasveilla tarkoitetaan yksivuotisia tai lyhytkiertoisia energiatarvikekasveihin viljeltäviä kasveja. Tukialueilla C3 ja C4 yleistä hehtaaritukea maksetaan

avomaanvihanneksille, mutta ei muille pohjoista hehtaaritukea saaville kasveille. Katso tukeen oikeuttavat kasvit tarkemmin Viljelijätukien hakuoppaan liitteestä K, Tukikelpoisuudet 2019⁶⁴.

Nuorten viljelijöiden tuki

Nuorten viljelijöiden tuki on tarkoitettu tukialueen C viljelijälle, joka on perustanut tilan ensimmäistä kertaa sen pääasiallisena yrittäjänä ja on ensimmäisenä nuorten viljelijöiden tukihakuvuonna korkeintaan 40-vuotias. Tukea voidaan myöntää luonnollisille henkilöille tai näiden muodostamille ryhmille. Jos hakijana on yhteisö, määräysvalta yhteisössä tulee olla yhdellä tai useammalla nuorella viljelijällä. Muille ryhmille tukea voidaan myöntää vain, jos kaikki viljelijät, jäsenet tai osakkaat ovat nuoria viljelijöitä.

Tuenhakijat on määritelty tarkemmin EU:n nuoren viljelijän⁶⁵ tuesta kertovassa luvussa. Tuenhakijan ehtoihin on tullut muutos tukivuodesta 2018 eteenpäin. Ensimmäinen hakemus on jätettävä tilanpidon alkamista seuraavien viiden vuoden aikana. Lisäksi tilanpidon ja ensimmäisen hakemuksen välivuotia ei enää vähennetä. Muutos ei koske vuonna 2010-2013 tilanpidon aloittaneita.

Päätökset tuen määrästä ja kestosta tehdään vuosittain määrärahan puitteissa. Tukea maksetaan korkeintaan 5 vuotta samalle tuenhakijalle. Jos sait jo tukivuodelta 2015 ensimmäistä kertaa nuorten viljelijöiden tukea, voit hakea tukea enää tänä vuonna. Ilmoita samalla mahdollisista henkilömuutoksista maatilayrityksessäsi.

Tukea maksetaan maatalous- puutarha- ja energiakasvien viljelyssä olevalle peltoalalle;

⁶⁴<https://www.ruokavirasto.fi/globalassets/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/tuet-ja-rahoitus/oppaat-ja-esitteet/viljelijatukien-hakuopas-liite-k.pdf>

⁶⁵<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/519/article-39386>

ei kuitenkaan viljelemättömälle lohkolle, ke-santopellolle, suojakaistalle, suojavyöhykkeil-le, luonnonlaitumelle ja –niitylle, kasvimaalle eikä kasvihuonealalle.

2. Sokerijuurikkaan tuki

Sokerijuurikkaan tuki on tarkoitettu soke-rijuurikkaan viljelijöille. Tukea myönnetään vain sokerintuotantoon käytettävälle sokeri-juurikalalle. Muuhun käyttöön viljeltävän sokerijuurikkaan alalle tukea ei myönnetä. Il-moita muu käyttö sähköisen tukihaun tai kas-vulohkolomakkeen lisätiedoissa.

Sokerijuurikkaan kuljetustuki

Sokerijuurikkaan kuljetustuesta järjestetään erillinen haku keväällä 2019. Kuljetustuki maksetaan edellisen vuoden sokerijuurikkaan sopimusmäärän perusteella.

Taulukko 1. Kansallisten peltotukien yksikkötuet

TUKITYYPPI	Tukikelpoiset kasvit	Yksikkötuen määrä (e/ha)
Pohjoinen hehtaarituki (C)		
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	ruis	75
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	sokerijuurikas	150
tukialueet C1, C2 ja C2p sekä näiden alueiden saaristo	tärkkelysperuna	150
tukialueet C1-C4	avomaanvihannekset	400
tukialueet C1 ja C2	muut peltokasvit	75
tukialueet C1 ja C2	valkuaiskasvusto	45
Yleinen hehtaarituki (C2-C4)		
tukialue C2	viljelyksessä olevat kasvit	10
tukialue C2p sekä C1, C2 ja C2p alueiden saaristo	viljelyksessä olevat kasvit	20
tukialue C3	viljelyksessä olevat kasvit	30
tukialue C4	viljelyksessä olevat kasvit	55
Nuorten viljelijöiden tuki (C1-C4)	viljelyksessä olevat kasvit	50
Sokerijuurikkaan tuki	sokerijuurikas	350

* Lataa taulukko pdf-tiedostona⁶⁶

Pienin maksettava tuen määrä on 100 euroa. Jos haettu tuen kokonaismäärä ylittyy, yksikkötuen määrää alennetaan.

⁶⁶https://ruokavirasto.mobiezone.fi/wp-content/uploads/sites/44/2015/02/Kansalliset-peltotuet_taulukko1.png

Eläinperusteiset tuet, palkkiot ja korvaukset

Kansalliset kotieläintuet:

- Kansalliset kotieläintuet – vuoden 2019 hakuohjeet⁶⁷

Eläinten hyvinvointikorvaus:

- Eläinten hyvinvointikorvauksen sitoumusehdot 2019⁶⁹

EU:n eläinpalkkiot:

- EU:n eläinpalkkiot – vuoden 2019 hakuohjeet⁶⁸

⁶⁷<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/>

⁶⁸<https://www.ruokavirasto.fi/tietoa-meista/asiointi/oppaat-ja-lomakkeet/viljelijat/hakuoppaat/>

⁶⁹<http://ruokavirasto.mobiezine.fi/zine/502/cover>

Muutokset Viljelijätukien hakuoppaassa 2019

Viljelijätukien hakuopas on julkaistu 26.3.2019. Tähän listaan on koottu julkaisun jälkeen tulleet muutokset.

Tuenhakijan perusopas:

4.4.2019

Korjaus lukuun 6. Maatalousmaa, perus- ja kasvulohkot

- Pysyvät nurmet: Puita ovat myös tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit, jotka ovat 0,35–2 metrin korkuisia. → Puita ovat myös tuotantoeläinten ravinnoksi soveltumattomat puuvartiset kasvit, jotka ovat **0,5**–2 metrin korkuisia.

10.4.2019

Päivitys lukuun 7. Peruslohkon korvauskelpoisuus

- Korvauskelpoiseksi ~~hyväksyttävissä olevat ryhmät vahvistetaan helmi-maaliskuussa hyväksyttävällä Valtioneuvoston asetuksella. Lopullinen tieto päivitetään Viljelijätukien hakuoppaalle, kun asetus on hyväksytty. Alustavan tiedon mukaan...~~

Päätukihaun tuet:

–

Lukuohjeet ja tulostus

Voit lukea Viljelijätukien hakuopasta kaikilta päätelaitteilta näyttökoosta riippumatta. Taulukot, kaaviot ja kuvat suurentuvat, kun klikkaat niitä.

Jos luet julkaisua tietokoneeltasi, voit siirtyä seuraaville sivuille näytön alareunan tai näppäimistön nuolinäppäimillä. Avaamalla va-

semmalta Sisällys-välilehden voit siirtyä suoraan haluamaasi lukuun klikkaamalla sitä. Kosketusnäytöllisellä päätelaitteella siiryt seuraavalle sivulle pyyhkäisemällä kuvaruutua oikealle tai vasemmalle.

Tulosta Tuenhakijan perusopas tästä.⁷⁰

Tulosta Päätukihaun tuet 2019 tästä.⁷¹

⁷⁰<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/518/pdf>

⁷¹<https://ruokavirasto.mobiezone.fi/zine/519/pdf>

Julkaisun tiedot

Viljelijätukien hakuopas 2019

www.ruokavirasto.fi

Kuvat: MMM / Mavi / Studio Tomi Aho (johdanto), kuvapankkikuva (Lukuohjeet ja tulostus), MMM_kuva-arkisto (muut kuvat)

Julkaisija:
Ruokavirasto
PL 100
00027 RUOKAVIRASTO
Puh. 029 530 0400

